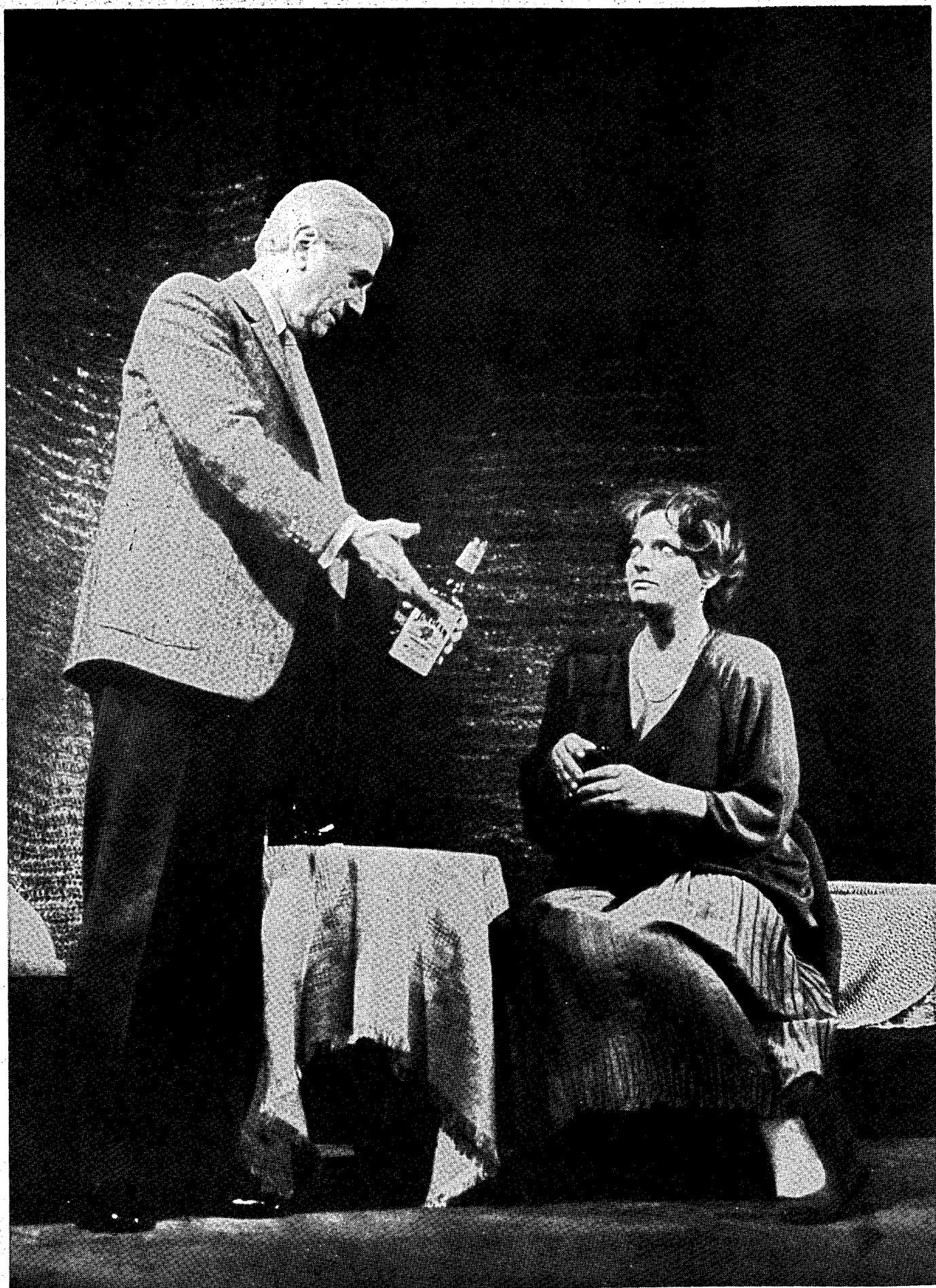

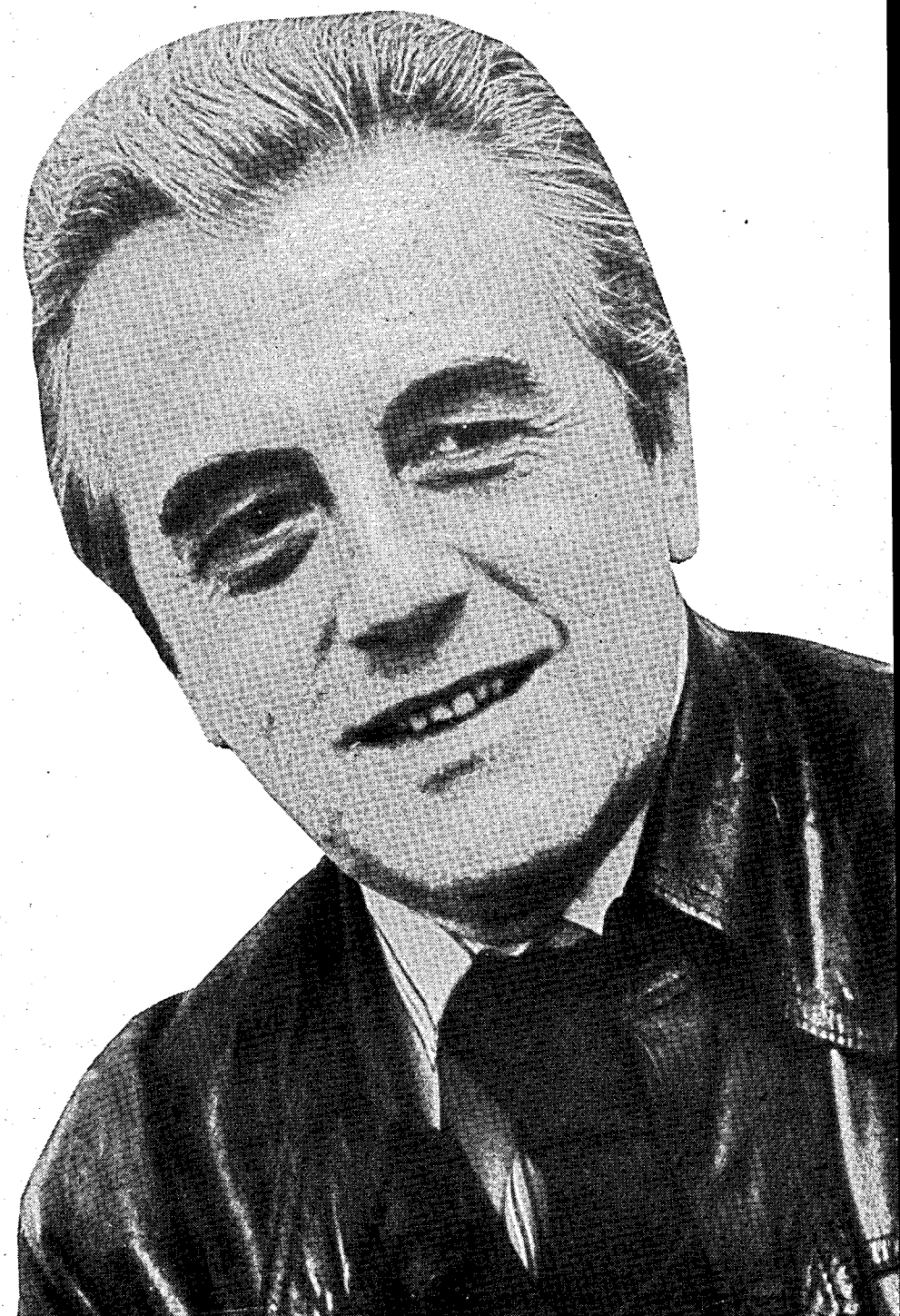
ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Number 100 • October 5, 1989

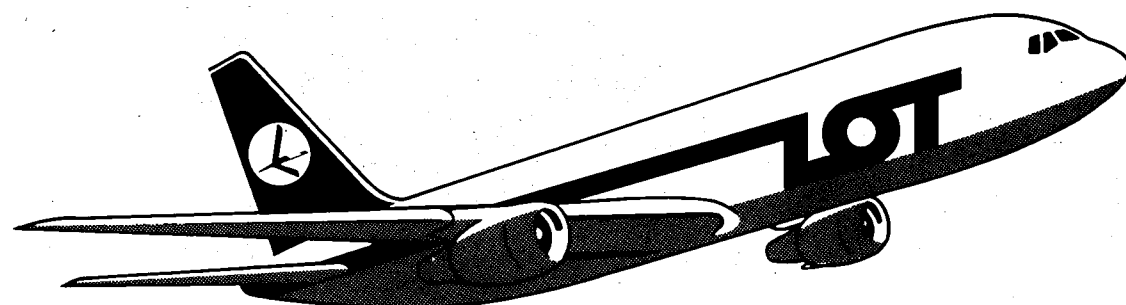
\$1.25

POSEŁ
POLAKÓW
Z KRAJU
I Z ZAGRANICY
ANDRZEJ ŁAPICKI
W KANADZIE

**Możesz lecieć do Warszawy
przesiadając się
w Amsterdamie, we Frankfurcie
lub nawet w Helsinkach.**

**Albo...
Możesz lecieć do Warszawy
bezpośrednio
LOTEM!**

**LOT to jedyne linie lotnicze
które łączą bezpośrednio
Kanadę z Polską.**

- Samolot szeroko-kadłubowy BOEING 767
- Poraz pierwszy klasa business
- Filmy i muzyka stereo na pokładzie
- Zwiększona pojemność do przewozu cargo

Już dzisiaj zaplanuj podróż do Polski!
Twój agent podróży wraz
z Lotem zapraszają.

60 LOT
POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

ECHO
NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus
dyrektor artystyczny: Stefan Siwiński

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus
Wiesława Czapińska
Leszek Szaruga
Rafał Marszałek
Karolina Jankowska

- Świat, Kanada
- Polska
- Z dystansu
- Listy z Piasków
- Czytane między ...
- Lekture nieobojętne
- Poradnia zaufania
- Pokochać kapitalizm
- Zdrowie
- Apteka natury
- Życie nie umierać
- Horoskop, kalendarium
- Polak nie zginie

dr Zofia Bończa
dr Krzysztof Ostaszewski
dr Lidia Dobosz
dr Jadwiga Górnicka
Halina Baranowska
Ewa Rewkowska
Elżbieta Wolska

WSPÓŁPRACUJĄ:

prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Magda Czyżycka
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Lothar Herbst (Polska)
Serwis własny z Polski, IPNS, Dementi, IPA
Typesetting: Olimpia Orlewicz

SPIS TREŚCI

Naszym zdaniem.....	2
Gorbi! Gorbi!	3
Świat	4
Kanada	6
Polska	8
Listy z Piasków	11
Rozłam w PZPR	12
Z dystansu	14
A oni biegną dalej	16
Problemy z podaniem ręki	18
Listy i komentarze	20
Sport	22
Pokochać kapitalizm ...	24
Czesi w Nowym Jorku	26
K.Brandys - twórca niepokorny	27
Horoskop	28
Kalendarium	29
Krzyżówka	30
Czekamy na cud	31
Życie nie umierać	32
Spod paragrafu	32
Zdrowie	33
Echo poleca	35

R.Marszałek S.Trzeciński L.Szaruga W.Czapińska I. Majewska	
K.Ostaszewski M.Gaszyński A.Wolek	
B.Flis-Pachocka H.Baranowska	
L.Dobosz	
OKŁADKA:	
L.Myszkowski	

Andrzej Łapicki - aktor, poseł na Sejm	I
Scena ze przedstawienia "Sztuka konwersacji"	
Anna Seniuk - Ona, Andrzej Łapicki - On	IV

ADRES: 51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY: TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENT: \$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page \$850.00, half page \$250.00, JOB ADS FREE
SUBSCRIPTION: półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA: zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej.

APETYT NA PADLINĘ

Mazowiecki ma mało czasu. Kredyt dla nowego rządu wyczerpują kolejne nieuchronne podwyżki, mennice tłukące kolejne serie banknotów bez pokrycia, kolejki za wszystkim i niczym.

Nadciąga cios 1000-procentowej inflacji i bezrobocia. Zbliża się zima. A trup komunizmu rozkłada się powoli w polskim domu. Nie sposób go wytaszczyć. Nie czas jeszcze na pogrzeb. Jeszcze zamorscy konsyliarze przykładają mu do ust lusterko. A nuż ożyje? Potrwa tak w półrozkładzie. Uwolni poltergaist? Ludzie wokół już też się nie cieszą, że zdycha. Cóż ich obchodzi, że leży może i dobity? Nie było szarzy, białych koni, wielkich parad. Zapadło się te 50 lat do środka wlekąc ich wszystkich w cuchnącą próżnię. Jak tu mieć apetyt na padlinę?

Ci, którzy dotąd nie pisali nie szli na zęby już piszą ze wstydem. Starcza mi na tydzień. Jak żyć? Iletych lat chudych? Widmo głodu straszy pospiesznie otwieranymi garkuchniami dla

biedaków, starym zdjęciem ludzi za bramą zakładów z lat wielkiego kryzysu.

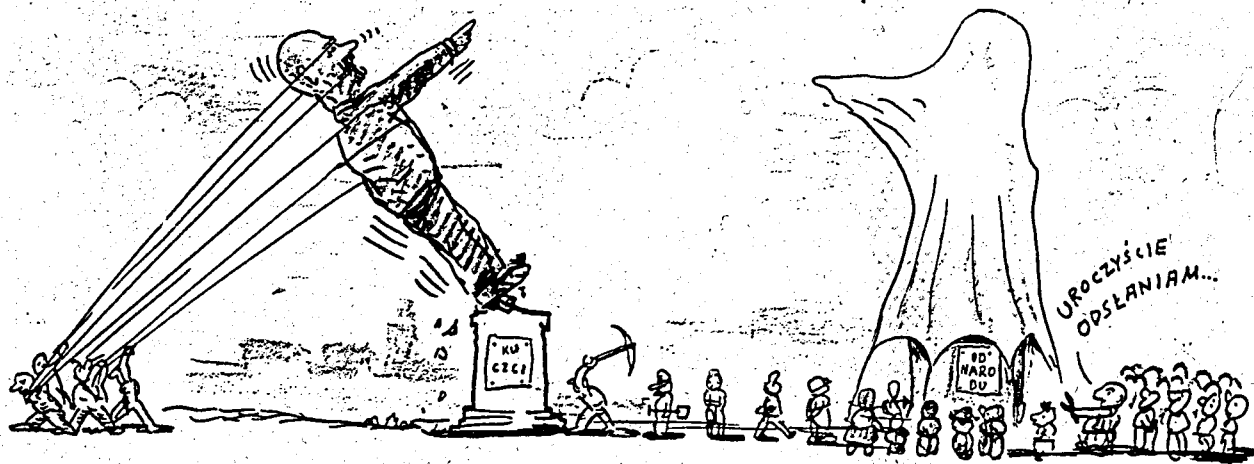
Na stypie przy padlinie zachodnie państwa ślą żywność. Pieniądze i pożyczki dojdą po pogrzebie. Zachód czeka na stabilność, na pewność. A Polska musi przeżyć zimę. By było dla kogo budować nowy dom. By w starym zostawić to, czego się przerobić nie da. Wszystkie inicjatywy, spotkania inwestorów, przemysłowców, filantropów wezmą w łeb, jeśli Polacy wpadną w rozpacz. I stracą nadzieję. Jak nigdy, powtarzam, jak nigdy potrzebna im nasza pomoc. Dla rodzin, dla znajomych coś do jedzenia i parę słów otuchy, i nie czekając na święta. To, co się teraz dzieje, też może być świętem, choć z pozoru wygląda tak szaro.

Inwestorzy mogą przypatrywać się bestii. Rządy zachodnie kalkulować. Ale my czujemy ten kraj lepiej i wiemy, że bez pomocy nie przetrwa nasza mała nadzieja, nie będzie już wielkiego

święta. Dziś liczy się każdy dolar na podtrzymanie. Niewielki dar, by w przyszłości można było w Polsce żyć, inwestować, pracować i zarabiać. Ogłaszamy zbiórkę na fundusz pomocy Polsce. Zbiórkę, która trwała stale, ale teraz musi ożyć. Potrzebne jest pospolite ruszenie emigrantów. Jak w wielkich i decydujących dla kraju chwilach. Nie bójmy się w nim brać udziału. Tak niewiele mamy do stracenia. A oni tak dużo.

GRAŻYNA FARMUS

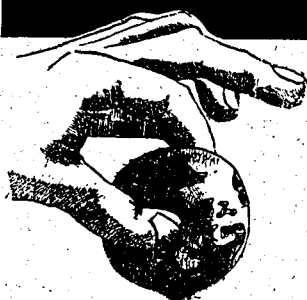
Sumy zebrane przez ECHO będziemy publikować wraz z nazwiskami ofiarodawców. Na odwrocie czeku proszę napisać "Na pomoc Polsce". PCAG prześle potwierdzone sumy na bieżące akcje rządu Tadeusza Mazowieckiego, zmierzające do wprowadzenia w Polsce wolnorynkowej gospodarki i załatwienie najbardziej palących potrzeb.

Rysunek: Krzysztof Krzysztoforski

Stary kult jednostki w nowym komercyjnym wydaniu. Stoisko z koszulkami na jarmarku dominikańskim w Gdańsku cieszyło się dużym powodzeniem, zwłaszcza wśród wschodnio i zachodniemieckich turystów. W tym tygodniu w Lipsku 20-tysięczny tłum wołał "Chcemy reform"! Gorbi! Gorbi! Ludzie we Wschodniej Europie zdają się wierzyć, że nie tylko ich los zależy od sytuacji sowieckiego dyktatora, ale że ma on dobre intencje. A zatem powodzenia! Koszulki z tym hasłem poszły jak woda. Zdjęcie Macieja Kurowickiego

• W USA przebywa z 6-dniową oficjalną wizytą sowiecki minister obrony D.Jazow. Amerykański sekretarz obrony D.Cheney powiedział, że dzisiejszy Związek Sowiecki jest inny niż Związek Sowiecki dekadę temu. Pentagon uważa, że prawdopodobieństwo konfliktu zbrojnego USA-ZSSR jest obecnie niższe niż kiedykolwiek po II wojnie światowej.

John Major

• Brytyjski minister spraw zagranicznych J.Major powiedział w Nowym Jorku na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ, że Wielka Brytania zagwarantuje możliwość osiedlenia się w W.Brytanii mieszkańcom Hongkongu przed upływem przejścia Hongkongu do ChRL w 1997 roku. Major nie powiedział czy możliwość ta obejmuje wszystkich 3,5 mln mieszkańców Hongkongu mających prawo do brytyjskiego paszportu.

• Amerykanin dr R.Hatcher, światowej sławy epidemiolog powiedział, że w najbliższych latach umrze w Afryce na AIDS od 50 do 100 mln ludzi.

• Rada Miejska w Johannesburgu zniósła segregację rasową w środkach

komunikacji miejskiej oraz w miejscach rekreacyjnych.

• W wieku 72 lat zmarł na wygnaniu na Hawajach były prezydent Filipin Ferdinand Marcos. Władzę objął w 1966 roku, opuścił Filipiny w 1986 roku na skutek presji społeczeństwa, które uznało, że Marcos sfalszował wybory prezydenckie, które wygrała Corazon Aquino. Przez nowe władze Marcos został oskarżony o kradzież z kasy państwa 10 mld dol. Prezydent Aquino oświadczyła, że nie wyraża zgody na sprowadzenie ciała Marcosa do kraju. Zwolennicy Marcosa przeprowadzili masowe demonstracje na terenie całego kraju, domagając się zmiany decyzji. Wiceprezydent Filipin S.Laurel powiedział, że decyzja Aquino jest nielegalna i zwrócił się do Sądu Najwyższego o jej unieważnienie.

• Kambodża i Wietnam podały, że wojska wietnamskie opuściły całkowicie Kambodżę. Opozycja kambodżańska stwierdziła, że w Kambodży pozostało około 100 tys. żołnierzy wietnamskich poprzebieranych w mundurzy miejscowego reżymu komunistycznego. Okupacja wietnamska Kambodży rozpoczęła się od zbrojnej inwazji w 1975 roku.

• Były przywódca ZSSR L.Breżniew został pozbawiony najwyższego odznaczenia militarnego Orderu Zwycięstwa, ponieważ, jak to określiło Prezydium Rady Najwyższej ZSSR, nie zasługiwał na to odznaczenie.

• Około 6000 obywateli NRD przybyło z Czechosłowacji do RFN, a ponad 800 z Polski. Uchodźcy ci od wielu tygodni przebywali pod opieką ambasady RFN w Pradze i Warszawie, do których zgłosili się, prosząc o azyl polityczny. Na wieść o zgodzie władz w PRL i Czechosłowacji na wyjazd uciekinierów do RFN do placówek dyplomatycznych RFN w obydwu krajach zaczęli się zgłaszać kolejni obywatele NRD. Węgry podały, że od 10 września wyjechało z Węgier do RFN ponad 24 tys. obywateli NRD.

• Węgry otrzymały we wrześniu od RFN pożyczkę na korzystnych warunkach w wysokości 500 mln marek.

• W stolicy Białorusi Mińsku odbył

się marsz protestacyjny oraz nabożeństwo żałobne w intencji ofiar katastrofy atomowej w elektrowni w Czernobylu. Mszę w kościele katolickim w obecności kilku tysięcy osób odprawił ksiądz Jan Adamowicz, który wygłosił kazanie w języku polskim i białoruskim. Manifestanci domagali się natychmiastowej ewakuacji pół miliona osób z terenów najbardziej skażonych, a biorący udział w demonstracji naukowcy powiedzieli, że zagrożonych jest około 10 mln ludzi, domagając się gruntownego odkażenia terenów.

• IRA oświadczyła, że jej głównym celem jest nadal zamordowanie premiera W.Brytanii M.Thatcher, a następnym zamordowanie członków rodziny królewskiej.

• Dotychczasowy wieloletni I sekretarz partii komunistycznej na Ukrainie 71-letni W.Szczerbickij został usunięty ze stanowiska. Na posiedzeniu partii w Kijowie obecny był szef państwa i partii M.Gorbaczow. Rok temu Gorbaczow udekorował Szczerbickiego najwyższym odznaczeniem sowieckim Orderem Lenina. Stanowisko I sekretarza partii na Ukrainie objął 57-letni W.Iwaszko, dotychczasowy zastępca Szczerbickiego.

• Nieznani sprawcy zniszczyli w pobliżu Haify w Izraelu zabytkowe pozostałości klasztoru karmelitanek z XIII wieku. Wcześniej żydowscy ekstremiści religijni grozili karmelitankom dokonującym prac archeologicznych w klasztorze. Władze izraelskie podały, iż przypuszczają, że akt wandalizmu został dokonany na znak protestu przeciwko istnieniu klasztoru karmelitanek w pobliżu byłego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu.

• Papież Jan Paweł II wezwał wszystkich muzułmanów na całym świecie do przyłączenia się do wysiłków uratowania Libanu, "ziemi, na której życie ludzkie, jak się wydaje, przestało mieć znaczenie". Zarazem Ojciec Święty wystosował list do biskupów katolickich, w którym wezwał ich do odbycia dnia powszechnej modlitwy o pokój w Libanie i oświadczył, że stanowczo zamierza odbyć pielgrzymkę do Libanu.

• Przywódca ChRL Deng Xiao-ping

powiedział w Pekinie byłemu japońskiemu ministrowi spraw zagranicznych M.Ito, że "Chiny nie obawiają się sankcji ekonomicznych, w rezultacie obróćą się one przeciwko tym, którzy je stosują". Deng podkreślił, że w latach 70 premier Japonii Tanaka oraz prezydent USA Nixon ustanowili stosunki dyplomatyczne z ChRL pomimo chaosu spowodowanego rewolucją kulturalną. Nazwał reakcję przywódców Zachodu na wydarzenia pekińskie "płytką".

• Prezydent Iranu A.Rafsanjani powiedział, że jeśli Irak wkrótce nie wycofa się do granic z 1975 roku wówczas Iran przestanie tolerować okupację swego terytorium i wypchnie oddziały irackie siłą.

• Dyplomaci USA potwierdzili, że mają swobodę podróżowania po ZSSR, a dyplomaci sowieccy, że mogą bez ograniczeń poruszać się po USA. Na początku lat 50 Stalin zakazał dyplomatom amerykańskim swobodnego

podróżowania po ZSSR. USA odpowiedziały takimi samymi restrykcjami, które praktycznie obowiązywały do dnia dzisiejszego.

• Premier W.Brytanii M.Thatcher podczas wizyty w Japonii skrytykowała protekcyjną politykę rządu japońskiego w zakresie handlu zagranicznego, przypominając, że obecna pozycja Japonii jako supermocarstwa gospodarczego została osiągnięta dzięki otwartości rynku zachodniego, nie kierując się, zgodnie z zasadą wolnej konkurencji, uprzedzeniami rasowymi, politycznymi czy religijnymi.

• Pielgrzymki do jugosłowiańskiej miejscowości Medjugorje, w której od roku 1981 grupie młodych ludzi ma ukazywać się Matka Boska, przyniosły w ubiegłym roku kasie państwowej ponad 100 mln dol. dochodu, co stanowiło 5% wpływów jugosłowiańskich z turystyki. W r.ub. Medjugorje odwiedziło ponad 1 mln pielgrzymów, głównie z Europy Zachodniej i USA. Komisja po-

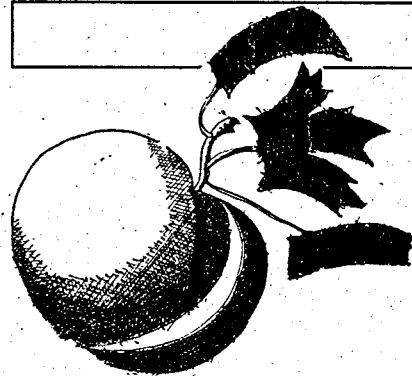
wołana przez jugosłowiańską konferencję biskupów do zbadania autentyczności objawień nie zakończyła jeszcze swych prac.

• Po raz pierwszy odprawiono jawnie w ZSSR nabożeństwo żałobne za spokój duszy cara Mikołaja II, jego rodziny, w tym 5 nieletnich dzieci i służby (m.in. kucharza, pokojówki) zamordowanych na rozkaz Lenina w nocy z 16 na 17 lipca 1918 roku w Jekaterynburgu, obecnym Swierdłowsku. Ceremonia odbyła się na opuszczonym cmentarzu przy 500-letnim Klasztorze Dońskim w Moskwie. W nabożeństwie odprawionym przez 4 duchownych wzięło udział około 1000 osób. Niedawno pisarz i reżyser G.Riadow ujawnił, że zna miejsce pochówku zamordowanej przez bolszewików rodziny carskiej.

• Przywódca Libii M.Kadafi wystosował apel o przesiedlenie ludności żydowskiej z Izraela na Alaskę, do republik nadbałtyckich ZSSR bądź do Alzacji-Lotaryngii.

Arcybiskup Canterbury Robert Runcie, głowa Kościoła anglikańskiego (po lewej) wezwał w Watykanie wszystkich chrześcijan do zaakceptowania Papieża jako wspólnego przywódcy urzędującego w miłości. Runcie przebywając w Watykanie na rozmowach z Papieżem Janem Pawłem II w sprawie zjednoczenia Kościoła rzymskokatolickiego z Kościołem anglikańskim podkreślił, że uznanie wyższości biskupa Rzymu umożliwi jedność Kościołów w różnorodności ich misji. Odpowiadając na zarzuty krytyków, że zdradził Kościół anglikański, Runcie wyjaśnił, że chodzi mu o przywództwo Papieża w sensie duchowym, bez oddania pod jego administrację spraw Kościoła anglikańskiego. Kościół anglikański został utworzony w 1534 roku, gdy król Henryk VIII oderwał Anglię od Watykanu na znak protestu przeciw niewyrażeniu zgody przez Papieża Klemensa VII na anulowanie jego małżeństwa z Katarzyną Aragońską. Obecnie Kościół anglikański ma około 70 mln wyznawców.

KANADA

WYDATKI ZMNIJSZYĆ, DEFICYT ZLIKWIDOWAĆ

Międzynarodowy Fundusz Walutowy wezwał Kanadę do zmniejszenia wydatków państwowych oraz do likwidacji deficytu budżetu państwowego. Fundusz zaapelował do ministra finansów Wilsona o przedstawienie w roku przyszłym i następnych kolejnych budżetów opartych na poważnych cięciach wydatków państwowych z założeniem redukcji, a następnie likwidacji deficytu. Fundusz wyraził się z uznaniem o budżecie Wilsona przedstawianym w kwietniu br., określając go jako pierwszy krok w kierunku rozwiązania problemów finansowych Kanady. Fundusz określił także układ o wolnym handlu Kanady z USA, zmiany w systemie zasiłków dla bezrobotnych oraz plan wprowadzenia nowego podatku federalnego od sprzedaży jako środki, które powinny kanadyjską gospodarkę uczynić bardziej efektywną.

ZWIĄZKI ZAWODOWE PRZYGOTOWUJĄ ANTYTORYSOWSKĄ OFENSYWĘ

Shirley Carr, prezydent Kanadyjskiego Kongresu Pracy powiedziała, że kanadyjski ruch związkowy sprzeciwia się dosłownie każdemu elementowi programu działania rządu Mulroney'ego. "Jedynym sposobem dania im nauczki jest pokonanie ich" - podkreśliła Carr. W tym celu związki zawodowe utworzą szeroką koalicję różnych ugrupowań sprzeciwiających się polityce prywatyzacji, deregulacji, wolnego handlu, itp.

Shirley Carr

LEKARZE I ZACHODNIE VANCOUVER NA CZELE LISTY ZAROBKÓW

Kanadyjski Urząd Podatkowy podała, że w roku 1987 na czele listy dochodów wśród 109 przebadanych miast kanadyjskich, liczących powyżej 25 tys. mieszkańców znaleźli się mieszkańcy Zachodniego Vancouver z przeciętnymi rocznymi dochodami, wynoszącymi 31418 dol. na głowę. Następne 9 miejsc zajęły miasta w Ontario: Markham - \$31148, Richmond Hill - \$28797, Vaughan - \$28054, Burlington - \$27194, Nepean - \$27 194, Pickering - \$26935, North York - \$26402 oraz Whitby - \$26177. Na ostatnim 109 miejscu uplasowało się Brandon w Manitobie - \$16022, a na przedostatnim - Sydney w Nowej Szkocji - \$16490. Najwyższe przeciętne zarobki wśród zawodów odnotowali lekarze. 37 tysięcy lekarzy miało przeciętne dochody w wysokości \$99 195. Ponad 17 mln Kanadyjczyków wypełniło kwestionariusz podatkowy. Ponad 18 tysięcy wykazało dochód 250 tys. dol. bądź wyższy. Prawie 800 tys. osób wykazało, że nie miało dochodu bądź wykazało straty finansowe.

STUDENCI WYGLUPIALI SIĘ

Tang Fukuan, nowy konsul generalny ChRL w Toronto, powiedział, że w Pekinie i na Placu Niebiańskiego Spokoju wszystko wróciło do normy, tak jak by nigdy nic się nie zdarzyło. Konsul podkreślił, że większość byznesmenów powróciła do Chin oraz wzrastają zagraniczne inwestycje. To co stało się bądź dzieje się w Chinach jest sprawą wewnętrzną i stosunki chińsko-kanadyjskie będą stosunkami pokojowymi, gdy Kanada będzie miała na uwadze tę zasadę. Tang zauważył, że wydarzenia w lecie wpłynęły na pogorszenie stosunków chińsko-kanadyjskich, ale wyraził nadzieję, że w przyszłości będzie o wiele więcej handlu między Kanadą i ChRL, zwłaszcza zaś między Ontario a Chinami. Konsul powiedział, że w okresie okupacji Placu Niebiańskiego Spokoju przez studentów wielokrotnie przejeżdżał w pobliżu na rowerze i stwierdził, że większość studentów przychodziła na plac z ciekawości, aby zobaczyć co się dzieje bądź powyglupiać się. To co studenci robili nie byłoby tolerowane - zaznaczył konsul - w żadnym kraju. Plac Niebiańskiego Spokoju jest najważniejszym placem w Pekinie. Gdyby tysiące studentów podjęło okupację trawników przed Białym Domem, to również nie byłoby to tolerowane.

W SZKOŁACH TORONTO PREZERWATYWY Z AUTOMATÓW

Torontoński Wydział Oświaty głosami 17 do 3 podjął decyzję o zainstalowaniu w szkołach średnich automatów z prezerwatywami. Wydział podkreślił, że kierował się ideą propagowania bezpiecznego seksu, gdyż co najmniej 47 nastolatków w Toronto jest zarażonych wirusem AIDS, a liczba zarażonych rośnie. Wydział dodał, że należy także pamiętać, iż stale rośnie liczba studentów podejmujących współzycie seksualne w coraz młodszym wieku. Z ostatnich badań socjologicznych przeprowadzonych na zlecenie rządu w Ottawie, w których przebadano 38 tys. uczniów w klasach VII szkoły podstawowej oraz IX i XI szkoły średniej wynika m.in., że 31% chłopców oraz 21% dziewczyn w klasie IX odbywa stosunki

KANADA

TAJEMNICZA ŚMIERĆ KANADYJSKIEGO DZIENNIKARZA

RCMP oraz ministerstwo spraw zagranicznych podjęły śledztwo w celu wyjaśnienia śmierci Joe Gaala, 29-letniego dziennikarza kanadyjskiego, którego ciało znaleziono w hotelowym basenie w Pattaya w Tajlandii. Z RCMP współpracuje Interpol. Ich zdaniem policja tajlandzka podjęła nieumiejętne śledztwo. Przez ostatnie cztery lata Gaal zbierał materiały dotyczące sowieckiej okupacji Afganistanu, przygotowując książkę gruntownie dokumentującą sowiecką zbrodnię ludobójstwa w Afganistanie.

NUDYŚCI LUDŹMI NORMALNYMI

Kanadyjska Federacja Nudystów zrzesza 5000 członków, publikuje kwartalnik i udziela informacji o ok. 1000 resortach dla nudystów na całym świecie. Należy ona do Międzynarodowej Federacji Nudystów liczącej ponad 300 tys. członków z 26 krajów. Zdaniem nudystki Petry Scheller w społeczeństwie kanadyjskim nadal utrzymuje się wiele stereotypów i uprzedzeń wobec nudystów. Scheller podkreśla, że nudyzm w żaden sposób nie może być utożsamiony z seksualnością, orgiami, zboczeniami. Są różne wyspecjalizowane grupy nudystyczne jak np. do uprawiania sportów wodnych bądź opalania się, ale cechą główną nudyzmu jest to, że przybiera on postać rodzinną - przeważają nudystyczne małżeństwa, a następnie nudystyczni rodzice z dziećmi. Nudyści są normalnymi ludźmi reprezentującymi społeczny przekrój pod względem pochodzenia, rasy, wykształcenia, wyznania, zawodu. Nagość traktują jako mechanizm umożliwiający bardziej naturalne kontakty międzyludzkie, gdyż odstawiając wszystkie ułomności ciała pozwala skupić się na osobowości - tym, co stanowi autentyczną wartość człowieka. Scheller dodała, że wiele kobiet-nudystek uważa, że są bardziej nagie ubrane, gdyż ubiór zwiększając ich atrakcyjność wielokrotnie doprowadza

do sytuacji, w której czują jak są rozbiране przez mężczyzn oczami. Scheller podała, że w USA i Kanadzie buduje się kondominia dla nudystów oraz pojawiły się instytucje usługowe takie jak biura podróży, kluby sportowe oraz kluby towarzyskie.

NOWE WŁADZE CBC

Patrick Watson

Premier B. Mulroney mianował 59-letniego dziennikarza Patricka Watsona przewodniczącym CBC, a 47-letniego biurokrata w rządzie federalnym Gerarda Veilleux prezydentem. Nominacja Watsona, mającego opinię lewicującego liberała, będącego przyjacielem byłego premiera Trudeau, wywołała niezadowolone konserwatystów. Jednakże kandydaci, według konserwatystów, korzystniejsi odmówili objęcia urzędu, m.in. były premier Albert P. Lougheed oraz rektor Uniwersytetu Guelph B. Segal. Natomiast producenci radiowi i telewizyjni powszechnie uznali nominację i dobór jako wyśmienite. Veilleux, który będzie zarządzał codziennymi sprawami CBC będzie dysponował w ciągu najbliższych czterech lat budżetem zmniejszonym w porównaniu z poprzednim okresem finansowym o 140 mln dol.

seksualne. Badanie wykazało także, że tylko 49% studentów zdaje sobie sprawę z zagrożenia AIDS, a pomimo tego tylko 25% spośród nich stosuje prezerwatywy. Pozostali nic nie wiedzą o AIDS bądź zajmują postawę lekceważącą. Automaty z prezerwatywami w szkołach średnich wzbudziły emocje. Środki przekazu w Toronto pełne są głosów za i przeciw.

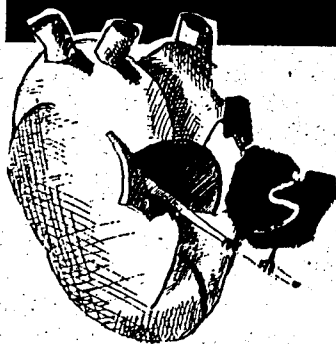
BISKUP GERVAIS MIANOWANY ARCYBISKUPEM OTTAWY

Papież Jan Paweł II mianował biskupa Marcela Gervais arcybiskupem Ottawy. Jest on także przewodniczącym Episkopalnej Komisji Wychowania Chrześcijańskiego przy Kanadyjskiej Konferencji Biskupów Katolickich.

ARKTYKA, OCHRONA ŚRODOWISKA I POMOC DLA GORBACZOWA

W Nowym Jorku odbyło się spotkanie pomiędzy sowieckim ministrem spraw zagranicznych E. Szewarnadze i kanadyjskim ministrem spraw zagranicznych J. Clarkiem. Po spotkaniu Clark powiedział, że głównym tematem rozmowy była zbliżająca się 10-dniowa wizyta premiera Mulroney'ego w ZSSR w dniach 19-28 listopada. Według kanadyjskiego ministra wizyta Mulroney'ego będzie przebiegać pod znakiem trzech spraw: Arktyki, ochrony środowiska oraz najważniejszej ekonomii, zwłaszcza zaś roli jaką Kanada może odegrać w udzieleniu pomocy dla Gorbaczowa, próbującemu zreformować sowiecką gospodarkę. Clark wyraził przekonanie, że przedstawiciele kanadyjskiego sektora gospodarki prywatnej będą towarzyszyć premierowi w wizycie do ZSSR.

Minister dodał, że podczas spotkania z Szewarnadze przedstawił mu petycję przygotowaną przez Kanadyjczyków interesujących się losem Żydów w ZSSR.

POLSKA

KRÓTKO:

Na posiedzeniu w dniu 2 października Rada Ministrów odrzuciła stanowisko Komitetu Wykonawczego OPZZ dotyczące zmiany ustawy o indeksacji. Zastępca rzecznika prasowego rządu Henryk Woźniakowski wyjaśnił, że zwiększenie produkcji oraz podaży towarów na rynek wymaga przeprowadzenia radykalnych reform. Program gospodarczy rządu, który ma być wkrótce ogłoszony, uwzględni te reformy, oraz zupełne zdławienie inflacji, czemu ma służyć nowelizacja ustawy o indeksacji. Nowelizacja dąży do tego, by najłabsi nie zostali skrzywdzeni. Rzecznik rządu oświadczył, że bezpodstawnym jest zarzut postawiony przez OPZZ, iż rząd nie uwzględnił interesów pracowników sfery budżetowej. Rada Ministrów uznała, że reforma indeksacji proponowana przez OPZZ doprowadziłaby do załamania się systemu finansowego państwa.

Rzecznik sowieckiego ministerstwa spraw zagranicznych podał 3 października w Moskwie, że uzgadnia się termin wizyty w ZSSR premiera Tadeusza Mazowieckiego.

Węgry potwierdziły wcześniejsze doniesienia, że Rumunia domagała się podjęcia wspólnych działań przez państwa socjalistyczne, by nie dopuścić do powstania w Polsce rządu pod przywództwem Solidarności. Dyrektor Wydziału Stosunków Zagranicznych partii komunistycznej J. Koscał powiedział, że Węgry odrzuciły plan rumuński, gdyż w obecnych czasach o losie narodu decyduje społeczeństwo, a nie jedna partia. Ujawnił on, że ambasador Węgier w Bukareszcie został wezwany

na rozmowę, w której oświadczone mu, że państwa Układu Warszawskiego powinny użyć wszystkich środków w celu niedopuszczenia do powstania rządu Solidarności w Polsce.

Król Hiszpanii Jan Karol I przybył 3 października z wizytą do Polski. Spotka się z prezydentem W. Jaruzelskim, premierem T. Mazowieckim oraz marszałkami Sejmu i Senatu. Królowi Hiszpanii towarzyszy małżonka. Przed przyjazdem do Polski król Hiszpanii powiedział, że Hiszpania będzie się starała w miarę możliwości pomagać Polsce w jej ważnym momencie w historii.

W Waszyngtonie rzecznik Białego Domu oświadczył, że rząd USA rozpatruje nowe aspekty pomocy dla Polski. M. Fitzwater zastrzegł, że jeszcze nie podjęto decyzji co do zakresu i terminu całonocowego programu pomocy.

W Warszawie rozpoczęło się 3 października posiedzenie Rady Wojskowej Układu Warszawskiego.

Lech Wałęsa powiedział, że poprowadzi NSZZ Solidarność do zjazdu, na którym najprawdopodobniej zrezygnuje z funkcji przewodniczącego. Wałęsa wyjaśnił, że po 20 latach pracy dla Polski czuje się zmęczony i chciałby odpocząć oraz pożyć normalnie, a nie pilnować fotela.

W Waszyngtonie odbyło się spotkanie delegacji polskiej z przedstawicielami Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego. Delegacja polska przedstawiła projekt reformy gospodarczej oraz poprosiła o pomoc finansową w wysokości 1 mld dol. (w tym 500 mln dol. w ostatnim kwartale tego roku), aby zapobiec całkowitemu załamaniu się gospodarstwu z powodu braków żywności i twardej waluty. Wicepremier i minister finansów Leszek Balcerowicz powiedział, że omówiono także szansę pomocy na rok przyszły, mówiąc o sumie 1 mld dol. Delegacja polska obiecała, że przedstawi do końca br. program reform gospodarczych. Balcerowicz uchy-

lił się od przewidywań, kiedy i jak duża będzie pomoc udzielona przez MFW i BŚ. Wiadomo jednakże, iż MFW poinformował delegację, że Polska nie może spodziewać się pomocy o zakresie Planu Marshalla. MFW podał, że do Polski przybędzie jego delegacja, która powinna w listopadzie zawrzeć z Polską odpowiednie umowy finansowe. Podczas pobytu w Waszyngtonie członkowie delegacji polskiej odbyli szereg spotkań z przedstawicielami sfer finansowych i gospodarczych krajów zachodnich przybyłych na konferencję MFW.

Minister spraw zagranicznych K. Skubiszewski odbył spotkanie w Nowym Jorku z ministrem spraw zagranicznych Izraela M. Arensem. Omówiono możliwość nawiązania stosunków dyplomatycznych, zerwanych przez PRL w 1967 roku. Po spotkaniu Arens powiedział dziennikarzom, że bardzo optymistycznie widzi kwestię nawiązania stosunków dyplomatycznych Izraela z Polską. Skubiszewski spotkał się także z zachodnioniemieckim ministrem spraw zagranicznych H. Genscherem, którego zapewnił, że żaden obywatel NRD nie będzie odesłany do Niemiec Wschodnich wbrew jego woli.

Obywatelski Klub Parlamentarny zgłosił w Sejmie projekt ustawy o amnestii. Projekt został poparty przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Minister sprawiedliwości A. Bentkowski określił sytuację w więzieniach polskim jako dramatyczną i podał, że od czerwca miało miejsce w więzieniach ponad 50 poważnych strajków. Strajki zresztą trwają nadal. Obecnie strajkują więźniowie w Nowogardzie Szczecińskim.

Szef Kancelarii Prezydenta gen. M. Janiszewski powiedział, że kandydaci na sędziów do Sądu Najwyższego będą nominowani przez prezydenta. OKP skierowało apel do Jaruzelskiego, aby wstrzymał się z nominacją do czasu powołania Krajowej Rady Sądownictwa.

Sejm uchwalił ustawę o zmianach w realizacji budżetu państwa w październiku oraz o zmianie ustawy budżetowej na rok 1990.

Posel Andrzej Łapicki wystąpił z interpelacją w sprawie odpowiedzialności ZSSR za zbrodnię katyńską i podjęcia w związku z tym dalszych kroków.

Posel Roman Bartoszcze podał, że został utworzony klub parlamentarny PSL, do którego należy już 8 posłów. Rzecznik Solidarności R. J. Szymanderski wyjaśnił, że grupa Bartoszcze nie ma nic wspólnego z utworzonym przez J. Śliżę Polskim Stronnictwem Ludowym "Solidarność" ani z Solidarnością RI.

Na Litwie we wsi Kalety, położonej niedaleko granicy z Polską, 1 października odbył się uroczysty pogrzeb ponad 3300 ekshumowanych żołnierzy i oficerów polskich wziętych do niewoli przez Armię Czerwoną, a następnie rozstrzelanych przez NKWD. Wśród zamordowanych był m.in. generał Józef Olszyna-Wilczyński.

Premier Tadeusz Mazowiecki najprawdopodobniej w drugiej połowie października uda się do Włoch, gdzie spotka się m.in. z premierem G. Andreottim oraz zostanie przyjęty w Watykanie przez Papieża Jana Pawła II.

Z dniem 1 października podróżowały o 50% bilety kolejowe, a o 40% bilety autobusowe. Wkrótce mają nastąpić inne podwyżki.

30 września odbyło się wielogodzinne spotkanie Lecha Wałęsy z premierem Tadeuszem Mazowieckim. Omawiano m.in. sytuację gospodarczą. Wałęsa wyraził opinię, że kluczową sprawą jest opanowanie inflacji i szalejących cen oraz takie decyzje rządu w tych sprawach, aby były one w pełni zrozumiałe dla społeczeństwa. Jeśli się na pierwszy ogień nie uda uporządkować tych spraw, obecna ekipa rządowa w odczuciu społecznym okaże się podobna do poprzednich.

Władysław Baka, prezes Narodowego Banku Polskiego, powiedział, że wy-

miany pieniędzy nie będzie. Nie wykluczył jednak pewnych zmian w systemie pieniężnym Polski.

Przewodniczącym Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów został wicepremier i minister finansów Leszek Balcerowicz.

Minister pracy i polityki socjalnej Jacek Kuroń powiedział, że ministerstwo opracowuje projekt ustawy o czasowych wyjazdach obywateli polskich za granicę w celach zarobkowych.

Grupa posłów OKP wystąpiła z projektem likwidacji ORMÓ.

Przewodnictwo Stowarzyszenia "Pax" objął po Zenonie Komenderze Maciej Wrzeszcz. Senator Ryszard Reiff, były przewodniczący PAX-u określił tę zmianę jako zmianę czysto personalną.

Wałęsa powiedział, że nieprawdopodobna sytuacja z cenami i podwyżkami obciąża już rząd Mazowieckiego. Jeśli się nie uda tego opanować, nie uda się utrzymać ludzi i nie pomoże ani nasz premier ani Lech Wałęsa.

Zmarł Zenon Kliszko (81 lat), współorganizator PPR, najbliższy współpracownik Władysława Gomułki, po październiku 56 osobistość nr 2 w kierownictwie PZPR, w grudniu 70 współodpowiedzialny za krwawe stłumienie demonstracji robotniczych na Wybrzeżu.

Kohl jednak przyjedzie do Polski. W RFN zakończyły się rozmowy polsko-niemieckie. W ich rezultacie ogłoszono wspólny komunikat, który głosi, że droga do wizyty kanclerza Kohla jest otwarta i że można się go spodziewać w Warszawie przy końcu bieżącego roku.

Wałęsa potwierdza, że będzie na kontynencie amerykańskim w listopadzie. Według najnowszych informacji Lech Wałęsa wyjeżdża pod koniec października, na zaproszenie związków zawodowych do Chile w Południowej Ameryce. Potwierdza się zapowiedź wizyty Lecha Wałęsy w Kanadzie i w USA. Obecnie gości w USA znany działacz

związkowy i demokratyczny Andrzej Celiński, którego zadaniem jest m.in. ustalenie z ramienia Solidarności szczegółów programowych i protokolarnych wizyty.

11 listopada wieczorem, o ile plan ten nie ulegnie zmianie, Wałęsa przylatuje do Kanady i będzie w Toronto 12 listopada. Ma on mieć tu spotkanie z przywódcami kanadyjskich związków zawodowych CLC, którzy wystosowali do niego zaproszenie, a następnie ma złożyć wizytę w parlamencie prowincji i tam też, przed budynkiem Parlamentu może się odbyć powitalny wiec i spotkanie z Polonią. Szczegóły wizyty opracowuje Komitet Powitalny z wiceprezesa Kongresu Jerzym Burskim.

13 listopada Wałęsa udaje się do Ottawy na spotkanie z przedstawicielami rządu. 15 listopada Wałęsa ma wystąpić w Kongresie USA. O szczegółach wizyty będziemy informować w miarę napływających informacji.

Prezent noworoczny? We wtorek 3 października zakończyły się obrady plenum KC PZPR. Na plenum zadecydowano, że kolejny zjazd partii odbędzie się 21 stycznia 1990 roku. Zapowiadana jest oficjalnie zmiana nazwy partii, co kryje możliwość rozłamu PZPR. Z tej to okazji zamieszczamy na str. 12, 13 interesujące i nie bezpodstawne spekulacje na temat losów PZPR w najbliższych miesiącach.

Członek Biura Politycznego PZPR Leszek Miller powiedział na plenum, że 72% członków ponad 2-mln partii wypowiedziało się za zmianą nazwy, programu i statutu partii.

Na plenum podjęto decyzję usunięcia z Komitetu Centralnego Marcina Świącieckiego uchodzącego za jednego z popularniejszych partyjnych liberałów, ujawniającego dość głośno ambicje przejęcia przywództwa w odmłodzonej PZPR. Usunięcie Świącieckiego traktowane jest jako wstęp do walki o władzę w partii.

CENA DOLARA

Od 2 tygodni następuje urywnienie ceny dolara amerykańskiego w zależności od miejscowości i ich dzielnic. W samej Warszawie notowano w ub. tygodniu cenę od 10.500 tys. do 12.500 tys.

POWAŻNE STARCIA WE LWOWIE

1 października we Lwowie doszło do poważnych starć interwencyjnych oddziałów milicji z demonstrantami niosącymi flagi ukraińskie. Działacze na rzecz 'praw człowieka ze Lwowa i Moskwy podali, iż milicja zagroziła tłumom wejście na stadion, gdzie miał się odbyć festiwal piosenki radzieckiej. Milicjanci wyrwali ludziom niesione przez nich flagi ukraińskie. Doszło do walk wręcz. Demonstranci udali się na plac miejski, gdzie zostali zaatakowani pałkami. Działacze z Lwowa twierdzą, że w szpitalach znajduje się wielu rannych zarówno demonstrantów, jak i milicjantów. Korespondenci zachodni rozmawiali z deputowanym do Rady Najwyższej z Lwowa Rościławem Bratym, który w rozmowie telefonicznej RWE potwierdził informacje o starciach we Lwowie i ich przebiegu.

2 października odbył się w mieście w godzinach porannych strajk protestacyjny ludności przeciw brutalnej akcji milicji. Strajk miał miejsce w fabrykach i w placówkach handlowych.

Ukraińcy zapowiadają nowe wieści mimo zaproponowanych ostatnio przez rząd zakazów. Od wtorku 3 października rząd zaproponował wprowadzenie całkowitego zakazu strajków i nielegalnych zgromadzeń. Zdaniem obserwatorów, jest to dowód, że ekipa Gorbaczowa usiłuje wkroczyć w etap tłumienia nadmiernie rozbudzonych nadziei narodowych i związkowych.

Deputowani do Rady Najwyższej ZSSR odrzucili jednak projekt rządowy w sprawie zakazu strajków, który miał obowiązywać w okresie 15 miesięcy. Decyzją w tej sprawie podjęto podczas całonocnej debaty Komisji Rady Najwyższej, wypracowującej stanowisko wobec szeregu nadzwyczajnych uprawnień, o które stara się rząd ZSSR. Członkowie Komisji uznali, że całkowity zakaz strajków miałby charakter niekonstytucyjny.

NAJLEPSZE TOWARY, KONKURENCYJNE CENY paczek do POLSKI

Prywatny firmowy transport i stała załoga doręczycieli na terenie Polski do Twoich usług. Dostawy do Polski w cyklu 14-dniowym (od listopada - 7-dniowym) bezpośrednio do domu odbiorcy. Dowolnie zestawiaj skład paczki (mandarynki od listopada). Zamówienie minimum 5 kg. UWAGA: Ceny ważne do końca 1989 r. UWAGA: ZWRACAMY KOSZTA nadania listu ekspresowego (do \$3.00) przy zamówieniu paczki o wartości powyżej \$60.00.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CD \$	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.40 =	
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.40 =	
..... x 1 kg	Grejpfruty	2.40 =	
..... x 1 kg	Banany	3.00 =	
..... x 1 kg	Mandarynki	2.50 =	
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.80 =	
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90 =	
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	0.80 =	
..... x 400 g	Bomboniera	3.70 =	
..... x 300 g	Cukierki witaminowe	3.10 =	
..... x 500 g	Ciasteczka maślane	3.50 =	
..... x 1 op	Guma do żucia (60 g)	0.70 =	
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazylijska	2.20 =	
..... x 1 kg	Kawa ziarnista brazylijska	6.20 =	
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazylijska	17.00 =	
..... x 5 kg	Kawa ziarnista brazylijska	25.00 =	
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.10 =	
..... x 1 kg	Herbata cejlońska	9.00 =	
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa norm.	1.10 =	
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa rumianek	1.10 =	
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa różana	1.10 =	
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.20 =	
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.20 =	
..... x 250 g	Kakao	1.80 =	
..... x 200 g	Rodzyńki kalifor.	1.10 =	
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.10 =	
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.40 =	
..... x 400 g	Pasta czekl.orzech.	2.40 =	
..... x 500 g	Margaryna mleczna słonecznikowa	1.90 =	
..... x 1 l	Olej jadalny roślinny	5.20 =	
..... x 500 g	Ryż (USA)	1.90 =	
..... x 400 g	Mąka kartoflana	1.60 =	
..... x 3 op	Budyń czekoladowy i waniliowy	1.20 =	
..... x 1 zest.	Środki do pieczenia	2.50 =	
(10 op. cukr. wan., 6 op. proszku, 12 op. żelatyny, 3 op. drożdży)			
..... x 1 kg	Mąka	1.30 =	
..... x 5 kg	Mąka	5.50 =	
..... x 1 kg	Cukier	1.30 =	
..... x 5 kg	Cukier	5.80 =	
..... x 500 g	Pieprz czarny	5.00 =	
..... x 100 g	Sardynki w oleju	1.00 =	
..... x 1 kg	Kabanosy	9.00 =	
..... x 1 kg	Krakowska	9.00 =	
..... x 1 kg	Frankfurterki	9.00 =	
..... x 1 kg	Szynka gotowana	10.00 =	
..... x 450 g	Szynka w puszcze	4.40 =	
..... x 340 g	Szynka mielona	2.20 =	

Ubezpieczenie i dostawa paczki: BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółem CDS

NADAWCA: tel:

ODBIORCA: tel:

Zlecenia przyjmuje:

COPYA-TRADE, 291 Lois Crescent, TIMMINS, Ont. P4P-1G6

TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-252-1807 (po 6 pm); FAX 705-268-9181 (bez przerwy).

UWAGA! UWAGA! Przekazy pieniężne na konta do Polski "via satelita" do 4 dni.

Konkurencyjne ceny np. powyżej 1200.00 CDS BEZ OPŁAT MANIPULACYJNYCH.

Artykuły przemysłowe oferowane u innych, po atrakcyjniejszych cenach u nas.

LISTY Z PIASKÓW

KOLEJKA

Centrum Warszawy, długa kolejka, jedna z tych, do których oko tubylca musiało z latami przywyknąć. W kolejce stoją mężczyźni w drelichach i robotycznych kombinezonach, kobiety przedwcześnie postarzałe, o szarych twarzach, z nogami spuchniętymi jak kłocze. To z pewnością nie są myśliwi polujący na meble, bo tego towaru ciągle brakuje, obowiązuje zazwyczaj tzw. lista społeczna weryfikowana co jakiś czas pod bezlitosnym rygiem skreślenia nieobecnego. To godzina przedpołudniowa, a więc wykluczająca długi ogonek przyzwyczajonych i bezmyślnych po "Express Wieczorny" (uzdolniona muzycznie foka znów urodziła Hindusa o trzech głowach). To oczywiście mogłaby być kolejka po wódkę: kolejka jednocząca młodych i starych, partyjnych i bezpartyjnych, mężczyzn i kobiety.

Ale tym razem okazuje się, że ludzie czekają na otwarcie księgarni, a nie monopolki. Pojawiła się nowa edycja "Encyklopedii Powszechnej PWN". Każdy z oczekujących gotów ją wystać i kupić za mniej więcej ósmą część miesięcznych poborów.

Powracają wspomnienia dzieciństwa. Mniejsza już kto z malarzy socrealistów portretował robotnika z książką w ręku: Fangor? Helena i Juliusz Krajewscy? Niedawna Retrospektywa malarstwa socrealistycznego pogrążała młodych widzów w zdumieniu, starych przyprawiała bardziej o wstyd, niż o sentyment. Co nie znaczy, że początek lat pięćdziesiątych sprowadzał się tylko do manipulacji i lukrowanej fasady propagandowej. Powszechne, bezpłatne nauczanie było rzeczywistością, a nie mitem. Analfabetyzm zlikwidowano naprawdę, powszechny dostęp do kultury wydawał się bliski urzeczywistnienia. "Czerwone i czarne" Stendhala wydane na gazetowym papierze w masowym nakładzie kupowałem jako uczeń za dwa złote czterdzieści groszy. Doroczny kiermasz majowy "Dni Oświaty Książki i Prasy" był prawdziwym świętem, tłumnym festynem, przynoszącym krociowe obroty i zyski.

Przy wszystkich figlach oficjalnej statystyki czytelnictwo, gdy chodzi o skalę i zasięg, równało nas do krajów przodujących. Teraz przyszły lata chude. Od dawna nie zdarzało się, żeby atrakcyjne pozycje z klasyki światowej zalegały - niedostępne ceną - wystawy księgarń. Z drugiej strony nieczęsto ujawniało się podobieństwo warszawskiej "encyklopedycznej" kolejki do moskiewskiej czy leningradzkiej kolejki po wybrane dzieła Puszkina. Szczególny przejaw głodu, który po prostu powinien być zaspokojony.

Obraz cnotliwego ogonka książkowego (przez kontrast do wszetecznej kolejki wódczanej) kryje też w sobie inną dwuznaczność. Oto ostatnia edycja PWN-owskiej encyklopedii doczekała się ostrej krytyki prasowej z lewa i z prawa. Część informacyjna tego dzieła opracowana wedle długo praktykowanych reguł, nakazów i zakazów (tajemnych) uchybia właśnie kryteriom informacji. Nawet w wydanym w zeszłym roku "Suplemencie" między hasłem "wędecki mocz" a "Wampilów Aleksander" rozpościera się ocean milczenia, a może raczej swojskie bajorko złej woli. Oczywiście można założyć, że przyszli użytkownicy encyklopedii, szatniarka i operator dźwigu z innych źródeł wiedzą coś niecoś o pewnym gdańskim elektryku. Brak hasła rozpoczynającego się od literki "W" nie jest jednak przypadkowy ani wyjątkowy. Rozciąga się on na inne dziedziny życia,

dotyczy całego zasobu informacji rozdzielanej ludności według zasad kartkowych. Kartki są nie tylko objawem zależności rządzonej wobec rządzących. Są świadectwem okrutnego braku.

Jak się z tymi sprzecznościami uporać? Przez odniesienie do postaw poznawczych, a niekoniecznie do treści poznania. Pierwsze z nich są wyrazem aspiracji i mają charakter bezwzględny, podczas gdy drugie relatywizują się do społecznego i politycznego systemu. Tę dwoistość dobrze opisał w swoich wspomnieniach Wincenty Witos rozważając skutki czytania: "Czytanie książek, rozważanie różnych zdarzeń i wypadków, przykłady w nich podawane, działały niesłychanie silnie na moją młodą wyobraźnię. Z jednej strony czułem się powołanym do spełnienia jakichś nieokreślonych jeszcze zadań, z drugiej widziałem się małym, upokorzonym nędzarzem, który tylko z łaski innych może korzystać ze skarbów wiedzy, a swoje młode życie musi poświęcać ciągłej gonitwie za chlebem". Ów motyw powtarza się i u innych autorów, przybliżył się w różnych wersjach jako opis tej samej drogi. Ktoś w mroku wskazuje nam drogę, odbłask świecy kapryśnie pełga po ścianie, zdarza się że mylimy krok i gubimy kierunek. Cóż z tego? Wśród ciemności i niemoty strużka światła jest darem.

RAFAŁ MARSZAŁEK

PRZED JESIENNymi PODZIAŁAMI W PZPR

POGŁOSKI O ROZPADZIE PARTII

(...) Coraz powszechniej pojawiają się w kraju wiadomości, że na jesieni ma nastąpić podział PZPR na kilka odrębnych ugrupowań politycznych.

Nie zmiana nazwy istniejącej partii, jak to stało się na Węgrzech po powstaniu narodowym 1956 r. lub jak sugerowano w Biurze Politycznym KC PZPR po wprowadzeniu stanu wojennego, ani dopuszczenie do jakiegoś stopnia frakcyjności z pewną różnicą poglądów, ale **zwyczajnie po prostu rozpadnięcie się organizacyjne obecnej partii na dwie lub - jak mówią inni - na trzy grupy. Informacje te nie są następstwem jakiegś pojedynczej nie potwierdzonej pogłoski, ale pochodzą one z różnych źródeł, zarówno opozycyjnych jak i partyjno-rządowych, ze środowisk parlamentarnych, dziennikarskich, a nawet - półoficjalnie - dyplomatycznych PRL za granicą.**

Właściwie można by powiedzieć, iż nie jest to absolutna niespodzianka, bo przecież od pewnego już czasu niektórzy działacze PZPR wysokiego szczebla zapowiadali w oficjalnych wystąpieniach, także na łamach prasy, konieczność wprowadzenia zmian organizacyjnych w partii. O możliwości takich podziałów w PZPR napomknął również w końcu czerwca br. prof. Bronisław Geremek, wieloletni czołowy doradca "Solidarności", a obecnie przewodniczący Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego. Interesujące są natomiast niektóre szczegóły krążących informacji.

Te trzy mające powstać w przyszłości partie polityczne w miejsce dzisiejszej PZPR - to fundamentalisci, reformatorskie centrum i skrzydło socjaldemokratyczne.

ODRODZONY "BETON"

Pierwsza z mających się wyłonić z PZPR nowa partia polityczna to ugrupowanie dogmatyków ideowych i organizacyjnych skupiające działaczy, nazywanych dotychczas popularnie "betonem". Uważają oni działalność obecnej grupy reformatorskiej w PZPR za zdradę ideologii marksistowsko-leninowskiej, a za swój wzór uznają Polską Partię Robotniczą (PPR) z lat czterdziestych i pięćdziesiątych.

Ich podstawą strukturalną ma być istniejąca w całym kraju sieć organizacji terenowych OPZZ (reżimowe związki zawodowe). Baza osobowa tego ugrupowania to przede wszystkim wpływowi sekretarze partyjni różnych szczebli i nomenklatura administracyjna. Zdają oni sobie sprawę z tego, że w wypadku dalszego rozwoju zmian zachodzących w kraju straciliby swoje lukratywne stanowiska. Dalszą siłą członkowską tej partii ma być przeważająca część służb milicji, zwłaszcza bezpieczeństwa, wreszcie wojska, które w toku dokonywanych reform musiałyby ulec znacznym ograniczeniom ilościowym.

Na przywódcę tej grupy wyrasta szef OPZZ A. Miodowicz, który już kilkakrotnie przeciwstawiał się publicznie obecnemu kierownictwu partii. Miodowicz staje się symbolem terenowej nomenklatury od dołu. Przypomnijmy, że w istocie nie jest on związkowcem - hutnikiem, za którego chętnie się podaje, ale byłym instruktorem wydziału organizacyjnego KCPZPR. Przed kilkunastu laty został skierowany do Huty im. Lenina w Krakowie do pomocy ówczesnemu sekretarzowi zakładowego komitetu partii, półanalfabecie intelektualnemu i politycznemu, jak to wtedy najczęściej bywało. Jak wspominają współtowarzysze pracy Miodowicza, nie skalał on sobie rąk robotą fizyczną w

hucie. W okresie stanu wojennego został natomiast tam przesunięty poleceniem partyjnym na odcinek związkowy i stąd jego dalsza kariera w tym zakresie.

W rezerwie do wsparcia tego ugrupowania znajdują się liczący się w przeszłości działacze, zaliczani w swoim czasie do "betonu", jak Kociołek, Olszowski, Żabiński itp. oraz broniący swoich komunistycznych ideałów we wspomnieniach na łamach prasy - Machajek, Płasiński, Sokorski i inni.

Nawiązywanie do komunistycznych tradycji liderów tej grupy spowodowało pierwotne propozycje, aby przyjąć nazwę Polskiej Partii Komunistycznej. To uznano w końcu jako zbyt wiele i w ostatnich dyskusjach przeważa pogląd powrotu do nazwy PPR. Program tej zapowiadanej partii jest łatwy do przewidzenia: likwidacja wszelkich przejawów opozycji, rządu "silnej ręki" itd. Nie wróży to jej raczej powodzenia w dzisiejszych warunkach ekonomicznych i społecznych.

OSTROŻNI REFORMATORZY

Trzon drugiego ugrupowania, stanowiącego przeciwieństwo poprzedniej grupy, wyłania się z obecnego kierownictwa PZPR. Można by go dokładniej określić jako stosunkowo umiarkowany komunistyczny zespół centrowy, jednak z pewnym odchyleniem na lewo od reprezentowanego obecnie stanowiska kierownictwa partyjnego.

Bez ryzyka popełnienia większego błędu można by powiedzieć, że program tej grupy jest bliski platformie politycznej Gorbaczowa. Ostrożne powolne reformy konieczne były dla ratowania gospodarki kraju i rozładowania groźących napięć społecznych, ale równocześnie dla zachowania nienaruszonych dotychczas struktur władzy i zasadniczych metod jej sprawowania.

Obok poparcia uzyskiwanego od

obecnego kierownictwa w Moskwie te właśnie struktury mają być główną siłą tego ugrupowania. Dowództwo wojskowe i ministerstwo spraw wewnętrznych, kierowniczy centralny aparat partyjny i podlegający stopniowej, kontrolowanej wymianie aparat terenowy, ilościowa przewaga koalicyjna posiadana w Sejmie gwarantująca władzę ustawodawczą, obsadzenie stanowiska prezydenta o dyktatorskich uprawnieniach, władza wykonawcza w postaci rządu, środki masowej informacji, to najważniejsze atuty tej grupy. Zapewniają one nadal jej kierownictwu rolę decydującego czynnika w państwie.

Jej konkretnym programem ma być uznanie istniejącej obecnie w kraju rzeczywistości, ale równocześnie zdecydowane przeciwstawienie się temu, aby rozwój wypadków w toku wprowadzanych reform politycznych nie poszedł - jej zdaniem - zbyt daleko i nie zagroził kierowniczej roli partii, jak w każdym państwie o ustroju komunistycznym.

Do funkcji przywódcy takiej partii rywalizują M. Rakowski i M. Orzechowski. Do niedawna niemal pewna była przewaga Rakowskiego. W ostatnim okresie poniósł on jednak kilka porażek. Wystarczy wymienić brak widocznych sukcesów przy sprawowaniu funkcji premiera, a przede wszystkim szczególnie dotkliwą ambicjonalnie klęskę w czerwcowych wyborach do Sejmu. Zwłaszcza że Orzechowskiemu ta sztuka się udała i jest przewodniczącym klubu posłów PZPR.

Jeżeli Rakowski nie zdołałby objąć funkcji pierwszego sekretarza tej nowej partii, która w wyniku przemian reorganizacyjnych ma być najbliższa dzisiejszemu pierwowzorowi, byłby to koniec jego niechlubnej kariery. Jeżeli objąłby tę funkcję, koniec ten ulegnie w warunkach obecnych tylko pewnemu przesunięciu.

"LABOUR PARTY"?

Powstanie trzeciego ugrupowania, które miałyby wyłonić się z PZPR, jest taką sensacją, że do niedawna jeszcze należałoby uznać ją za rzecz niemożliwą w PRL do urzeczywistnienia. Miałaby to

być partia o programie zbliżonym do socjaldemokracji.

Należy z góry zastrzec, iż projekty utworzenia takiej partii nie mają być jakąś działalnością rozłamową w stosunku do istniejącej PZPR, jak to dzieje się w pewnym stopniu z pierwszym omawianym tu wyżej ugrupowaniem.

Równie śmiały co perfidny projekt zmierzałby równocześnie do przechwycenia opozycyjnych nastrojów, wyrażających się m.in. w powstawaniu obecnie w kraju ugrupowań politycznych przyznających się do tradycji PPS. Wyłaniająca się z PZPR partia o nazwie socjaldemokratycznej miałaby nad nimi tę przewagę, że przynależność do niej nie łączyłaby się z nieuchronnymi w innych sytuacjach następstwami represyjnymi.

Interesujące są prognozy na temat ewentualnego przyszłego kierownictwa tej partii. Trudno sobie wyobrazić, ale takie zamiary miał początkowo ujawnić - naiwnie przekonany o swej rzekomej popularności jako liberalnego działacza - właśnie M. Rakowski.

Według kuluarowych informacji podczas czerwcowego kongresu Socjalistycznej Międzynarodówki w Sztokholmie miał on już nawet wcześniej - wykorzystując oficjalne spotkania z tytułu pełnienia funkcji premiera - przeprowadzać na ten temat sondaże wśród czołowych przywódców socjalistycznych w Europie, jak Brandt, Craxi, Mitterand, Vogel i inni. Wspomniane wyżej osobiste niepowodzenia polityczne Rakowskiego w kraju miały przekreślić te plany.

Zatem kto z obecnych czołowych działaczy partyjnych miałby warunki do podjęcia tak trudnej i odpowiedzialnej misji? Nikt nie posiada niezbędnej charyzmy. Jako ewentualnego kandydata wymieniało ostatnio niejako

A. Kwaśniewskiego, nową gwiazdę na firmamencie, który zabłysnął podczas obrad "okrągłego stołu" jako przywódca strony partyjno-rządowej przy stoliku młodzieżowym, nawiązując przy tym przyjazne stosunki z przedstawicielami opozycji. Był on najpierw działaczem młodzieżowym, później przewodniczącym komitetu do spraw kultury fizycznej (ministrem sportu), a ostatnio pełni ministerialną funkcję przewodniczącego Komitetu Społeczno-Politycznego Rady Ministrów. Wymienia się go także obok ministra Baki jako ewentualnego następcę Rakowskiego na funkcję premiera.

Jeszcze jedna ciekawostka. Omawiane ugrupowania woluują w kierunku przyjęcia nazwy "Partii Pracy". To nie jest zbieg okoliczności. W tłumaczeniu na język angielski, międzynarodowy język wszystkich korespondencji, brzmi to "Labour Party", a to odpowiada nazwom wielu zachodnich partii socjaldemokratycznych. Mówi się, że w przyszłości miałyby to ułatwić przyjęcie nowej partii do Międzynarodówki Socjalistycznej, której członkiem jest obecnie PPS. Statut Międzynarodówki dopuszcza w pewnych wypadkach członkostwo kilku partii socjalistycznych z tego samego kraju. Ładny pasztecik.

Jeżeli nie ubiegnie tej partii w przyjęciu proponowanej nawy zespół działaczy politycznych zgrupowany wokół Jacka Kuronia, który - według innych informacji z kraju - zapowiedział również utworzenie własnej partii politycznej o takiej właśnie nazwie. Jesienny urodzaj zapowiada się obficie. (...)

STEFAN TRZCIŃSKI

Tekst zamieszczamy z obszernymi skrótami. Przedruk z kwartalnika PPS w Londynie pod nazwą "Robotnik".

Z DYSTANSU

Kiedys przed laty, wydawało się nam, że koniec komunizmu znaczony będzie świątecznymi tańcami na ulicach, fanfarami i ogólnym wybuchem radości. Tymczasem odbywa się ón w szarej, bezbarwnej niemal scenerii, znaczony jest ludzkim zmęczeniem i powszechną apatią. Jest czymś jakby "po drodze" czy "przy okazji", nie stanowi żadnego celu. Jest zapewne końcem świata dla tych wszystkich, którzy latami budowali swe peerelowskie kariery, którzy życie swe oparli na wierze w trwałość systemu. Ale tych jest przecież garstka, ich dramaty w wymiarze społecznym są nieznaczące, może nawet śmieszne, choć zapewne w planie osobowym tragiczne. Jedną z takich tragikomicznych postaci wydaje się dziś w Polsce "Mnietek" czyli Mieczysław F. Rakowski, który życie całe parł do objęcia funkcji stanowiącej szczyt marzeń każdego aparatczyka - kiedyś był to fotel władcy kraju, dziś stanowisko szefa rozpadającej się w oczach i tracącej z dnia na dzień wpływy partii. To musi być bolesne, tym bardziej że w drodze do tego celu nie był przecież Rakowski tak zupełnie typowym aparatczykiem - jego postawa jako szefa "Polityki" zyskiwała mu uznanie raczej w społeczeństwie niż w gronie towarzyszy, był bez wątpienia "partyjnym reformatorem" i oto dziś się to zupełnie nie liczy, dziś żyje się w innym wymiarze. Całe życie diabli wzięli: wszystkie strategie tak przemyślnie budowane, wszystkie zasługi, niepotrzebne okazuje się podejmowane przecież nie tak znów dawno ryzyko, za które płacono się zdrowiem psychicznym i poczuciem niepewności. I teraz to wszystko na nic. Z zewnątrz patrzący co najwyżej wzruszą ramionami, słusznie skądinąd. Gdybym był na miejscu MFR, zabrałbym się co prędzej do spisywania życiorysu. Opublikowałbym go pod tytułem "Ostatni sekretarz". Na pewno by to drukowali na całym świecie: ludzie to lubią, ludzie to kupią: jak "Ostatniego cesarza". Ludzie lubią opisy końca jakiegos świata.

Ja tymczasem, gdy obserwuję procesy zachodzące w Polsce czy na Węgrzech, a nawet w Sowietach, widzę niątkę owego "końca świata" i jednocześnie wiem, że nie oznacza on po-

czątku nowego. Jest jednym z etapów walki społeczeństwa o normalne życie, do którego jeszcze ciągle daleko. Jest rzeczywiście "po drodze", gdyż nie o koniec komunizmu tu chodzi, nie to jest najważniejsze. Ważne jest, co dalej. I jak. Jak przekształcić to, co komuna nam pozostawia w coś normalnego? Jak odbudować zniszczony kraj? Jak stworzyć normalne instytucje życia publicznego?

Dotychczas niemal cały wysiłek społeczny, cały wysiłek narodu walczącego o swoje prawa, skierowany był "przeciw". Dziś w przyspieszonym tempie musimy się nauczyć przekształcenia "walki z" w "walkę o". Dziś większe szanse mają ci wszyscy, którzy nie antykomunizm nieśli jako główne hasło swej walki, lecz budowali jakąś mniej lub bardziej realistyczną wizję życia społecznego po komunizmie. Antykomunistami byli i tak, nie musieli się jednak do tego jedynego, magicznego hasła odwoływać. Byli bogatsi i byli bardziej przewidujący. Nie o niszczenie im chodziło, lecz o budowanie. To dla nich w prasie podziemnej ważniejsze od manifestowania sprzeciwu były poszukiwania rozwiązań dla przyszłości: ekonomicznych, społecznych, politycznych. Dla nich upadek komuny był oczywistością i choć daleko jeszcze do całkowitego obalenia tego systemu, to przecież to, że upaść musi, jest dla każdego prawie jasne. Niewielu natomiast jeszcze zdaje sobie sprawę z tego, że dokona się to niepostrzeżenie. Tańców na ulicach nie będzie.

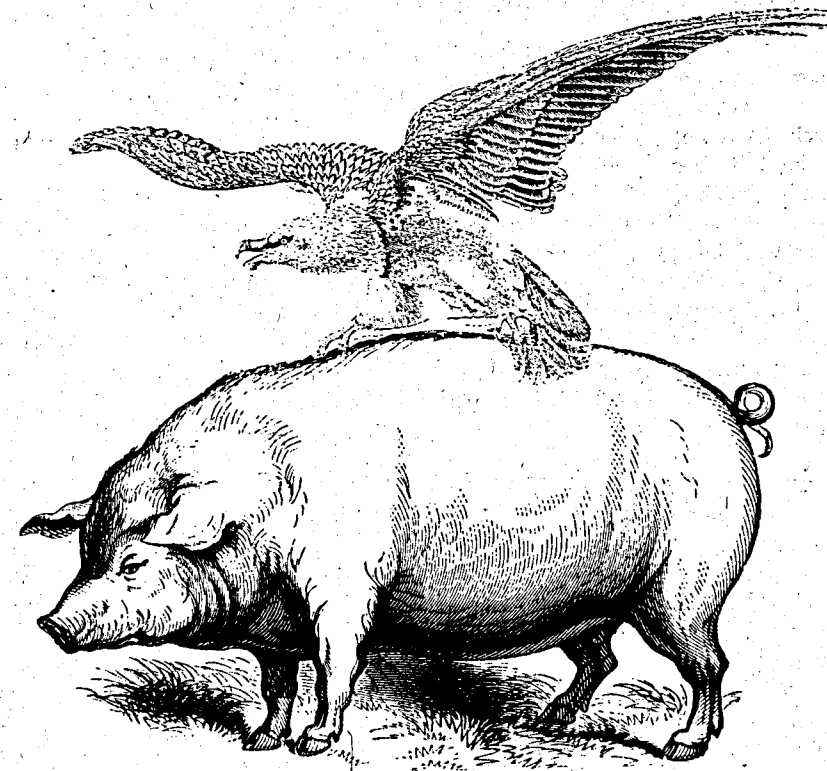
Będą za to najprawdopodobniej konwulsje społeczne o różnym stopniu nasilenia. Nie będą one oznaczały śmierci komuny, lecz rodzenie się życia. Bezbolesne porody zdarzają się rzadko. Tworzenie się nowych struktur, przede wszystkim zaś odbudowywanie normalnie funkcjonującej gospodarki musi kosztować i kosztować będzie, co do tego nie można mieć najmniejszych złudzeń. Sprawdzonych rozwiązań dla takich krajów jak Polska nie ma, nigdzie bowiem na taką skalę nie dokonywano reprivatyzacji majątku zawłaszczonego przez państwo. Przy czym gdy mowa o reprivatyzacji, o zmianie stosunków własnościowych, nie wiadomo dokładnie, co to ma w tym kon-

retnym wypadku oznaczać, kto mia-nowicie ma stać się właścicielem. Jednocześnie przeciętne rozkręcającej się w ostatnim okresie inflacji musi doprowadzić do zubożenia tysięcy ludzi, przynajmniej w początkowej fazie tego procesu, a także do powstania armii bezrobotnych, zwalnianych z upadających zakładów pracy. Ci ludzie w żadnej mierze nie są winni sytuacji, w której przyjdzie im się znaleźć: są ofiarami systemu, a nie własnej niezaradności czy braku kwalifikacji. Wszystkie te przeobrażenia muszą siłą rzeczy powodować napięcia społeczne. Tak oczekiwana śmierć komuny stanie się zatem, wbrew marzeniom, przyczyną pogorszenia losu bardzo wielu ludzi, ludzi posiadających tylko jedno życie i nie przyjmujących zatem do wiadomości argumentów, że owo czasowe (miejmy nadzieję) ubożenie jest ceną za to, co kiedyś (kiedy?) ma zaowocować poprawą doli. Inna sprawa, że w wypadku trwania komunizmu sytuacja byłaby jeszcze gorsza, lecz to do nikogo przemawiać nie będzie.

Jak z tego wyjść cało? Na ten temat właśnie toczą się obecnie dość ożywione spory, z których jak na razie wynika, że nie da się w najbliższej przyszłości zastosować modelu bezwzględnej, drańczego kapitalizmu, że państwo - chce tego czy nie chce - będzie musiało zastosować mechanizmy zabezpieczające przed nędzą. Pociąga to za sobą, jak wiadomo, liczne niedogodności, opóźnia wyjście z kryzysu, a może nawet je na bardzo długo uniemożliwia. Sytuacja jest zatem więcej niż dramatyczna: wszystko, co się dziś w Polsce dzieje, dzieje się o parę lat za późno, przynajmniej o te parę lat, które dzieli nas od wprowadzenia stanu wojennego, który przyspieszył załamanie się gospodarki, opóźnił niezbędne reformy, o których mówiono w czasie zjazdu "Solidarności" w 1981 r. Ma rację Zdzisław Najder, gdy pisze: "Dzisiaj, jak sądzę, powinniśmy szczególnie zadbać o to, by zmiany gospodarcze nie wlokły się w tyle za politycznymi. Wprowadzenie gospodarki rynkowej samo w sobie będzie miało skutek podobny do włączenia odpalaczy w odrzutowcu. A ponieważ również i to - przekształcenie systemu centralnego planowania po-

łączonego z państwowym monopolem własności w system rynkowy, łącznie ze zmianą tytułów własności - będziemy musieli robić po raz pierwszy, trzeba się będzie nauwijać". Zgoda. Pytanie tylko, jak to zrobić, by się ta Polska wszystkim na łeb nie zawałiła? Łatwo bowiem wygłaszać teoretyczne formuły o wprowadzaniu systemu rynkowego, trudniej jednak wprowadzać je w życie: społeczeństwo nie jest masą plastyczną, którą można ugniatać tak, jak się chce - to żywi ludzie, reagujący czasem w sposób zgoła nieprzewidywalny. I choć słyszy się pocieszające wynurzenia - na przykład Jana Nowaka - o zdolności Polaków do bardzo daleko idących wyrzeczeń wówczas, gdy ukazują się im światło nadziei, to przecież i ta piękna legenda może się pewnego dnia okazać wyłącznie pobożnym życzeniem, jak wiele innych legend.

Przyznam, że gdy patrzę w przyszłość, pojawiają mi się całkiem niesympatyczne sceny, jak choćby - nazwijmy to delikatnie - konieczność przymusowego dyscyplinowania zrozpaczonego tłumu przez ludzi, którzy niedawno jeszcze tworzyli organizacje obrony ludzi pracy przed represjami. Historia znatego rodzaju paradoksalne odmiany losu, tragiczne w swej wymowie: wystarczy zresztą sięgnąć do lektur szkolnych i raz jeszcze przeczytać "Przedwiośnie" Żeromskiego. Nie byłoby

dobrze, gdyby dramaty moralne, dramaty, sumień wyłączone zostały z politycznych działań. Jak na razie ludzie, których powołał do rządu Mazowiecki - przynajmniej ludzie opozycji -

w większości nie oddzielają etyki i polityki. Ale czy ich działania okażą się skuteczne, czy potrafią ocalić ten ethos, który kształtował postawy najbardziej aktywnej części opozycji lat ostatnich, czy nie przegrają? Oto trudny i bolesny spłot pytań, na które odpowie w najbliższym czasie polskie życie.

Tak, komunizm się kończy, co do tego nie mam najmniejszych wątpliwości. Ale to nie znaczy, że kończy się polski dramat - bodaj czy nie następuje właśnie jego odsłona najbardziej bolesna, okres najtrudniejszy. Z tego trzeba sobie zdawać sprawę. Zakładając, że nie nastąpi nagle odwrócenie najbardziej dla nas po wojnie korzystnej sytuacji międzynarodowej - i chyba rzeczywiście się na to w tej chwili nie zanosi - trzeba jednocześnie zadać sobie jeszcze jedno pytanie: czy odzyskiwanie tak wyteśczonej niepodległości nie będzie się wiązało z takim pogłębieniem nędzy, które może doprowadzić do tragedii starc wewnętrznych? Nietwierdząc, że to wszystko musi się stać, uważam jednak, że wskazane tu zagrożenia są na skróś realne. To nie jest żadna gra wyobraźni urodzonego pesymisty.

LESZEK SZARUGA

City of Toronto

Zmiany w terminie wywozu śmieci

Thanksgiving Day, 9 października 1989 roku

Na terenie miasta Toronto nie będzie wywózki śmieci w Thanksgiving Day, w poniedziałek, 9 października.

Śmieci normalnie wywożone w poniedziałek będą zebrane we wtorek, 10 października. Śmieci normalnie wywożone we wtorek, będą zebrane we środę, 11 października.

We środę, 11 października, nie będą zbierane surowce wtórne (z niebieskich pojemników).

Uprasza się wszystkich do utrzymywania Toronto w czystości wystawiając śmieci we właściwy dzień.

Prosimy nie wkładać szkła i ostrych przedmiotów do plastikowych worków na śmieci.

R.M. Bremner, P. Eng. F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

A ONI BIEGNĄ DALEJ

Kolorowy tłum młodych ludzi, niektórzy z dziećmi na rękach, kobiety w letnich sukienkach, mężczyźni z małymi plecakami. Jak na krótką wycieczkę, lub piknik. Biegną szybko, rozciągającym węzłem ludzkim. Nie mają walizek, tobołków. Nic. Żadnego mienia. Ich z takim trudem zdobyte trąbki z literami DDR pozostały na przygra-

niczniejszemu wiodącemu z Budapesztu do Wiednia. Te pozostałe kilkanaście kilometrów muszą przebiec pieszo. Uciekają nadal, codziennie po kilkaset osób, a czasem nawet więcej. Obywatele NRD - pierwszego socjalistycznego państwa niemieckiego. Ten zadziwiający exodus ostatnich miesięcy ciągle jeszcze trwa.

W stolicy Węgier i nad Balatonem w kilka obozów przebywa około 5 tysięcy "dzieci Honeckera". To ci, którzy obawiają się ucieczki przez zieloną granicę. W ciągu ostatnich dni władze węgierskie zaostrzyły przepisy graniczne i coraz jest trudniej ją przefrunąć. Rząd węgierski żąda dogadania się BRD i NRD w tej sprawie. Czas płynie i przed-

stawiciele obu stron wciąż nie ustalili warunków przetransportowania Niemców - uciekinierów z NRD do RFN.

W obozach węgierskich wzrasta napięcie. Zaczyna się robić zimno. Są małe dzieci. Czas płynie. Kilku z uciekinierów zagroziło rozpoczęciem strajku głodowego. Władze węgierskie odpowiedziały, iż zostaną oni natychmiast - w wypadku podjęcia głodówki - z obozu usunięci.

Jak wiemy, również w Pradze czeskiej w ambasadzie RFN przebywa 130 uciekinierów, a w Berlinie wschodnim 117. To już drugi miesiąc ich pobytu w ambasadach. (W Warszawie przebywa 20 osób). Co z nimi będzie?

Erich Honecker - zwany tu Honym - jest chory. Podobno jest to daleko zaawansowany rak. Leży w swoim myśliwskim pałacyku Hubertus i do niedawna nie było komunikatów o stanie jego zdrowia. W ub. tygodniu, jak dowcipkują w NRD, zmarł w łóżku. Pokazał się migawkowo w telewizji. O uchodźcach milczał.

Jest wiele koncepcji załatwienia tego pilnego, bo ludzkiego, problemu, ale jak dotychczas żadna z nich nie uzyskała prawa obywatelstwa.

W Bawarii przygotowano obozy dla uchodźców. Częściowo w namiotach, częściowo w budynkach ośrodków sportowych. Wszystko zapieczętowane ostatni gzik "Ordnung ist Ordnung", "Befehl ist Befehl". To są Niemcy. Ustawiono przenośne toalety i umywalnie. Są już nowe materace w plastikowych pokrowcach, kolorowa pościel i naczynia do jednorazowego użycia. U nas to by ludzie przyjęli po 1 rodzinie, a państwo

nie poniosłoby żadnych kosztów. Tu zaś w obszernych willach nie ma miejsca dla braci ze Wschodu. To też są Niemcy. Pewien pastor powiedział, iż Niemcy są dziś jak 2-pokojowe mieszkanie, w którym jedno pomieszczenie było wciąż zamknięte. Obecnie część lokatorów postanowiła skorzystać z owego drugiego pokoju.

Póki co sytuacja napięta. Prasa całego świata zamieszcza reportaże o uchodźcach. Rodzi się następna fala emigracyjna.

PORZĄDEK MUSI BYĆ

Zaledwie przed dwoma dniami wzruszony Hans Genscher ogłosił z balkonu ambasady RFN do zebranego tłumy radosną wieść. Tłumy przyjęły z radością jego oświadczenie. "Możecie jechać do RFN - droga wolna". Pociągi będące własnością Niemieckiej Republiki Demokratycznej wyruszyły w drogę do wolności. Chodziło o to, by NRD wydało swym obywatelom dokumenty emigracyjne. Chodziło tu o typowe dla Niemców dbanie o pozory legalności i porządku administracyjnego. Z Polski wyjechało tą drogą około 2 tysięcy obywateli NRD, z Czechosłowacji około 8 tysięcy.

JAK NA WOJNIE

Następnego dnia w Pradze pojawiły się nowe tłumy uciekinierów. Policja czeska otoczyła szczerbą gmach i nie dopuszczała Niemców pod budynek ambasady RFN. Tłumy staranowały jednak ogrodzenia i wdąły się na teren placówki. W marszu na ambasadę w Pradze wzięło udział około 11 tys. ludzi, w tym ok. 500 dzieci. W potyczkach z milicją i podczas forsowania bram i płotów kilkadziesiąt ludzi odniosło rany. Poturbowano również dziennikarza popularnego programu telewizji RFN, RFN złożyło w tej sprawie protest wobec władz czeskosłowackich. Tego, co działo się pod ambasadą RFN we wtorek 3 października, nie sposób opisać. Można to porównać jedynie do paniki wybuchającej w czasie wojny. Dzieci podawano przez mur. Wokół potworny chaos. Porzucone samochody, motocykle, wózki dziecięce, walające się walizki i bagaże, krzyk, płacz, przekleństwa.

W ambasadzie w Pradze panują katastrofalne warunki sanitarne.

POCIĄGI UCHODźCÓW

Po rozmowach na linii Bonn-Praga-Berlin zdecydowano, że wszyscy obywatele NRD opuszczą Czechosłowację. Kolejny pociąg NRD wyruszył z Pragi we wtorek 3 października o godz. 8 wieczorem. Można się było na niego dostać na mocy posiadanych dokumentów NRD - nieodpłatnie.

W.Cz.

W Warszawie przebywa 300 oby-

wateli NRD. Nie w ambasadzie, lecz specjalnie w tym celu przygotowanym domu wypoczynkowym w Jadwisinie, koło Warszawy. Decyzja w ich sprawie jeszcze nie zapadła, ale przecież Polska ich nie deportuje do NRD. To obiecał Skubiszewski Genscherowi.

ZAMKNIĘTA GRANICA

Również we wtorek w godzinach południowych władze NRD zamknęły dla swych obywateli granicę z Czechosłowacją. Twierdzą, że otworzą ją ponownie, gdy "problem będzie rozwiązany". Jak dotąd Czechosłowacja była krajem, gdzie Niemiec Wschodni mógł jeździć na dowód osobisty. Obecnie, jak zapowiedziały również władze czeskosłowackie, musi mieć paszport i wizę do tego kraju.

A CZY GORBI CHCE REFORM?

W Lipsku odbyła się 20-tysięczna, największa od 53 roku demonstracja żądająca reform społecznych i politycznych. Skandowano "My zostajemy tu!... My chcemy reform! Gorbi! Gorbi!"

Gorbaczow przybywa do Berlina Wschodniego 7 października. Zapowiedział, że ma dla obu państw niemieckich ciekawe wiadomości.

A "PRAWDA" SVOJE

Gazeta sowiecka "Prawda" wystąpiła z ostrym potępieniem Bonn. Oskarżono polityków zachodniemieckich o próby zakłócenia równowagi w Europie. Jak to się ma do niespodzianki, zapowiedzianej przez Gorbaczowa - nikt nie wie, bowiem rozbieżności wypowiedzi pomiędzy prasą sowiecką a przywódcami są czymś ostatnio częstym.

CZAS UCIECZKI, CZAS WALKI

"Nowy Front", organizacja opozycyjna nie otrzymała w NRD rejestracji. Jej przywódca Berbel Bohley i Rolf Heinrich zapowiedzieli kontynuację działań i wydawanie pisma. W NRD istnieje 200 organizacji opozycyjnych, niewielkich i działających w rozproszeniu. "Nowy Front" pragnie skonsolidować siły. Powtarza się polski model. Wielka ucieczka w latach 80 i wielka walka w kraju.

Korespondencja z NRD i RFN
Nadesłał: Czesław Wiesławski

Istnieje od 1929 r.

SPRAWNIE - SZYBKO - TANIO WYSYŁAMY ZLECENIA DO POLSKI

NOWY CENNIK 1989 - 1990 NISKIE • KONKURENCYJNE CENY PACZEK ŻYWNOŚCIOWYCH NP.:

Nr 89103	- 3 kg pomarańczy	- US\$ 4.50
Nr 89025	- 1 kg kawy	- 4.50
Nr BL 022	- 5 kg kawy	- 20.50
Nr BL 033	- 1 kg rodzynek	-
	400 g migdałów	- 8.50
Nr 89008	- 6,6 kg żywności	- 28.00
Nr 89014	- 3,75 kg wędlin	- 17.00

I WIELE INNYCH, PRAKTYCZNYCH ZESTAWÓW DELIKATESÓW I WĘDLIN

UWAGA • NOWOŚĆ • POSZUKIWANY SAMOCHÓD

ŁADA 2107/1500 - IMP.FIN. US\$ 3.800.00

ZLECENIE PRZYJMIE I ŻYCZLIWIE DORADZI PERSONEL BIURA

PEKAO TRADING CO. (CANADA) LTD.

1610 BLOOR ST.W., Toronto, Ontario M6P 1A7

TEL. (416) 588-1414

lub UPOWAŻNIENI DEALERZY PEKAO

Sept 6, 20

PROBLEMY Z PODANIEM RĘKI

(Wokół tekstu T.Jastruna pt. "Wyciągnąć rękę")

W czerwcowym numerze "Gazety Wyborczej" ukazał się tekst znakomitego publicysty i poety Tomasza Jastruna pt. "Wyciągnąć rękę". Tekst dotyczył wątpliwości wokół zbliżenia z emigracją. Sytuacja od tamtego czasu zmieniła się dość wyraźnie. Zapowiadane są działania nowego rządu w kierunku rozszerzenia kontaktów z emigracją, powstała nawet komisja senacka z Osmańczykiem jako szefem, której zadaniem jest studiowanie możliwości i potrzeb Polaków za granicą. A mimo to trwają uprzedzenia wobec emigrantów, krążą stereotypy ujawnione w tekście Jastruna. Nasza współpracowniczka Iwona Majewska przygotowała odpowiedź, która ze względów przestrzennych nie może ukazać się w "Gazecie Wyborczej". Na szczęście nasze pismo dociera do wąskiego, acz opiniotwórczego grona czytelników w kraju, a z drugiej strony dotyczy obrony opinii o nas - emigrantach, która obchodzi tych, którzy mieszkają nad Ontario i dalej.

Oto odpowiedź Iwony Majewskiej.

Znowu ktoś napisał o Polonii, tym razem ponoć dobrze, "ponoć" piszę, bo ja tego nie czuję. Nie podoba mi się ton namowy Tomasza Jastruna do podania ręki emigracji solidarnościowej. To tak jakby wzywał do miłosierdzia dla trędowatego, czy namawiał do resocjalizacji wyjętych spod prawa. Aż ciśnie mi się pod pióro pytanie o problemy z wyciąganiem ręki w innym niż uściśnienie dłoni celu. O ile mi wiadomo, takowych nasi bracia w Polsce nie mają, nie tylko przyjmują to, co im dajemy, ale proszą nawet o więcej.

Jasne powinno być od dawna, nie

tylko dla przywódców Solidarności, ale dla każdego Polaka w kraju, że sztandarami związku nie macha się na tym brzegu po próżnicy. Machamy dla Was, dla nas i dla świata, ale w każdym wypadku chodzi nam o osiągnięcie konkretnego celu. Zdejmijcie na chwilę aureole glorii i przyjmijcie do wiadomości, że nie każdy obywatel świata orientuje się co to jest "Solidarity", a wielu z tych, którzy wiedzą, nam to zawdzięczają.

Czas nie zjadł sztandarów, zmieniły się tylko okoliczności walki o lepszą Polskę. Także teraz staramy się dopasować do Waszych metod działania i choć nie zawsze są nam one w smak, pokornie im służymy.

Słabość polskiego uchodźstwa (odwieczna!) jest przyczyną, iż tylko nieznacznie zwiększył się nakład polskich pism i książek na Zachodzie - pisze pan Jastrun. A co z nakładem w Polsce? Czy tu nie ma naszych udziałów, niekoniecznie twórczych?

Dlaczego nie dacie nam prawa do części Waszych sukcesów w Polsce? Dlaczego o naszej pomocy i roli "pleców" na Zachodzie mówicie tylko przy okazji spotkania w Toronto, Chicago czy Buffalo? Napiszcie wreszcie o tym w Polsce.

To prawda - wyjechaliśmy, często zbyt słabi, aby żyć w PRL. Prawda i to, że krzyżeli niektórzy, iż politycznymi uchodźcami są tylko. Znakomita większość przyznawała jednak i robi to dalej, że opuściła kraj, by żyć godnie i godziwie. Nic w tym złego. Chociaż Wy, młodszy i światlejsi nie odbieracie nam prawa do życia w wybranym miejscu świata, nawet gdyby żadne przyczyny nas do tego nie przywiodły. I nie przestrzegajcie przed trudnościami związanymi z życiem w Polsce na wypadek, gdybyśmy chcieli wracać. Tak wielu z nas się tam nie wybiera, a jeśli, to i w kolejce do sklepu o miejsce będą walczyć sami i do wybranego związku drogi znajdą, choć przykro słyszeć, że na Waszą pomoc liczyć nie mogą. Podkreślamy to wszędzie i z mocą, iż Polacy w kraju zawsze mogą na nas liczyć, a

przecież nie zawsze mamy się lepiej w Kanadzie niż Wy w Warszawie czy Wrocławiu.

Często zresztą dlatego, iż bardziej interesujemy się losem Polaków w kraju niż na emigracji. I jeśli istotnie można mówić o słabości Polonii, to w tym upatrywałabym jej głównej przyczyny.

Drogi Tomasz Jastrun i Wszyscy Inni, co myślicie podobnie! Polonia "solidarnościowa", powojenna, a nawet przedwojenna ma swój znaczny udział w Waszych osiągnięciach, choć nie ma tej co Wy odpowiedzialności. Nie jesteśmy, jak Wy nieraz, bohaterami, bo nie nadstawiamy karku pod ewentualną pałę. Jednak zastanówcie się czy łatwiej pobiec protestować, gdy burczy w brzuchu, a w domu coraz duszniej, czy zostawić wygodny fotel i krzątanie wokół wygodnego życia? Jeśli mimo to zostawiamy i idziemy do konsulatu, aby u Was przypadkiem Urban nie wygrał, świadczy to o naszej dobrej woli i związku z Wami. Dlatego nie rozumiem na czym polega Wasz problem z podaniem nam ręki. Śpieszcie się z tym raczej, bo coraz więcej tekstów dociera do nas takich, że co bardziej wrażliwi mogą nie odwzajemnić uścisku, gdy się wreszcie na niego zdecydujecie.

IWONA MAJEWSKA
Toronto

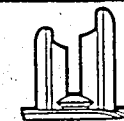
KOMUNIKAT DLA KOCHAJĄCYCH RODZICÓW

Polska szkoła przy Howard School wznawia zajęcia.

Zapraszamy wszystkie artystycznie uzdolnione dzieci w wieku od 4 do 14 lat w każdą sobotę od 10 do 12:30. W programie zajęcia rytmiczne, teatralne i plastyczne.

KRYSTYNA
TEL. 533-9471
od 10 am do 4 pm

95-100

City of Toronto

Ty także możesz pomóc w pracach City Hall.

Każdego roku Toronto City Council zwraca się z apelem do publiczności o zgłaszanie się na kandydatów do wykonywania społecznych funkcji przy różnego rodzaju komisjach, radach i urzędach, którzy mają wpływ na wydawanie decyzji w różnych sprawach jak kierownictwo publicznymi udogodnieniami, w sprawie wydatków miasta i rozwoju usług społecznych.

Daje to torontończykom o różnych zawodach możliwość wykorzystania swoich umiejętności, jednocześnie przynosząc pomoc miastu.

City Council chciałoby, aby te komisje, rady i urzędy odzwierciedlały różnorodny charakter zaludnienia Toronto i zaprasza wszystkich mieszkańców do wzięcia tego pod uwagę.

Podania kobiet, osób upośledzonych, większości rasowych i etnicznych są szczególnie mile widziane.

Miasto Toronto wymaga, aby kandydaci obowiązkowo wzięli udział w zebraniach informacyjnych, gdzie będą dostępne do wypełnienia kwestionariusze.

Daty zebrani informacyjnych dla poszczególnych agencji podajemy niżej:
We wtorek, 10 października w Council Chamber, City Hall, odbędzie się zebranie informacyjne prowadzone przez następujące agencje:

AGENCJA	GODZ.	ILOŚĆ MIEJSC
City Cycling Committee (na 2 lata)	19.00	3
Toronto Historical Board (na 3 lata)	20.00	5
Retail Gasoline Advisory Committee (w zależności od Zarządu)	21.00	7 3 pracodawców stacji benzynowych 2 pracowników stacji benzynowych 2 czl. z Tor. Gasoline Retail. & Service Station Assoc.

We środę, 18 października 1989 roku w Committee Room nr 6, City Hall, odbędzie się zebranie informacyjne w:

Toronto Mayor's Committee on Community and Relationship	19.00	3
A Nominating Committee of The Toronto Mayor's Committee on Community and Race Relations będzie polecać na te stanowiska odpowiednich kandydatów.		

Dalsze informacje pod nr tel. 392-7837

We wtorek, 24 października 1989 roku w Council Chamber, City Hall odbędzie się zebranie informacyjne następujących agencji:

Toronto Recycling Action Committee	19.00	8 7 - na 2 lata; 1 - na 1 rok
Planning Advisory Committee (na 3 lata)	20.00	3

We wtorek, 31 października 1989 roku w Council Chamber, City Hall odbędzie się zebranie informacyjne następujących agencji:

Wheeltrans Community Committee (w zależności od Zarządu)	19.00	3 2 przedstawicieli; 1 rezerwowo
Toronto Peace Committee (w zależności od Zarządu)	20.00	8 co najmniej 2 musi być z Peace Groups

The Nominating Committee of City Council będzie polecać na te stanowiska odpowiednich kandydatów. Kandydaci muszą być mieszkańcami albo płatnikami podatków. Obecność na zebraniu informacyjnym związanym z daną agencją jest warunkiem ubiegania się o stanowisko.

Po dalsze informacje odnośnie aplikacji proszę dzwonić: 392-7022.

KOGO CHCEMY POPIERAĆ?

Niedawno pojawił się kolejny tygodnik na rynku wydawniczym w Toronto i w kilku innych miastach. Wydawca jest osobą miejscową i mało znaną, natomiast "Kulis" i "Express Wieczorny" znamy z kraju aż za dobrze. Organ ten zawsze wiernie służył partii, bo jak mogło być inaczej, tyle że w przeciwnieństwie do Trybuny Ludu stosował propagandę w sposób lekki i rozrywkowy. Przez całe lata, jednym z czołowych redaktorów Kulis był osławiony Jerzy Urban, piszący regularnie kryminalne historyjki pod pseudonimem Jerzy Kibic. Należy przyznać, że robił to z talentem i czytelnicy chwaliли sobie Kibica. Prawdopodobnie do dzisiaj wspomaga piórem swoje ulubione pismo, pod kolejnym oczywiście pseudonimem.

Tygodnik redagowany i drukowany w Warszawie jest przesyłany do Toronto i po przedrukowaniu na miejscu, tutejszy wydawca, a właściwie pośrednik rozpowszechnia gazetę za jedyne \$1.25. Natarczywe apele o zamieszczanie ogłoszeń trochę poskutkowały, bo kilka polskich firm z Toronto już się tam reklamuje. W celu szybkiego opanowania rynku polonijnego, ceny ogłoszeń są rewelacyjnie niskie i tak cała strona formatu "Związkowca" kosztuje \$160, co przy tutejszych kosztach byłoby całkowicie nieopłacalne.

Wypada zadać proste pytanie: kogo my zamierzamy popierać? Skompromitowaną od lat reżimową gazetkę, prawdę w nowej wersji, czy niezależne wydawnictwo.

Ośławiony biuletyn konsulatu PRL pt. "Kronika Tygodniowa" zniknął na dobre z nielicznych punktów sprzedaży w Kanadzie, chociaż nadal wychodzi w nakładzie kilkuset egzemplarzy. Stało się tak dzięki bojkotowi Polonii i panu Zygmuntovi Przetakiewiczowi, który wygrał proces o zniesławienie z reżimową gadzinówką kilka lat temu. Przez kilkadziesiąt lat nikt nie potrafił zdobyć się na podanie oszczerców do sądu. Kroniki już tu prawie nie ma. Czy to dzielni towarzysze podsuwają nam

Kulis i Express w zagranicznej polonijnej wersji?

Torontoński wydawca pewnie powie, że obecnie inne czasy, Mazowiecki jest premierem, reżim ewoluuje, w kraju już demokracja kwitnie. A w starym piśmie w postaci nowego tygodnika dobrze przeczytać cały numer, aby dojść do wniosku, że większa objętościowo jest komunistyczna trucizna, dawkowana umiejętnie i ostrożnie.

Weźmy więc do ręki numer 2 z 13 września, gdzie na stronie czwartej czytamy wiadomość o 99 urodzinach marszałka Michała Roli Żymierskiego z entuzjastycznym komentarzem, że w liście gratulacyjnym generał Jaruzelski podkreślił: "wielkie znaczenie dla Polski, działalności wojskowej jubilat". Ani słowa prawdy, że jest to zdrajca, awansowany co prawda w 1920 roku na generała przez marszałka Piłsudskiego, ale późniejszy komunista, mianowany marszałkiem Polski przez Stalina, wnieśli służący Bierutowi czy Gomułce. Jego prawdziwe nazwisko to Łyżwiński, a życiorys "marszałka" mógłby być treścią sensacyjnej powieści lub filmu z Mosfilmu. Na tej samej stronie, mamy poważny komentarz o sytuacji rynkowej pisany przez sekretarza KC PZPR M. Świącieckiego, który ubolewa, że: "w odczuciu społecznym, gospodarka w sierpniu wkroczyła w stadium hiperinflacji". Na stronie 16 streszczenie artykułu z moskiewskiej Prawdy o nawróconym grzeszniku, który przez wiele lat był na Zachodzie czołowym sowietologiem: w okresie zimnej wojny. Ale zrozumiał swój błąd i nie jest już antysowiecki. Jego nazwisko Wiktor Zorza, a tytuł artykułu "Drugie życie sowietologa". Następna 17 strona zawiera mrozącą krew w żyłach obszerną historię pt. Tortury CIA. Po lekturze tego wypracowania można zniecierlić USA i właśnie CIA. Takich kwiatków jest dużo w 2 numerze Kulis-Expressu, z braku miejsca nie da się wszystkiego skomentować. A jad propagandy kapie po kropelce. Już nie tylko na kraj, dziś także

na Polaków za granicą. A przecież mamy kilka dobrych czasopism w Kanadzie i USA. Wydawców z reguły znamy i szanujemy. Są to organizacje lub osoby prywatne. Wielu z tych ludzi przez długie lata wspierało piórem i finansami działalność niezależną w kraju. W ich pismach nie było nigdy miejsca na reżimową propagandę, nawet tę najlżej opakowaną. Ich wydawcy płacili wysoką cenę za odrzucenie łatwej współpracy. Na rynku polonijnym pojawiają się powoli niezależne tygodniki krajowe, a także pisma rozrywkowe nie tak skompromitowane w oczach myślącego czytelnika jak Express i Kulisy.

Dlatego na zakończenie należy raz jeszcze zapytać: Kogo chcemy popierać?

L. PIEKARSKI
Toronto

RODZINNymi ŚLADAMI

Za pośrednictwem ECHA zwracam się do Czytelników z prośbą o pomoc. Jestem Polką z pochodzenia, pisarką i obecnie pracuję nad długą powieścią opartą na motywach historii mojej rodziny. Akcja powieści dzieje się we wschodniej Polsce, na Ukrainie, w latach od 1870 do końca II wojny światowej. Głównie interesują mnie Lwów i okolice Lwowa w promieniu około 60 kilometrów, tereny obejmujące Przemysły i Jaryczów, a także tereny położone dalej na wschód.

Rodzina mojego ojca miała majątek w Dziedziłowie, obok Jaryczowa, chociaż mój dziadek, Władysław Czerkawski planował powrót do domu rodzinnego w Meryszczowie (ok. 30 km dalej na wschód). Mój ojciec, Julian, spędził większość swego dzieciństwa w Dziedziłowie. Władysław zmarł podczas II wojny światowej. Moją prababką była księżna Anna Brodzka (ur. w 1880 r.). Ona i jej mąż (także Władysław Czerkawski) mieli 5 dzieci, z których mój dziadek był najmłodszym synem. Jedną z siostr mojego dziadka wyszła za mąż za malarza Karola Kossaka. Właściciel Dziedziłowa, Julian Czerkawski, zmar-

ty w 1911 roku, był lekarzem i znanym politykiem.

Moja praca nad powieścią uświadamia mi jak bardzo brakuje mi wiedzy na temat szczegółów życia codziennego i towarzyskiego w domach dużych i małych, wiejskich i miejskich, na temat pracy i zabawy, rozrywek i zwyczajów mieszkańców tych okolic. Wszelkie wspomnienia, dokumenty, fotografie zarówno przedwojennego Lwowa jak i otaczających go wiosek i miasteczek byłyby dla mnie nieocenioną pomocą. Chciałabym dodać, iż gotowa jestem pokryć wszelkie koszty związane z fotokopią materiałów, którymi Czytelnicy gotowi byłiby się ze mną podzielić.

Załączam serdeczne pozdrowienia
CATHERINE CZERKOWSKA
38 Patna Road,
Kirkmichael, Ayrshire
KA19 7PJ
TEL.: 06555 386

POD PATRONATEM
J. EMIN. KARDYNAŁA
MONTREALU

PRO JUSTITIA

Jako Polonia usiłujemy nieść pomoc naszym rodzinom i narodowi polskiemu. To tylko naturalne, bo tyle samo potrafia i poganie.

Ale, jako chrześcijanie, nie możemy pozostać obojętnymi na cierpienia stokroć gorsze od tych, które są udziałem nawet naszych rodaków w kraju. Miliony ludzi umiera z głodu, na skutek wojen i różnych kataklizmów. Wszelkich poratować nie możemy, ale możemy choć niektórym z nich przyjąć pomocą przez kogoś, kogo wszyscy kochamy i do którego mamy bezwzględne zaufanie, to jest przez Ojca Św. On sam bowiem decyduje dokąd, kiedy i jak pójść pomoc, którą Mu umożliwiają, choć w bardzo skromnej mierze, nasze dary. Każdy nasz czek na tysiąc dolarów jest Mu wręczany, wraz z listą ofiarodawców, przez arcybiskupa w Watykanie, który każdorazowo przesyła nam podziękowanie i błogosławieństwo Papieża. Ofiarodawcy zaś dostają kopię listy i czeku, z których sami widzą, że ani jeden grosz nie poszedł na koszt administracyjny.

Wszystkich nas, na Zachodzie, stać na dar choć \$10 rocznie. A dar ten spełnia cel podwójny: dowodzi naszej solidarności z najbardziej nieszczęśliwymi, oraz jest znakiem naszej solidarności z Janem Pawłem II. Czyż nie wiemy jak bardzo trudnym i odpowiedzialnym jest Jego zadanie, ile trosk i cierpień Go przytacza ze wszystkich stron? Ojciec Św. potrzebuje naszych modlitw, ale i konkretnej pomocy, która Mu pozwoli na potwierdzenie czynem miłostki wobec najbiedniejszych, głoszonych przez Niego "Dobrej Nowiny" o miłości Boga i bliźniego.

Z góry składamy Państwu nasze z głębi serca płynące BÓG ZAPŁAĆ!

PRO JUSTITIA 5242 Globert,
Montreal, Que. H3W 2E7
TEL. (514) 482-2796

Dobroczyńców spoza Kanady prosimy o czeki w dol. kanadyjskich lub amerykańskich, bo tylko takie możemy zrealizować.

Gorąco sugerujemy dołączanie kopii tego apelu do listów do swych krewnych i przyjaciół. Piękniej też, niż kwiatami, można uczcić pamięć zmarłych, czy jakieś święto rodzinne, ofiarą na Pro Justitia. Już teraz serdecznie dziękujemy!

A P E L
INSTYTUTU
JÓZEFA
PIŁSUDSKIEGO

Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku poświęcony badaniom najnowszej historii Polski od wielu lat zbiera wszelkie materiały dotyczące prześladowań Polaków po 1939 roku w Związku Sowieckim, więzionych, zesłanych, czy też represjonowanych w jakikolwiek sposób.

W Instytucie opracowywany jest "Słownik Polaków Prześladowanych w Związku Sowieckim i przez władze komunistyczne". Zbierane są wszelkie pamiętki, zapiski, wspomnienia, szybko rośnie liczba nagrań na wideokasetach zawierających relacje prześladowanych Polaków.

Wszystkich, którzy cierpieli, którzy przeszli przez "nie ludzką ziemię", a także tych, którzy posiadają informacje na ten temat prosimy o kontakt telefonicz-

ny z Instytutem (212) 683-4342 w godzinach od 10 do 5 po południu lub o kontakt listowny: J. Piłsudski Institute of America, 381 Park Ave. South, New York NY 10016.

Wszystkich, którzy mogliby wesprzeć te badania gorąco prosimy o pomoc. Czeki lub money order prosimy wystawiać na "Piłsudski Institute of America" z dopiskiem "Soviética".

O INSTYTUCIE, JEDYNEJ TEGO
TYPU PLACÓWCE BADAWCZEJ
NA KONTYNENCIE
AMERYKAŃSKIM

Prezesem Instytutu jest STANISŁAW JORDANOWSKI, wiceprezesami dr Magda Kapuścińska i dr Czesław Karkowski. Sekretarzem Zarządu jest Janina Kulikowska, skarbnikiem Władysław Jędrzych.

Dyrektorem Instytutu jest od marca 89 dotychczasowy wicedyrektor Jerzy Prus, a wicedyrektorem Janusz Cisek. Mgr Jerzy Prus jest stypendystą Fundacji Barbary Piaseckiej-Johnson oraz redaktorem "Niepodległości".

W 1988 roku dokonana została podstawowa komputeryzacja Instytutu.

Z ważniejszych zbiorów informacji komputerowej wyliczyć można "Kronikę Polską", "Słownik Historyczny" oraz bazy danych: adresowa, prasy i książek.

W 1988 roku nastąpił wzrost członków zwyczajnych i wspierających Instytutu o 11,2%.

KONKURS
PAMIĘTNIKARSKI

Przypominamy, iż termin nadsyłania prac upływa z dniem 31 października 1989 r. (data stempla pocztowego).

Przewidziane są trzy główne nagrody: 1 - \$3000; 2 - \$2000; 3 - \$1000 oraz wyróżnienia.

Prace prosimy opatrzyć godłem, a w oddzielnej zaklejonej kopercie podać imię i nazwisko, adres i inne dane osobiste, w tym datę przybycia do Kanady i z jakiej miejscowości, względnie kraju.

Do Jury Konkursu wchodzi: Benedykt Heydenkorn, Florian Śmieja, Maria Zielińska i Stanisław Zybala.

Pamiętniki przeznaczone do druku zostaną ogłoszone tylko za zgodą autorów pod nazwiskami lub pseudonimami.

ZARZĄD
KANADYJSKO-POLSKIEGO
INSTYTUTU BADAWCZEGO

POLSKIE DRUŻYNY WYELIMINOWANE

Trwa spadek poziomu polskiej piłki nożnej. Po nieudanych występach w eliminacjach do mistrzostw świata (gdyż pomimo tego, że Polska rozegra jeszcze trzy mecze - już 11 października z Anglią - szanse na awans istnieją tylko na papierze), teraz zakończyła się kompromitacja pierwsza runda pucharów europejskich. Wyeliminowane zostały wszystkie cztery drużyny polskie. Wyeliminowanie Legii Warszawa przez FC Barcelonę i Górnika Zabrze przez Juventus Turyn nie jest niczym nienormalnym. W końcu i FC Barcelona i Juventus należą do ścisłej czołówki światowego piłkarstwa klubowego i są w stanie wygrać z każdą drużyną. Co prawda wyjazdowy remis Legii 1:1 z Barceloną stwarzał szanse i nadzieje, ale barcelończycy rozwiali je z zimną krwią wygrywając z Legią w Warszawie 1:0. Szczęście było blisko, gdyż Legii do wyeliminowania Barcelony wystarczył bezbramkowy remis, no ale Barcelona pod wodzą trenera Johana Cruyffa, byłego sławnego piłkarza holenderskiego, wywalczyła nikłe, ale pewne zwycięstwo, kontrolując grę i nieznacznie przeważając od początku do końca. Górnik Zabrze po przegranej u siebie 0:1 z Juventusem nie miał wielu szans i rzeczywiście przegrał w Turynie 2:4. Na kompromitację zapracowały głównie dwie inne polskie drużyny. Mistrz Polski Ruch Chorzów, który zremisował u siebie 1:1 z mistrzem Bułgarii Sredec Sofia, został rozgromiony 5:1 w Sofii, a GKS Katowice, który uzyskał w

pierwszym meczu na wyjeździe obiekcie remis 1:1 z fińską drużyną Roanemi Palloseura przegrał u siebie 0:1. Tak więc jesteśmy bez drużyny w II rundzie europejskich pucharów. Katastrofalny poziom polskiego piłkarstwa uwypukla także fakt, że po 10 kolejkach rozegranych w I lidze na czele znajdują się właśnie wyeliminowane drużyny - Ruch Chorzów, drugi jest GKS Katowice, trzeci Górnik Zabrze, a piąta Legia Warszawa. Nic dziwnego, że zdenerwował się zarząd GKS Katowice i po przegranym meczu z Finami zwolnił z funkcji trenera Władysława Zmudę. Nowym trenerem GKS został Jerzy Michajko.

Generalnie w I rundzie obyło się bez sensacji. Sporą niespodzianką było wyeliminowanie w Pucharze Europy mistrza Włoch Interu Mediolan przez Malmoe. Szwedzi wygrali u siebie 1:0, mecz rewanżowy w Mediolanie zremisowali 1:1. No, ale Włosi mają w drugiej rundzie i tak pięć drużyn, gdyż w PE obrońca tytułu AC Milan wyeliminował HJK Helsinki, w PZP Sampdoria wyeliminowała Brann Bergen (Norwegia), a w Pucharze UEFA, wiadomo Juventus wyeliminował Górnika, natomiast Fiorentina wyeliminowała rzutami karnymi Atletico Madryd, a Napoli także rzutami karnymi wygrał ze Sportingiem Lizbona. Pięć drużyn w II rundzie mają także Niemcy Zachodnie, Francja i Belgia. Awansowały również wszystkie 4 drużyny sowieckie.

EKSTRAKLASA NIE MA SNAJPERÓW

W 8 kolejce w meczach I ligi strzelono zaledwie 10 bramek, w 9 - 17, teraz w 10 kolejce - 14, przy czym aż 5 padło na stadionie w Chorzowie, gdzie Ruch chcąc zmać klęskę z Sofii pokonał ŁKS Łódź 4:1. Kibice raczeni są więc widowiskami przeciętnymi, często żalos-

nymi. Po 10 kolejce nastąpiła w rozgrywkach ekstraklasy dwutygodniowa przerwa, gdyż piłkarze przygotowują się do meczu z Anglią. Trener Strelau powołał na to spotkanie trzech "cudzoziemców": Dariusza Dziekanowskiego, Jana Furtoka i Ryszarda Tarasiewicza.

WYNIKI 10 kolejki I ligi

Legia - Zawisza 1:0
Motor - Śląsk 1:0
Zagłębie L. - Zagłębie S. 1:0
Widzew - Jagiellonia 1:2
Górnik - Wisła 2:0
Stal - Lech 0:1
Ruch - ŁKS 4:1
Olimpia - GKS 0:0

TABELA I LIGI po 10 kolejkach

1. Ruch Chorzów	16	19:8
2. GKS Katowice	16	15:6
3. Górnik Zabrze	15	15:7
4. Zagłębie Lubin	15	13:7
5. Legia Warszawa	14	12:7
6. Zawisza Bydgoszcz	13	14:9
7. Lech Poznań	10	12:13
8. Zagłębie Sosnowiec	9	9:9
9. Jagiellonia Białystok	9	9:10
10. Olimpia Poznań	9	8:9
11. ŁKS	8	11:14
12. Stal Mielec	7	6:11
13. Motor Lublin	7	4:10
14. Wisła Kraków	6	9:17
15. Śląsk Wrocław	5	7:13
16. Widzew Łódź	1	7:20

WYNIKI 12 kolejki II ligi

Stal Rz. - Stal St. Sz. 3:1
Gwardia W. - Resovia 2:0
Górnik W. - GKS J. 0:0
Bałtyk - Moto J. 1:0
Miedź - Szombierki 2:1
Pogoń - Stilon 1:1
Igloopol - Zagłębie W. 0:0
Hutnik - Lechia 1:0
Polonia - Stal St. W. 0:0
Odra W. - Siarka 1:0

TABELA II LIGI po 12 kolejkach

1. Zagłębie Wałbrzych	20	17:5
2. Hutnik Kraków	18	14:6
3. Górnik Wałbrzych	17	14:8
4. Stal St. Wola	15	10:5
5. Polonia Bytom	15	10:6
6. Stal Rzeszów	15	11:8
7. Szombierki Bytom	14	19:13
8. Odra Wodzisław	13	17:15
9. Gwardia Warszawa	13	14:13
10. Siarka Tarnobrzeg	12	11:12
11. JZS Jelcz	12	10:11
12. Igloopol Dębica	11	15:15
13. Pogoń Szczecin	11	13:14
14. Stilon	10	14:14
15. GKS Jastrzębie	9	6:12

16. Lechia Gdańsk	8	10:15
17. Miedź Legnica	8	9:14
18. Bałtyk Gdynia	7	6:14
19. Resovia	5	6:14
20. Stal St. Szczecin	5	5:17

KRÓTKO:

Dobrze wystartowała na mistrzostwach Europy w siatkówce reprezentacja polskich siatkarzy. W pierwszych meczach grupy II Polska pokonała 3:0 Grecję i Rumunię.

Na 59. mistrzostwach świata i 67. mistrzostwach Europy w podnoszeniu ciężarów rozegranych w Atenach ciężarowcy polscy zupełnie się nie liczyli. Jedyne trzy medale to trzecie miejsce Mirosława Dąbrowskiego w wadze 100 kg (zarówno w MŚ i w ME) oraz brązowy medal w klasyfikacji ME Waldemara Kosińskiego w kat. 75 kg. Dominowali zawodnicy sowieccy - 5 złotych medali i bułgarscy - 3 złote medale (MŚ). Słynny ciężarowiec turecki, który przed laty uciekł z Bułgarii do Turcji Naim Sulejmanoglu nie sprawił zawodu Turkom pewnie wygrywając kategorię 60 kg.

Polscy bokserzy nie odegrali żadnej roli na amatorskich mistrzostwach świata w boksie rozegranych w Moskwie. Dominowali zawodnicy Kuby 8 bokserów w finałach, ZSSR - 7 oraz NRD - 5 bokserów w finałach. Złotymi medalami podzielili się bokserzy ZSSR - 5, Kuby - 4, NRD - 1, Rumunii - 1 oraz USA - 1 (Eric Griffin pokonał Kubańczyka Rogelio Marcelo). Po raz pierwszy zastoso-
wano na mistrzostwach świata system komputerowego sędziowania. Według nowego systemu sędziowie naciskają guzik komputera, jeśli uważają, że zawodnik zadał cios konkurentowi. Jeśli co najmniej trzech sędziów na pięciu nacisnęło guzik w ciągu 1 sek. od trafienia cios zaliczany jest jako punkt. Wygrywa ten bokser, który zgromadził w ten sposób więcej punktów, oczywiście jeśli w grę nie wchodzi nokaut bądź dyskwalifikacja. Jednakże wielu trenerów stwierdziło, że nowy system sędziowania faworyzuje bokserów bardzo szybkich, zadających uderzenie,

odskakujących i nie kwapiących się do walki oraz bokserów mających tendencję do walki nieczystej, którzy po zadaniu ciosu wchodzą w trzymanie uniemożliwiając konkurentowi zadanie ciosu. Na mistrzostwach w Moskwie celowali w tym drugim stylu walki bokserzy sowieccy.

Brazylijczyk Ayrton Senna, aktualny samochodowy mistrz świata wygrał na samochodzie McLaren Honda wyścig formuły 1 na torze Jerez de la Frontera w Hiszpanii. Drugie miejsce zajął Austriak G. Berger na Ferrari, a trzecie prowadzący w tegorocznej klasyfikacji mistrzostw świata Francuz Alain Prost (McLaren Honda). W łącznej klasyfikacji prowadzi Prost z 76 pkt przed Senną - 60 pkt. i Brytyjczykiem Mansellem - 38 pkt. W klasyfikacji konstruktorów prowadzi zespół McLaren Honda - 141 pkt, przed Ferrari - 59 pkt i Williams-Renault - 54 pkt. Do rozegrania zostały jeszcze dwa wyścigi i tylko wyjątkowy pech może pozbawić Prosta tytułu mistrza świata.

Igor Biełanow z Dynama Kijów, czołowy piłkarz sowiecki i piłkarz nr 1 Europy w 1986 roku został zakupiony przez zachodnioniemiecką drużynę Borussia Moenchengladbach. Po kilku miesiącach negocjacji Dynamo zgodziło się na odstąpienie Biełanowa zastrzegając zachowanie w tajemnicy wysokości transferu. Ale wtajemniczeni mówią, że Borussia zapłaciła co najmniej 2 mln dol.

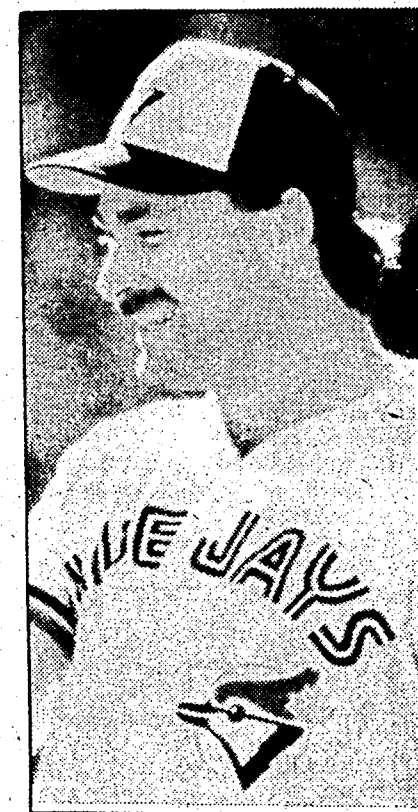
Andrzej Iwan był piłkarzem Wisły Kraków i Górnika Zabrze, a ostatnio VfL Bochum podjął treningi w szwajcarskim klubie Servette Genewa, który chce podpisać z nim kontrakt zawodowy.

W I lidze hokeja na lodzie po 6 meczach prowadzą hokeiści wielokrotnego mistrza Polski Polonii Bytom, która zdobyła komplet punktów strzelając 42 bramki i tracąc zaledwie 8. Na drugim miejscu znajduje się Podhale Nowy Targ mające 11 pkt.

Zachodnioniemiecki magazyn Stern podał, że raport NRD o igrzyskach letnich w Seulu stwierdza, że sprinterka Florence Griffith Joyner, która zdobyła trzy

złote i jeden srebrny medal była pod wpływem środków dopingujących.

Tytuł drużynowego mistrza świata na żużlu zdobyła Anglia - 48 pkt., która w finale światowym w Bradford przerwała serię zwycięstw Danii - 34 pkt.

Od formy D. Stieba, asa baseballowej drużyny Toronto Blue Jays wiele zależy. Jeśli będzie rzucał piłkę szybko, mocno i chytrze wówczas Blue Jays może wygrać nawet finał rozgrywek tzw. World Series. Ale najpierw trzeba pokonać mistrza grupy zachodniej w lidze amerykańskiej zespół A's Oakland z Kalifornii. Chyba nieoczekiwanie nawet dla największych optymistów Toronto Blue Jays wygrało grupę wschodnią ligi amerykańskiej pokonując na finiszu Baltimore Orioles. Przez wiele tygodni tegorocznych rozgrywek baseballistów z Toronto znajdowali się na ostatnim miejscu bądź na jednym z ostatnich. Ale znakomity finisz przyniósł sukces. Jeśli Toronto Blue Jays wygra ligę amerykańską wówczas spotka się w finale o tytuł klubowego mistrza świata z zespołem, który wygra ligę narodową (albo z Chicago Cubs albo z San Francisco Padres). Co nas obchodzi baseball? Nie zapominajmy, że w Kanadzie i USA jest to jeden z najpopularniejszych sportów.

INDONEZJA - KRAJ, KTÓRY SIĘ ZMIENIA

Gdyby Państwa zapytano, jaki kraj na świecie ma największą liczbę mieszkańców muzułmanów, pewnie pomyśleliby Państwo o Iranie, może o Arabii Saudyjskiej, czy Egipcie. Ale odpowiedź jest inna. Krajem tym jest Indonezja. Położona na pięciu (lub czterech, w zależności od poglądu na Wschodni Timor) dużych wyspach wzdłuż równika, z wieloma pomniejszonymi wyspami, mimo zmieszania różnych narodowości, religijnie Indonezja jest stosunkowo jednorodna i na jej 160 milionów mieszkańców co najmniej 90% to muzułmanie.

We współczesnym świecie modni są muzułmanie hałaśliwi i terrorystyczni, zwłaszcza gdy antykapitalistyczni - stąd o Indonezji słychać niewiele, bo nie tacy tamtejsi ludzie są. Indonezja ma też swoją historię przemocy politycznej.

Próbę przewrotu komunistycznego w roku 1965 stłumiono w sposób niezwykle krwawy, mordując tysiące ludzi związanych z partią komunistyczną, która też została wówczas zdelegalizowana. Ponadto indonezyjska okupacja Wschodniego Timoru jest czarną plamą na ich życiu politycznym.

Z drugiej jednak strony w latach osiemdziesiątych Indonezja wydaje się zdecydowanie wkraczać w świat cywilizacji kapitalistycznej. Cywilizacji, wolności przekonań, wolności słowa i wolności produkcji. Miejscowe gazety i telewizja nadal zajmują się głównie przekonywaniem ludności jak wspaniały jest ich rząd (gdy tylko widzą takie wiadomości w środkach masowego przekazu jakiegokolwiek kraju, natychmiast jestem głęboko przekonany, że istnieją poważne wątpliwości co do wspaniałości rządu, skoro ta wspaniałość musi być tak gorliwie udowodniana). Z zadziwieniem oglądałem w telewizji malezyjskiej pompacyjne wiadomości o "humanitarnym" transportowaniu chorej staruszki-wieśniaczki z prowincji do szpitala w Kuala

Lumpur przez samolot wojskowy - "jaki ten rząd dobry i kochany!", a w istocie było to tylko stwierdzenie, że w Malezji nie ma normalnej sieci opieki medycznej, że inne staruszki umierają na prowincji niezauważone. Widać rząd musi zabraniać ludziom zarabiać pieniądze na medycynie!

Jest jednak w Indonezji mile zaskakująca tolerancja kulturalna i religijna, tolerancja wobec ateistów, a także tolerancja wobec niekomunistycznych przekonań niezgodnych z główną linią rządu. Kraj jest otwarty na inwestycje zagraniczne. W Dżakarcie wszędzie niemal buduje się nowe drogi, lotnisko połączone jest z miastem nowoczesną autostradą. Kolej i autobusy funkcjonują w sposób zadowalający, używa się powszechnie rykszy. Ruch w Dżakarcie jest duży, ale zanieczyszczenie powietrza jest jeszcze do przyjęcia.

Jak wspominałem Państwu w moim artykule o Filipinach, infrastruktura transportowa wydaje się być "wąskim gardłem" w cywilizacyjnym rozwoju krajów Trzeciego Świata. W Indonezji miejscowe linie lotnicze (największą linią jest Garuda Indonesia, obsługująca również wiele linii międzynarodowych, drugą co do wielkości jest Bouraq) zapewniają połączenia lotnicze między wszystkimi głównymi miastami. Sieć dróg buduje kapitał zagraniczny.

W porównaniu z jakimkolwiek krajem komunistycznym uderza olbrzymia obfitość towarów, duża i swobodna aktywność ekonomiczna i możliwość zakupu taniego jedzenia. Ulice pełne są sprzedawców i ryksarzy oferujących swe usługi, często dosyć nachalnie. "Wyrafinowani" intelektualiści nie lubią ulicznych sprzedawców. A ja ich lubię - wiadomo, mam słabość.

Od lat siedemdziesiątych ambicją Indonezji jest rozwój sieci szkolnictwa wyższego i badań naukowych. Osiągnięcia w tej dziedzinie są już imponujące. W czasie mojego pobytu odwie-

dziłem dwa uniwersytety - Instytut Technologiczny w Bandung oraz Uniwersytet Gadjah Mada. Oba są położone na wyspie Jawie. Pierwszy znajduje się w pięknej górskiej miejscowości Bandung i ma najlepszy w Indonezji program nauk ścisłych, we współpracy z rozwijającym się przemysłem samolotowym i rozwiniętym już przemysłem naftowym. Drugi mieści się w pierwszej stolicy niepodległej Indonezji, mieście Yogyakarta. Yogyakarta jest miastem wyraźnie biedniejszym niż Dżakarta, ale gwałtowny wzrost uniwersytetu, który ma obecnie niemal trzydzieści tysięcy studentów, wydaje się rokować nadzieje na rozwój podobny do tego, jaki obecnie jest udziałem stolicy. Byłem w Yogyakarta, by wygłosić kilka wykładów na dużej, wspieranej finansowo przez UNESCO, konferencji, która była dumą miejscowych matematyków.

Drugą ambicją Indonezji jest rozwój turystyki. Największą atrakcją turystyczną Indonezji jest wyspa Bali. Jej główne miasto, Denpasar, ma połączenia lotnicze z wielkimi miastami Azji i Australii. Jest to rzeczywiście miejsce bardzo atrakcyjne, zarówno kulturowo (silne wpływy hinduskie) jak i klimatycznie (piękne plaże). Wizyta na wyspie Bali należy się każdemu spracowanemu Polakowi w Kanadzie.

Bandung przyciąga turystów swym stosunkowo łagodnym góskim klimatem, zaś Yogyakarta położona jest w pobliżu jednego z oryginalnych siedmiu cudów świata - buddyjskiej świątyni Borobudur. Jest ona czymś w rodzaju piramidy z labiryntem na jej zboczach, wiodącym do posągów Buddy umieszczonych na szczycie. W czasie wizyty w świątyni zapytałem naszego przewodnika, czyją jest ona własnością. Odpowiedział mi z dumą, że jest ona własnością narodu indonezyjskiego. Ponieważ jestem uparty (jak na Polaka przystało) i zawsze się staram nawracać ludzi na kapitalizm, poprawiłem go mó-

wiąc, że w istocie świątynia należy do rządu, nieprawdaż? Przewodnik ze zdumieniem przyznał mi rację i pomyślał pewnie, że jakiś dziwny Amerykanin nie rozumie najwyraźniej, że naród i rząd to jedno i to samo. Ano właśnie, ja tego od wczesnego dzieciństwa nie rozumiałem i nadal mam z tym problemy, choć udało mi się zrozumieć inne rzeczy, na przykład istnienie obiektów o ułamkowych wymiarach. Gdy przewodnik przyznał, że świątynia jest własnością rządu, skrupulatnie się z nim zgodziłem, spoglądając na masę śmieci porozrzucanych po obiekcie. Ano państwowe...

W tym też tkwi niebezpieczeństwo dla wolności w Azji (choć główną groźbą jest komunistyczna przemoc). Podobnie jak Europa w wieku XIX wkracza, ona w Kapitalizm z balastem intelektualnym średniowiecznego mistycyzmu pokory, który stoi w sprzeczności z ideami indywidualnej odpowiedzialności i indywidualnego szczęścia - ideami Kapitalizmu. Mistycyzm i Kapitalizm są nie do pogodzenia. Fundamentalny imperatyw moralny Kapitalizmu to twierdzenie, że akcje ludzkie przynoszą konsekwencje i człowiek jest za te konsekwencje odpowiedzialny. W skrócie ten imperatyw wyraża się przykazaniem: "myśl!" - w każdej chwili życia, nawet najbardziej tragicznej.

Rząd Indonezji jest głównie tolerancyjny, choć czasem okrutny, często opiekuńczy, choć pozostawiający swobodę byznesowi. Ale jakkolwiek sfera życia, w której wolność działania (nie godzącego w prawa innych ludzi) jest ograniczona, a tak jest w polityce i informacji w Indonezji, jest potencjalnym źródłem problemów społecznych - przede wszystkim dlatego, że stwarza wrażenie, że istnieją dziedziny, w których człowiek nie powinien lub nie musi myśleć.

Jednym z podstawowych kryteriów wolności danego kraju jest dla mnie istnienie giełdy finansowej. Choć giełda w Dżakarcie jest niewielka, jednak istnieje i wzrasta w znaczenie. Kiedyż, ach kiedyż w Warszawie...

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI

Tradycyjne stroje indonezyjskie

CZESI W NOWYM JORKU

W nowojorskim klubie P.S. 122 występował niedawno czeskosłowacki zespół pod nazwą "Północ". Trzej muzycy z tej grupy - śpiewający basista Milan Hlavsa, gitarzysta Kiri Kabes i organista Josef Janoczek przez wiele lat byli członkami legendarnej czeskosłowackiej grupy rockowej Plastic People of The Universe, zespołu działającego głównie w podziemiu, nie nagrywającego oficjalnych płyt, w zasadzie nie występującego na oficjalnych koncertach. Na polecenie władz Czechosłowacji zespół ten w roku ubiegłym przestał istnieć, po latach walki z cenzurą, po wielu miesiącach spędzonych w areszcie czy w więzieniu. Powód był jeden - miłość do muzyki rock and rollowej, a co za tym idzie "rockowy" sposób zachowania, niecenzuralne słowa piosenek i generalnie zły przykład dla czeskosłowackiej młodzieży.

Zespół "Północ" zadebiutował latem tego roku w Nowym Jorku i dla Hlavsza, Kabesa i Janicka były to pierwsze oficjalne koncerty przed publicznością bez strachu przed zaarrestowaniem i innymi represjami. Na pierwsze koncerty do nowojorskiego klubu zeszło się wiele osób ciekawych jak też brzmi dziś ta legendarna grupa ze Wschodniej Europy. Północ gra awangardowego rocka w stylu słynnej amerykańskiej grupy Velvet Underground, z tym że naturalnie wykonuje własny repertuar.

"Nasz ostatni oficjalny koncert odbył się w małym miasteczku w północnej Bohemii, w domu naszych przyjaciół. Kilka tygodni później otrzymaliśmy od nich informację, że dom się spalił. Gdy potem przesłuchiwałem byłem przez policję, dowiedziałem się, że to właśnie tamtejsza policja przyczyniła się do tego pożaru" - mówi Hlavsa.

Wszystkie swe koncerty grupa Północ dedykuje Ivanovi Jirousovi, który do dziś podobno znajduje się w czeskim więzieniu, skazany tam na 16-miesięczny pobyt - jest to jego 5 wyrok od roku 1973. I znów za co? Za miłość do rock and rolla, który niesie z sobą powiew wolności. Plastic People przez lata był symbolem swobody, przykładem na

to, że nawet w trudnych warunkach, uciekając przed policją, oszukując cenzurę - można czegoś dokonać dla swych przyjaciół.

Kilka słów historii. Plastic People powstał w roku 1968, a więc w okresie bardzo ważnym, gdy radzieckie, i nie tylko radzieckie czołgi zaatakowały Czechosłowację, po krótkim okresie swobody w ramach tzw. Praskiej Wiosny, na której czele stał Aleksander Dubczek. Połączenie rock and rolla, awangardowego jazzu i quasi teatru muzycznego sprawiło, że zespół zyskał uznanie młodych Czechów i Słowaków, tych, którzy interesowali się nowoczesnością w muzyce i teatrze. Zespół zdobył status czołowej grupy psychodelicznej i wtedy właśnie rozpoczęły się kłopoty z policją, rządem i cenzurą. Zespół otrzymał oficjalny zakaz występowania, a o nagraniu płytowych naturalnie nie było mowy. Wtedy właśnie przed zespołem otworzyła się jedyna możliwość - underground, czyli muzyczne podziemie. Rozpoczęto nagrania potajemnie - nieoficjalnie, w bardzo małym nakładzie wydana została płyta "Egon Bondys Happy Hearts Club Banned" zawierająca nagrania z lat 1973 i 74. Płyta ta nagrana na amatorskim wręcz sprzęcie, wydana została - zresztą bez zgody zespołu - w niektórych państwach Europy Zachodniej. Zespół występował głównie na spotkaniach z czeskimi dysydentami - aktorami, pisarzami, poetami, którzy także często pisali słowa piosenek dla Plastic People.

Sytuacja jeszcze bardziej pogorszyła się w roku 1976, gdy policja zaarres-

towała blisko 30 "podziemnych" muzyków z Czechosłowacji, włącznie z członkami Plastic People. Ivan Jirous i Vratislav Brabenec zamknięci zostali pod zarzutem wzniesienia niepokoju na ulicy. W okresie tym, gdy muzycy znajdowali się raz na wolności, raz w więzieniu - zespół nagrał kolejne 4 płyty: "100 Points", "Passion Play", "Leading Horses" i "Midnight Mouse". No i nadszedł rok ubiegły, gdy definitywnie rozwiązano zespół i udaremniono mu wszelkie występy i nagrania.

Wtedy właśnie powstała grupa Północ, której członkowie naturalnie nie mogą utrzymać się z muzyki. Zespół ma co prawda sponsora - praski klub rockowy Juniors Club, który jednak nie płaci muzykom za występy. Grupa Północ w roku ubiegłym koncertowała 25 razy, znacznie więcej niż liczba oficjalnych koncertów Plastic People przez 20 lat istnienia tej grupy. Muzycy zespołu muszą więc wykonywać inne zawody - i tak dla przykładu Hlavsa wyrabia plastikowe torebki, a Janicek jest nauczycielem w szkole. Ich piosenki znów nie są nagrywane przez oficjalne firmy płytowe, i znów wydawane są nieoficjalnie, w formie bootlegów i na kasetach krążących drogami prywatnymi.

Milan Hlavsa mówi - "robimy to, gramy rocka i rock and rolla, bo go lubimy ponad wszystko. I nic nas od tego nie powstrzyma. Dla nas i dla milionów ludzi w Czechosłowacji prawdziwy rock and roll jest synonimem prawdziwej wolności".

MAREK GASZYŃSKI

O SZTUCE KONWERSACJI KAZIMIERZ BRANDYS - TWÓRCA NIEPOKORNY

ANNA WOLEK

"Obchodzi mnie to, co człowiek robi ze swoim życiem, po-
zostawionym w zakresie wyboru, który zawsze istnieje, po-
nieważ życie nie robi z człowiekiem wszystkiego". Taką ref-
leksję przekazał przed laty Kazimierz Brandys swoim czy-
telnikom. Zdanie to jest jednocześnie kluczem do całej twór-
czości pisarza, którego najnowsza sztuka pt. "Sztuka konwer-
sacji" będziemy mogli wkrótce zobaczyć w Toronto i Mon-
treau. Dramat K.Brandysa mieszkającego obecnie poza Pol-
ską - w Paryżu, jest tym prawdziwszy, że oparty jest na zna-
nych mu problemach emigracji.

Para bohaterów - On i Ona - spotykają się w paryskim
mieszkaniu bohaterki, emigrantki. Ze swoim rozmówcą nie
widziała się ona przez ponad 30 lat. Teraz rozpamiętują
przeszłość - to co ich zbliżało i dzieliło. Ważnym elementem
rozmowy jest też problem wyjazdu do Polski, po latach. Tego
rodzaju rozterka jest przecież nieobca całym rzeszom emig-
rantów rozsianych po świecie. Decyzja ta wiąże się bowiem z
koniecznością konfrontacji swoich wyobrażeń z rzeczywisto-
ścią.

W swoim piśmarstwie K.Brandys podejmuje problem roz-
rachunków moralnych na tle polityczno-historycznych uwa-
runkowań. Od wczesnej młodości Kazimierz Brandys zwią-
zany był z formacją lewicującej inteligencji. Jej problemy za-
warł w pisanej w czasie wojny powieści "Drewniany koń".
Tematykę tę kontynuował w "Między wojnami".

Kolejne lata przynoszą tak ważne utwory jak "Samson"
(przeniesiony później na ekran przez A.Wajdę), "Antygona",
"Troja miasto otwarte".

Wiele miejsca poświęcił też K.Brandys miastu swojej
młodości - Warszawie. ("Miasto niepokonane" i mniej ciekawy
literacko utwór, "Obywatele" mówiący o okresie odbudowy).
W czasie tzw. "odwilży" (1956) ukazał się tom opowiadań
"Czerwona czapeczka", gdzie zawarte zostały tzw. utwory
rozrachunkowe: konflikty moralnego sumienia w obliczu
przemian polityczno-historycznych Kraju. Wówczas też po-
wstała wstrząsająca powieść o rodzinie robotniczej "Matka
Królów". Na podstawie utworu został nakręcony w 1983 r.
przez J.Zaorskiego film, który przeleżał na półkach kilka lat
zanim stał się wydarzeniem artystyczno-politycznym.

W dziedzinę eseistyki literackiej wszedł K.Brandys dzięki
słynnym "Listom do pani Z.", gdzie prowadził dywagacje na
temat zależności literatury i życia, a także różnorodnych
uwikłań - człowieka. "Wiedzieć kim się jest dla samego siebie,
to znaczy być kimś dla innych" - napisał K.Brandys w jednym
z listów do pani Z. Wątek ten powróci potem w kolejnych
cyklach opowiadań "Romantyczność" i powieści "Sposób
bycia". Analizę zależności naszej historii i wpłatających w nią
polskich losów zawarł pisarz m.in. w powieściach "Dzoker",
"Rynek" i "Pomysł". Rozwinął je w "Wariacjach pocztowych"
stylizowanych na listy Polaków od końca XVIII wieku po
czasy współczesne.

W roku 1977 Kazimierz Brandys opublikował powieść
"Nierzeczywistość", której I część ukazała się na łamach
warszawskiej "Twórczości", II natomiast w paryskiej "Kultu-

rze". W tomie I ukazana została przedwojenna Warszawa, w
II - przeprowadzony jest tak dla pisarza charakterystyczny
rozrachunek historyczno-polityczny dokonany przez boha-
tera-reżysera w odpowiedzi na 30 pytań zadanych mu przez
amerykańskiego socjologa. Ten rodzaj twórczości rozrachun-
kowo-politycznej kontynuuje pisarz do dziś. Typowym tego
przykładem jest dziennik "Miesiące" pisany w Polsce przed 81
rokiem i na emigracji, najpierw w Ameryce, a następnie w
Paryżu.

Najnowszy utwór Brandysa "Sztuka konwersacji" jest
konsekwentną kontynuacją tego przez lata rozwijanego te-
matu.

Dziennik Polski

Artex International

prezentuje

TEATR
POLSKI

W WARSZAWIE

KAZIMIERZ BRANDYS

SZTUKA KONWERSACJI

AKTORZY

ANNA SENIUK
ANDRZEJ ŁAPICKI

REŻYSERIA ANDRZEJ ŁAPICKI

TORONTO

sobota 14 października 1989 - godz. 8.00 wiecz.
niedziela 15 października 1989 - godz. 7 wiecz.

St. Lawrence Centre for the Arts
Jane Mallet Theatre - Toronto, 27 Front St. E.

Bilety prosimy zamawiać telefonicznie 366-7723
(tylko karty kredytowe) lub nabywać osobiście
w kasie teatru codziennie w godz. 10:00 - 20:00

MONTREAL

czwartek 12 października 1989 - godz. 8.00 wiecz.

College Français Theatre
5210 Durocher Ave.
róg Fairmount (Outremont)

PRZEDSPRZEDAŻ:

Restauracja Cracovia, 1246 Stanley St., Tel. 866-2196
Tatra Travel, 3628 St. Laurent Blvd., Tel. 849-3451
1001 Plants, 5518 Monkland Ave., Tel. 481-2263
Informacje i zamówienia: Tel. 483-5621 po 6.00 wiecz.

Horoskop tygodnia

5 - 11 października

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Długi weekend bogaty we wrażenia. Zrobisz sporo nowych, ciekawych obserwacji, które przydadzą się w niedalekiej przyszłości. Ale przede wszystkim jakaś jedna sprawa skupi Twoją uwagę i wypełni większość czasu. Trzymaj się za kieszeń! Nie załamuj się małymi niepowodzeniami. Zastanawiająca oferta zawodowa ze strony Strzelca. Unikaj Raka. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 8.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Staraj się właściwie wykorzystać możliwości działania. Niedostrzeżenie znaczenia tej sytuacji może okazać się wręcz utratą szansy, która się może nie nadarzyć... Mniej słuchaj rad, bardziej zdej się na siebie. Przyłóż się, a zostaniesz doceniony. Bykom mężczyznom dokuczają kłopoty materialne. Konstruktywny znak - Ryby, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Zatarg z kimś bliskim na tematy dosyć istotne. Broniąc swoich racji staraj się zdobyć na obiektywizm. Inaczej trudno się będzie dogadać. Wydatki pod koniec tygodnia nadzarzną Twoją kieszeń (seria imienin). Nowa znajomość. Może jest to załazek wielkiej przyjaźni? W pracy charakteryzuje Cię pośpiech. Twój znak - Lew, unikaj Ryb. Dzień miły - 3, liczba szczęśliwa - 6.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

W kręgu niezbyt bliskim, ale dobrze znanym, zajdą pewne zmiany. Mogą Cię zdziwić, ale nie manifestuj swego zainteresowania. Lepiej trzymać się z daleka... Wiadomość otrzymana w tych dniach od kogoś zaprzyjaźnionego nie będzie bez znaczenia na najbliższą przyszłość. Nie zawiedz się na Wodnika, ale na Lwa już nie licz. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Dużo spraw, przeważnie dość istotnych. W każdym razie bardzo absorbujących Twój czas. Nie okazuj bliskim swego zniecierpliwienia tą niełatwą sytuacją. Spokój i umiejętne zorganizowanie prac pomogą przebrnąć w miarę udanie. Niektóre Lwice skłonne są podjąć decyzje wyłącznie w imię własnych racji. Sprzyjający znak: Baran, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Szczególnie pierwsza połowa tygodnia da Ci odczuć to spiętrzenie spraw i terminów. Dobre widoki na następne dni! Jedynie kłopoty kogoś bliskiego zaciemnią jasny obraz. Jeśli uda Ci się opanować nerwy i niepokoje, wszystko przebiegnie spokojnie. Czyjaś nieoczekiwana podsunięta rada będzie dobrą wskazówką na dalsze postępowanie. Sympatyczny znak - Skorpion, unikaj Wagi. Dzień miły - piątek, liczba - 2.

WAGA: 23 września - 23 października

Przed Tobą udany tydzień! Kilka wartych uwagi okazji do spotkań i rozmów. Teraz też możliwość zawarcia bardzo wiele obiecującej znajomości!... Niezależnie od tego - wiadomość, której - mimo innych spraw - warto uważnie posłuchać. Od tego, jakie wyciągniesz wnioski, dużo będzie zależało. Pomyśl o drugiej Wadzie. A na pewno nie poświęcaj czasu Rakowi, nie warto. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Okres nie pozbawiony przeżyć, które zechcesz zapamiętać. Ewentualne plany wyjazdowe, choć zachęcające, mogą sprawić trochę kłopotów. Nie Twoja w tym będzie wina, ale Tobie zostaną pokrzyżowane projekty! Może to i dobrze, bo niedługo czeka Cię dużo ciekawsza sytuacja... W oczach partnera podziw i zazdrość jednocześnie. Ważny znak - Rak, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - niedziela, liczba - 3.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Ktoś rywalizujący z Tobą od jakiegoś czasu będzie miał w tych dniach spore szanse prześcignięcia Cię! Potrzebna będzie pełna koncentracja uwagi i wysiłków, by do takiej sytuacji nie dopuścić. List lub inną drogą otrzymana wiadomość może okazać się pomocą, która przyszedła w najważniejszym momencie. Docień rzetelność Byka. Wodnik czyha na Twoje potknięcia. Dzień - piątek, liczba - 7.

KOZIORÓŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia

Długi weekend na wyjeździe. Czas wydatków i pospiesznego załatwiania spraw, które teraz właśnie nabiorą znaczenia. Zły nastrój, który też teraz się poprawi, nie będzie pomocny w takich chwilach. Dopiero czyjaś interwencja z zewnątrz, pomocna dłoń kogoś zaprzyjaźnionego, uspokoją atmosferę. Miły znak - Wodnik, unikaj Raka. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Nie dawaj posłuchu plotkom, którymi ktoś zechce Cię uraczyć! Trzymaj się od tego z daleka. Inaczej, nim się zorientujesz, będziesz tkwić w samym środku jakiejś intrygi. Szansa na spotkanie w miłym gronie pod koniec tygodnia. I w tę stronę zwróć swoją uwagę. I jeszcze ostrzeżenie: nie podpisuj w tym tygodniu żadnej transakcji! Znak godny zaufania - Byk, unikaj Panny. Dzień ważny - piątek, liczba - 4.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Tydzień wypełniony licznymi sprawami, ale żadna z nich Cię tak w pełni nie zachwyci. Może warto się rozejrzeć za jakąś odmianą. Nowe środowisko, inna atmosfera... Plan wyjazdu rób w sposób realny i na miarę własnych możliwości. Najważniejszą rolę w rozwoju wydarzeń odegra Baran, unikaj zwady ze Strzelcem. Dzień miły - niedziela, liczba - 7.

KTO SIĘ URODZIŁ

- psychozabawa

3 października

Wszystko go zachwycił i gotów z wszystkimi się zgodzić. Nie potrafi odmawiać. Pragnie spokoju, a wszyscy wciągają mu na głowę. Jeszcze często mają mu za złe. Rodzice urodzonego w tym dniu powinni umacniać jego charakter. Budować niezależność. Grozi mu bowiem popadnięcie w zależność i niezastuzoną niełaskę. Bywa wszechstronnie uzdolniony. Niech unika powierzchowności.

4 października

Inteligentny, taktowny, sprawiedliwy i bezstronny, jest modelową Wagą. Jest niezwykle spostrzegawczy i ma talenty dziennikarskie i literackie. Jeśli kobieta - to bardzo utalentowana w tym kierunku. Bywa nieco rozkapryszony, ale są to tylko powierzchowne fochy. Elementem dysharmonijnym dzisiejszego horoskopu są stosunki z rodzicami, zwłaszcza z ojcem. Należy to sobie w życie wkalculować.

5 października

Znakomicie współdziała i organizuje. Jest lubiany i popularny. Zna się na ludziach, choć sam w decyzjach bywa powolny i niepewny. Ma uzdolnienia artystyczne i taktyczne. Potrafi się cieszyć życiem. Do późnego wieku zachowuje czar osobisty i sex appeal. Łatwo się zakochuje. Ma tendencję do zawierania wczesnych związków małżeńskich.

6 października

Uwielbia życie stadne, a zarazem jest otwarty na nowe idee i postępowy. Mimo swych wrodzonych talentów artystycznych i często wysokiej pozycji społecznej nie zadziera nosa. Ma dobre stosunki z rodziną, choć nie jest domatorem. Lubi podróżować i działać. Jest bez troski w sprawach finansowych i roztrągnięty. W miłości - idealista - wymaga od partnera wiele i egzekwuje. W innych dziedzinach ustepliwy i przyjazny.

7 października

Uczy się całe życie. Ma wrodzone talenty naśladowcze. Niekiedy talent sceniczny. Dąży w życiu do niezależności. Sam wyznaje zasadę tolerancji, harmonii. Żyje chwilą bieżącą. Często daje się opanować warunkom życiowym i towarzystwu, w które go wrzucił los.

8 października

Czuje niechęć do rzeczy prostackich. Ma wyrafinowane upodobania i żyje trochę na wyrost. Znakomity, ofiarny przyjaciel. Często nadmiernie koncentruje się na wyimaginowanych problemach. Poddaje się łatwo pochlebcom. W życiu osiąga wiele w dziedzinach wymagających poczucia rytmu i proporcji. Rysunek techniczny, architektura, muzyka i taniec.

Kalendarz Echa

Gdy już październik ze śniegiem przybieży, na wiosnę długo śnieg na polach leży.

Czym głębiej na jesień włożą pędraki, tym bardziej zima da się we znaki.

5 października - czwartek

Wsch. Słońca: 06.05 Zach. Słońca: 17.36
Wsch. Księż.: 12.10 Zach. Księż.: 20.11
Imieniny obchodzą: Apolinary, Bartłomiej, Charytyna, Faust, Flawia, Flora, Igor i Marcelina

1713 - Urodził się Denis Diderot, pisarz i filozof, jeden z czołowych przedstawicieli francuskiego Oświecenia, współtwórca Wielkiej Encyklopedii Francuskiej (zm. w 1784 r.).

1983 - Lechowi Wałęsie przyznano Pokojową Nagrodę Nobla.

6 października - piątek

Wsch. Słońca: 06.07 Zach. Słońca: 17.34
Wsch. Księż.: 13.04 Zach. Księż.: 21.07
Imieniny obchodzą: Arnold, Artur, Bruno, Fryderyk i Renata

Św. Bruno z Kolonii (1030-1101) był zakonnikiem, a później też biskupem niemieckim. Z jego inicjatywy powstał zakon kartuzów, a także zostały założone dwie pustelnie tego zakonu o bardzo surowej regule, zwłaszcza słynna Wielka Kartuzja (La Grande Chartreuse) pod Grenoble.
Św. Arnold był francuskim zakonnikiem i biskupem. Zmarł w 1206 r.

Bruno - germ. oznaczało człowieka o ciemnych (brunatnych) włosach.
Arnold - germ. harth (mocny, silny) + wald (władca).

1788 - Otwarcie Sejmu Czteroletniego (obradę jego trwały do 29 maja 1792 r.).

7 października - sobota

Wsch. Słońca: 06.08 Zach. Słońca: 17.32
Wsch. Księż.: 13.50 Zach. Księż.: 22.11
Imieniny obchodzą: Amalia, Bakchus, Maria, Marek, Rodion, Rostaw i Sergiusz

Św. św. Bakchus i Sergiusz byli oficerami rzymskimi i zginęli męczeńsko w III lub IV w.
Sergiusz - Bakchus - imiona starożymskie.

8 października - niedziela

Wsch. Słońca: 06.09 Zach. Słońca: 17.31
Wsch. Księż.: 14.28 Zach. Księż.: 23.23
Imieniny obchodzą: Brygida, Demetriusz, Ludwik, Pelagia, Waleria i Wojstawa

Św. Pelagia była młodziutką męczennicą z Antiochii, która zginęła w pierwszych wiekach chrześcijaństwa.
Św. Waleria z Honnecourt, była ascetką i żyła w VII w.

Św. Ludwik Bertrand (1526-1581), zwany "apostolem Indian" był dominikaninem hiszpańskim, który nawracał Indian w Kolumbii, a także bronił ich przed uciskiem konkwistadorów.

Pelagia - grec. pelagios (morski).
Waleria - imię starożymskie.
Ludwik - germ. hlut (sławny) + wig (walka).
Brygida - obecnie obchodzimy 23 lipca (św. Brygidy szwedzkiej).

9 października - poniedziałek

**ŚWIĘTO DZIĘKCZYNIENIA
THANKSGIVING DAY**

Wsch. Słońca: 06.10 Zach. Słońca: 17.29
Wsch. Księż.: 14.59 Zach. Księż.: ---
Imieniny obchodzą: Arnold, Dionizy, Jan, Sybilla i Wincenty

Św. Dionizy był pierwszym biskupem Paryża i zginął męczeńsko w 258 r. na Montmartre (Wzgórze Męczenników) razem z dwoma towarzyszami, Rustykiem i Eleuteriuszem.

Bł. Wincenty Kadłubek (1155-1223) był kapłanem i kancelistą Kazimierza Sprawiedliwego, a później także biskupem krakowskim. Po zrzeczeniu się godności biskupiej ostatnie lata spędził w klasztorze cystersów w Jędrzejowie, gdzie dziś znajduje się jego sanktuarium. Zasłynął jako autor kroniki historycznej.

Św. Jan Leonardi to duchowny włoski, założyciel kongregacji Kleryków Regularnych pod Opieką Matki Boskiej, który zmarł w 1609 r.

Dionizy - imię to pochodzi od bożka greckiego Dionizosa.
Wincenty - łac. vincens (zwycięzający).
Jan - imię biblijne; oznacza Bóg jest łaskawy.

10 października - wtorek

Wsch. Słońca: 06.12 Zach. Słońca: 17.27
Wsch. Księż.: 15.25 Zach. Księż.: 00.37
Imieniny obchodzą: Budziszlaw, Daniel, Franciszek, Gereon i Paulina

Bł. Gereon był oficerem rzymskim i zginął męczeńsko wraz z towarzyszami w IV w. pod Kolonią.
Św. Franciszek Borgiasz (Borgia) (1510-1572) pochodził ze sławnego rodu książąt hiszpańsko-włoskich. Najpierw był dostojnikiem królewskim, a potem wstąpił do zakonu jezuitów, stał się jego wielkim autorytetem i zasłynął w nim z różnorodnej działalności m.in. doprowadził do zwycięstwa nad Turkami pod Lepanto (1572 r.).

Gereon - imię o niejasnym pochodzeniu.
Franciszek - germ. frank (człowiek z plemienia Franków, wolny).

1813 - Urodził się Giuseppe Verdi, największy włoski kompozytor operowy (zm. w 1901 r.).

11 października - środa

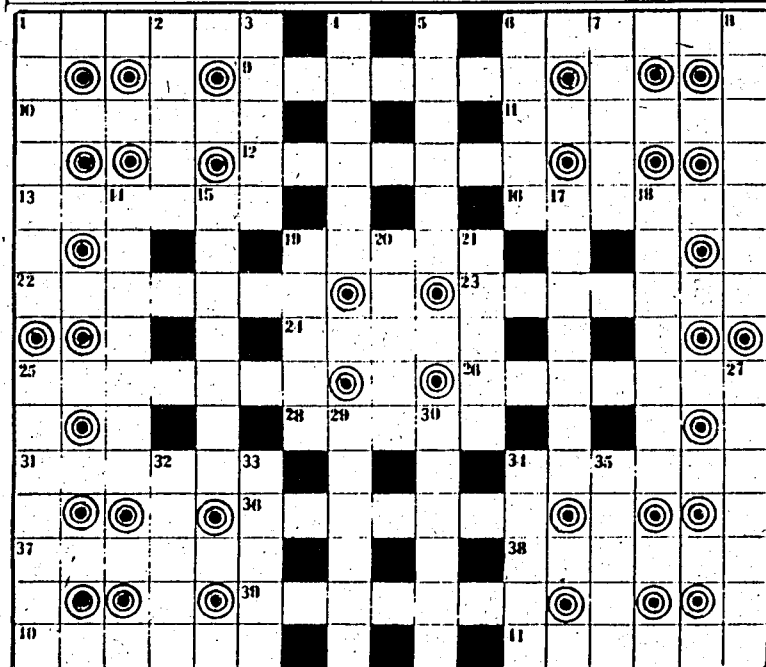
Wsch. Słońca: 06.13 Zach. Słońca: 17.25
Wsch. Księż.: 15.48 Zach. Księż.: 01.56
Imieniny obchodzą: Aldona, Aleksander, Dobromila, Emil i Sergiusz

Św. Aleksander Sauli (1534-1592) był biskupem w Alerii i Pawii (Włochy). Zmarł na febrę w czasie wizytacji.

Aleksander - grec. alekso (bronie) + aner. andros (mąż).
Dobromila - imię to nie ma patronki.

1779 - Ginie w bitwie pod Savannah Kazimierz Pułaski (ur. w 1747 r., bohater narodowy Polski i Ameryki, partyzant konfederacji barskiej, walczył o niepodległość Stanów Zjednoczonych).

Krzyżówka • Brydż • Szachy

- 19 Miejsce magazynowania materiałów
- 22 Robi beczki
- 23 Narożna, wysunięta część budynku, kryta dachem
- 24 Nasz legendarny protoplasta
- 25 Harmonijka ustna
- 26 Moc, siła
- 28 Krzew
- 31 Ubita śmietana z jajami i cukrem
- 34 Żywnica naturalna z drzew Archipelagu Sundajskiego
- 36 Gruzlica
- 37 Okres poprzedzający Boże Narodzenie
- 38 Artyzm, doskonałość
- 39 Jednolity blok kamieniny
- 40 Kazałnica
- 41 Nieruchomość, dochód, pensja wyznaczone na utrzymanie członków rodu panującego

- 19 Wypełnia kość
- 20 Kłama, blagier
- 21 Jalmużna
- 25 Odwzajemnienie się, rewanż
- 27 Przewaga jednego z grających w tenisie
- 29 Rysunek, ilustracja tekstu
- 30 Grecki bóg słońca i światła
- 32 Nadziemna kraina szczęśliwości
- 33 Dusznica
- 34 Sklejka
- 35 Kaszka pszenna

POZIOMO:

- 1 Wykonywanie produktu z surowca
- 2 Bicie, chlosta
- 3 Pas przesłuszny, strefa
- 4 Wiązka
- 5 Uszczerbek
- 6 Sługus
- 7 Kwiat ozdobny
- 8 Kostium plażowy
- 14 Artretyzm, dna
- 15 Murawa
- 17 Czujka, czaty
- 18 Choroba uczuleniowa

Rozwiązanie krzyżówki

POZIOMO:

- 1 Przydomek Ateny, greckiej bogini mądrości
- 6 Niepowodzenia, krach
- 9 Na brzegu serwety lub firanki

- 10 Myśl wyrażona słowami
- 11 Instrument strunowy
- 12 Konwersacja, pogawędka
- 13 Dokładka, dodatkowa porcja
- 16 Fakt, wydarzenie

BRYDŻ NR 66

ZADANIE

Obie strony po partii:
K W 10 8 7
3 W E
8 3 2
W 10 9 4

A D 9 5
D 8 6 4
A K D
A K

K 8

N

D 9

W E

D 8

S

K W

W N E S
3 piki pas 2 trefle 3 kieri
4 kieri pas 4 trefle pas
6 pików pas...

N zawistował dwójką kier, z dziadka błotką, S wziął lewą dziesiątką i zagrał asa kier. Przebił dziesiątką atu, a N dołożył błotkę karo. Zagrał waleta i asa pik. Do drugiego pika S dołożył kiera. Jak rozgrywasz dalej?

ROZWIĄZANIE

Odegraj dwa trefle. Jeśli u S ujawni się singleton, to wykonasz ekspans damy treflowej. Gdy S dołoży dwa trefle, to znaczy, że posiada maksimum trzy kara i bez obaw, że N wykona przebitkę, możesz odegrać asa, króla, damę w tym kolorze. Gdyby u S ujawniły się trzy kara - układ jego ręki jest 1-7-1-4 i możesz śmiało ekspasować damę trefli. Przy układzie 1-7-2-3 musisz trafić, który z obrońców posiada damę. Natomiast przy układzie 1-7-1-4 doprowadzisz do końcówki:

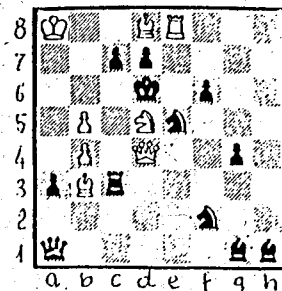
i po zagranii damy pik S znajdzie się w przymusie. Jeśli pozbędzie się kiera, to z ręki dołożyś ósmkę, przebijesz kiera i dama kier stanie się lewą. Natomiast gdy S zdecyduje się dołożyć trefla, przejmiesz damę królem pik i przebijesz trefla wybijając lewą w tym kolorze niezależnie czy dama jest u N czy też u S.

DAMA PIK

SZACHY NR 73

ROZWIĄZANIE ZADANIE NR 72

1. Hd8 - f6! Hg7: f6
2. Sh7: f6 x
1. - - - Sb5: c7
2. Hf6: f3 x
1. - - - Wc1 - c3
2. Wg5: c5 x
1. - - - Cb2 - c3
2. Hf6 - c6 x

Białe zaczynają i dają mat w 2 ruchach. Rozwiązanie w następnym numerze. GRAORZ

FELIETON

CZEKAMY NA CUD

Przybywa człowiek na urlop do Staroego Kraju. I co widzi? Ano brud, brzydkie zapachy i dzikie pretenje do całego świata. Najbardziej szokują chyba kontrasty: wystrojone jak na bal rodaczki i straszliwie zaniedbane, niedomyte chodniki, popstrzone muchami szyby wystaw sklepowych i suche badyle mające naśladować kanadyjskie trawniki. Wywołuje to groteskowe skojarzenie przyzwycajonego do zachodniego luzu ubraniowego widza, stającego jednak po całkiem innej rzeczywistości - jakoby widział modelki Diora spacerujące po nawozie nie całkiem sztucznym. Ale rodaków to całkiem nie razi. Wszyscy są bowiem ostatnio zajęci narzekaniem na straszliwy wzrost cen bądź spekulacjami, kto i ile zechce dołożyć do utrzymania obecnego, nadzwyczaj surrealistycznego status quo (trzydzieści pięć procent demokracji za tysiąc procent inflacji), że do głowy nikomu nie przychodzi, iż na Zachodzie, a nawet i za Oceanem ludzie po prostu muszą ciężko pracować na każdego dolara. Tu się wciąż wierzy, że sam pieniądź robi pieniądź, a że tam pieniądź to dolar, więc wniosek z tego, że dolar robi dolara, a ludzie tylko podnoszą je z ziemi. A że wiara graniczy z cudami, więc i do nich nawiązuje się przy łada okazji. I mnie one dotknęły w sposób nieomal magiczny. Mianowicie doręczono mi list-ogniwo z cyklu potocznie zwanego "łańcuszkiem św. Antoniego", który to list wędrował śladami mojej wieloletniej tułaczki, by mnie wreszcie przypadkowo dopaść pod obecnym, urlopowym adresem. Treść owego szantażującego liściku jest godna szerszej uwagi, bowiem odbija stereotyp współczesnych oczekiwań naszych rodaków, a jako receptę na uzyskanie wszelkich doczesnych dóbr (w tym przede wszystkim dolarów) - upatruje w losie, udobruchanym jedynie wysłaniem dwudziestu kopii owego pisemka. Po co praca, na co pomyślnie - gdy wystarczy w ciągu czterech dni wysłać owe kopie-bzdurki i reszta sama się jakoś ułoży. Zaczyna się owa epistoła

poleceniem, aby nadawca pocałował kogoś, kogo kocha, co zostaje określone jako uczynienie cudu. Potem następuje wyjaśnienie, że oryginał listu znajduje się w Nowej Anglii, a kopie okrzyły 9 razy kulę ziemską.

Ciekawe, kto i kiedy stwierdzi następne okrzyżenia. Ale o tym możemy sobie pomyśleć, bo dalej następuje szczegółowa instrukcja, kiedy i w jaki sposób wysłać kopie. Otóż sugerować ona może, iż autorem pomysłu jest jakiś nadgorliwy pracownik poczty zagrożony niewykonaniem planu (gdyż kopie mają być odesłane pocztą). Potem następują dolarowe przykłady, z drugiego obszaru płacniczego, jak to w nagrodę za kontynuowanie łańcucha niektóre kapitalistyczne indywidua otrzymywały różnorakie kwoty - jako wygrane; znamienne - nigdy jako wynagrodzenie za pracę. Jednemu to nawet udało się pono podwójnie: pochował żonę, która jednak przed śmiercią zdążyła wygrać 55000 dol., a gdy wdowiec zdecydował się wysłać kopię listu - pieniądze te po czterech dniach trafiły do jego rąk. To się nazywa dopiero fart. W dodatku żaden Sherlock Holmes nie może takiemu spryciarzowi zagrozić - bo i jak, to przecież szczęśliwy zbieg okoliczności, wypracowany przez zapobiegliwego człowieka. Nic przeto dziwnego, że większość mężów w zwłaszcza z dłuższym stażem małżeńskim po prostu nie kwapi się zbytnio z pośpiechem. Bo i po co. Zwłaszcza w Polsce, gdzie 55000 dolarów oznacza grube miliardy złotych, przy których doprawdy stara współmałżonka nie wygląda zbyt elegancko. Za to panie nie zwlekają i ręcznie, w pocie czoła skwapliwie przepisują tego rodzaju listy w obawie, by je dotychczasowe szczęście nie opuściło. W dobie bowiem braku jakichkolwiek środków antykoncepcyjnych, papieru toaletowego, szamponu, soli, cukru, octu, wędlin i zdrowego rozsądku - bez wiary w szczęście, opatrność i magiczną moc cudownych właściwości łańcuszkowych listów nie sposób w Polsce przeżyć.

Gdy w ramach równouprawnienia męska połowa narodu pasjonuje się wyborem kolejnego ministra - to ta babska połowa, udręczona całkowitym brakiem klimatyzacji w mieszkaniach i szans na lepsze jutro - po prostu przepisuje kopie owych łańcuszkowych ogniw w oczekiwaniu na cud. Ponoć łańcuch pochodzi z Wenezueli, a jego autorem jest misjonarz z Ameryki. Najwyraźniej jednak wrósł on w polską glebę, niczym dawne polne maki i bławatki i utwierdza mityczną wiarę narodu w cuda, bez których nie zrobi się tu czysto, przyjemnie i dostatnio - niezależnie od liczby okrzyżeń kuli ziemskiej przez różne nadzwyczajne gwarancje losowe wymyślane przez spryciarzy z koncernu produkującego koperty i znaczki.

A swoją drogą może jednak zdarzyć się cud - i w nagrodę za rozpropagowanie niniejszym owej prostej idei na sukces - autorkę spotka nagroda w postaci dolarowej wierszówki, wydawców - wzrost popularności i liczby prenumeratorów, a czytelników - spełnienie wszelkich kanadyjskich marzeń, czego z całego serca życzę

BARBARA FLIS-PACHOCKA

Osoby starające się o pobyt stały w Kanadzie, których termin złożenia dokumentów został ustalony na 9 października, w Święto Thanks-giving Day, proszone są o przyście następnego dnia - 10 października, w godz. między 16 a 19 lub w śróde między 12 - 16.

Przepraszamy za popełniony błąd.

KPK

Okręg Toronto
206 Beverley Str.

CZY WARTO POŻYCZAĆ NA INWESTYCJE?

Kolega namawia mnie do zainwestowania znacznej sumy pieniędzy, kusi wizją fantastycznego zysku. Mam trochę własnych oszczędności, ale to jeszcze za mało. Aby zainwestować musiałbym pożyczyć, najprawdopodobniej z banku, znaczną sumę pieniędzy. Mimo że chciałbym zainwestować, zdaję sobie sprawę, że nie mam w tym kierunku doświadczenia i niewiele wiem na temat inwestowania. Czy rzeczywiście warto pożyczać pieniądze na inwestycje? Czy rzeczywiście można się na tym wzbogacić?

Z.N.

Wielu ludzi zrobiło olbrzymie majątki za pożyczone pieniądze. Używanie cudzych pieniędzy na swoje inwestycje, po angielsku nazywa się leveraging, czyli stosowanie metody dźwigni, gdzie zainwestowanie pożyczonych funduszy w połączeniu z własnymi oszczędnościami daje szansę, aby wielokrotnie pomnożyć potencjalny zysk.

Na przykład: jeśli jakiś czas temu do własnego kapitału \$10 000 dopożyzyłby pan \$90 000 i za całe \$100 000 zakupił np. 20 000 akcji Dofasco po \$5 za jedną, to przy obecnej cenie około \$60 za akcję inwestycja pana byłaby warta 1.2 miliona dolarów, czyli swój oryginalny kapitał \$10 000 pomnożyłby pan 120 razy. W tym przypadku użycie pożyczonych pieniędzy na inwestycję opłaciłoby się znakomicie. Niestety, w tej metodzie inwestowania jest i odwrotna strona medalu. Pożyczanie pieniędzy na inwestycję nie tylko pomnaża potencjalny zysk, ale również pomnaża potencjalną stratę.

Przypuśćmy na przykład, że w zeszłym roku do swoich \$10 000 dopożyzył pan \$90 000 i zainwestował w 40 000 akcji Acadia Minerals po \$2.50 za akcję. Obecnie na giełdzie torontońskiej akcje te mogą być sprzedane po 25 centów za jedną. W takim układzie straciłby pan nie tylko całe swoje oszczędności, ale także miałby pan \$80,000

długu do spłacenia.

Niewątpliwie jest prawdą, że olbrzymie majątki powstały przez inwestowanie cudzych pieniędzy, prawdą jest również, że w ten sam sposób oszczędności wielkie i małe zniknęły jak sen złoty.

Ogólnie rzecz biorąc pożyczanie na inwestycje jest ryzykowne. Można się na tym wzbogacić, albo zabrnąć w dług do końca życia. Rozważni i roztropni inwestorzy są niezmiernie ostrożni, jeśli chodzi o pożyczanie na inwestycje.

Podjmując tego rodzaju decyzję patrzeć nie tylko przez różowe okulary na potencjalny zysk, ale także biorąc pod uwagę możliwość straty i to, jak potencjalna strata zaważy na ich dalszych losach ekonomicznych.

Na pytania dotyczące ubezpieczeń i planowania finansowego odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie: telefon 622-1115 lub 746-5270

HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.C.

SPOD PARAGRAFU

Ostatnio wiele się mówiło w Toronto o decyzji założenia automatów z kondomami w szkolnych ubikacjach, żeby ułatwić młodzieży dostęp do ochronnego środka przeciw niepożądanemu ciąży, chorobom wenerycznym, a przede wszystkim AIDS. Ujawniono przy okazji, że wysoki procent 14-latków prowadził tu na dobre życie seksualne. Przyjechałam z córką niedawno i jestem tym wszystkim mocno przerażona. Czy mogę mieć wpływ na dziecko poprzez lekarza w wypadku np. ciąży, zażywania środków, itp.? Czy mam w ogóle prawo kontroli nad zachowaniami seksualnymi mojej niepełnoletniej córki?

Wygląda na to, że pani kontrola nad córką jest bardzo ograniczona i że ma pani niewielki wpływ na zapobieganie niepożądanym skutkom.

Przykładowo. Jeżeli córka pójdzie do lekarza i nawet jeśli jest to lekarz rodzinny i poprosi go o środki antykoncepcyjne, skierowanie na przerwanie ciąży, itp. doktor nie ma prawa informować o tym fakcie rodziców. Tylko w wypadku stwierdzenia zaraźliwej choroby m.in. wenerycznej, lekarz ma obowiązek zawiadomić dom.

Jeśli pacjent zgłosi się np. z problemem uzależnienia od narkotyków czy nadmierną pobudliwością seksualną lekarz może nie poinformować rodziców, zwłaszcza gdy dziecko przekroczyło 13 lat i jest przekonany, że ujawnienie problemu może uniemożliwić leczenie.

Inny przykład. W Brytyjskiej Kolumbii 15-letnia dziewczyna zwróciła się do lekarza, by założył jej spiralę przeciwciażową. Poinformowała o tym rodziców, którzy usiłowali sądowo wstrzymać procedurę. Przegrali. Dziewczyna nie musiała otrzymać ich zgody, podobnie jak nie musi mieć zgody rodziców np. na przerwanie ciąży, co zostało również wykazane na przypadku konkretnej sprawy sądowej. Rodzice nie mogą również zmusić dziewczyny do usunięcia ciąży, na drodze sądowej czy poprzez interwencję u lekarza. Chyba że uda się dziewczynkę ubezwłasnowolnić. Wówczas, co pokazał inny przewód sądowy, określone interwencje lekarskie są z naszej strony prawnie dopuszczalne.

TEMIDA
W sprawie porad prawnych proszę dzwonić do Redakcji 747-6034. Temida odpowiada wg kolejności zgłoszeń.

Z WIZYTĄ W KLINICE LECZENIA NATURALNEGO

Z okazji pierwszej rocznicy rozpoczęcia pracy dla Polonii, Bloor Naturopathic Clinic zorganizowała spotkanie z pacjentami i sympatykami leczenia naturalnego w sobotę, 30 września.

Klinika mieści się na 1595 Bloor St.W., 3 minuty spacerem na wschód od stacji DUNDAS WEST, naprzeciwko polskich biur podróży.

Wnętrze kliniki jest starannie udekorowane w sposób pozwalający pacjentom czuć się przyjemnie z jednocześnie zachowaniem profesjonalnego charakteru ośrodka leczniczego. Pacjenci są witani przez recepcjonistkę p. Katarzynę Kobierzycką, władającą biegle językami polskim i angielskim. Podczas pierwszej wizyty pacjent wypełnia formę w języku angielskim, co nie jest problemem nawet dla osób mówiących tylko po polsku przy przyjacielskiej pomocy personelu kliniki.

Tej soboty cały zespół kliniki jest w komplecie: dr Lidia Dobosz i dr Halina Sroczyńska obie są specjalistkami leczenia naturalnego jednocześnie odpowiedzialne za działalność kliniki, dr Barbara James - chiropraktor specjalista od chorób kręgosłupa i układu kostnego, Roman Kolder - terapeuta stosujący masaż Shiatsu oraz Zoe Chilco prowadząca masaż klasyczny.

Dr Lidia Dobosz i dr Halina Sroczyńska posiadają polskie tytuły lekarzy medycyny nostryfikowane w Kanadzie, ukończyły również specjalistyczne studia leczenia naturalnego w College O.C.N.M. w Toronto.

W przypadku jakich chorób stosuje się leczenie naturalne? - kieruję pytanie do dr Dobosz.

Leczenie naturalne można stosować w bardzo szerokim zakresie, nie ma bowiem ryzyka efektów ubocznych. Bardzo dobre rezultaty osiąga się w leczeniu stanów przewlekłych, migren, schorzeń stawowych (artretyzm i reumatyzm), zaburzeń trawienia, wrzodów żołądka i dwunastnicy, niedokwa-

soty i nadkwasoty żołądka, chorób skóry, chorób układu oddechowego i nerwów. Klinika leczy również ostre stany chorobowe, a mianowicie przeziębienia, grypy, zapalenia uszu, migdałków, oskrzeli. Zakres metod leczenia naturalnego jest bardzo szeroki i obejmuje między innymi ziołolecznictwo, homeopatię, akupunkturę, hydroterapię, fizjoterapię i dietetykę. Jeśli uważamy, że inny rodzaj leczenia niż naturalny jest konieczny, to odsyłamy pacjenta do odpowiedniego specjalisty.

W leczeniu naturalnym stosuje się zioła znane od lat, tak więc czy nie można leczyć się samemu? - zwracam się z pytaniem do dr Sroczyńskiej.

Oczywiście możemy starać się być "za pan brat" z ziołami, ale z ostrożnością. Żyzywanie ziół w domu bez pomocy lekarza, może być pomocne jedynie tylko w nielicznych przypadkach. Natomiast ziołoleczenie w pełnym znaczeniu tego słowa, może prowadzić jedynie lekarz odpowiednio do tego przygotowany. Bezwzględny warunkiem uzyskania uzdrawiających efektów leczenia ziołami jest umiejętność ich dobrania i złączenia w odpowiedni zestaw. Trzeba podkreślić z całym naciskiem, że nieprawidłowa kuracja ziołowa przez dłuższy czas jest nie tylko bezcelowa, ale może być wręcz szkodliwa. Dlatego też leczenie ziołami poważniejszych chorób powinno być

prowadzone pod kierunkiem i nadzorem lekarza naturopaty.

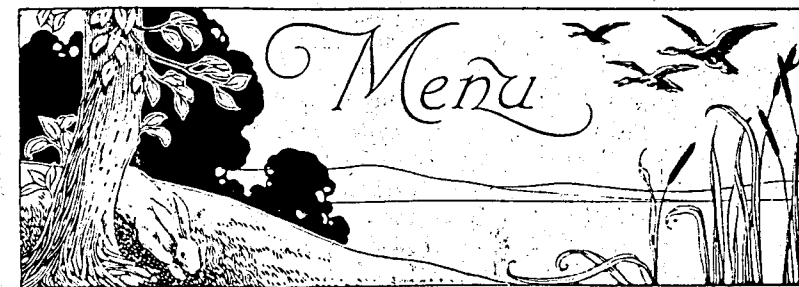
Leczenie naturopatyczne nie jest pokryte przez OHIP, czy więc należy liczyć się z dużymi opłatami?

Mogłoby się tak wydawać, ale w praktyce opłaty są stosunkowo niewielkie, biorąc pod uwagę ogromną ilość czasu i uwagi poświęconej każdemu pacjentowi. Pacjent może swobodnie przedyskutować wszystkie swoje problemy. Klinika stosuje duże zniżki dla dzieci, osób starszych jak i w uzasadnionych przypadkach. Opłaty są szczególnie niskie w przypadkach wymagających tylko konsultacji. Wiele osób, często nie wiedząc o tym, posiada plany ubezpieczeniowe z pracy całkowicie lub w znacznym stopniu pokrywające leczenie naturalne. Przypuszczamy, że z czasem naturopatia będzie pokryta przez OHIP tak jak to jest w British Columbia. BC jest prowincją w Kanadzie, gdzie leczenie naturalne jest najbardziej popularne.

Na zakończenie, co chcecie przekazać czytelnikom ECHA?

Życzymy wszystkim czytelnikom ECHA, całej Polonii dużo zdrowia, a jeśli ono zaszwanuje to zapraszamy do odwiedzenia naszej kliniki.

KATARZYNA BIELSKA

JAN WOJEWÓDKA prezentuje
WIDOWISKO MUZYCZNE
W OPARCIU O PIOSENKI I HUMOR LWOWA

p.t.

JAK SI BAWIĆ - TO SI BAWIĆ!

AUTORZY: W. Dzieduszycki, A. Jarecki, J. Wasylkowski

ZNANE POSTACIE "WESOŁEJ LWOWSKIEJ FALI":

★ SZCZEPKO i TOŃKO

★ APRIKOZENKRANZ i UNTENBAUM

★ ROZTAŃCZONA i ROZŚPIEWANA FERAJNA
LWOWSKIEJ ULICY

★ KAPELA PODWÓRKOWA LWOWSKICH BATIARÓW

OSHAWA, ONT. - piątek 13 października 1989, g. 8:00 pm,
Sala Weteranów, 1551 Stevenson St. North. Bilety: \$ 12 przy kasie.
TORONTO, ONT. - sobota, 14 października 1989, g. 8:00 pm, niedziela, 15 października,
g. 2:30 pm, West Toronto Secondary School Aud., Lansdowne-College St.
Bilety do nabycia: Solaris Pharmacy - 149 Roncesvalles, Tel. 536-5452,
Kraków Delicatessen - 2560 Sheppard, Mississauga, Ont., Tel. 897-0695.
Informacje i rez. biletów: W. Kopowska - TEL. 259-0649.
ST. CATHARINES, ONT. - wtorek 17 października 1989, g. 8:00 pm, Polish-Canadian
Legion Hall, 292 Vine St. North. Bilety: po \$12 przy kasie.
KITCHENER, ONT. - środa 18 października 1989, g. 8:00 pm, Polish-Canadian Legion 11
601 Wellington St. North. Bilety: po \$ 12 przy kasie.
Informacje: J. Wojtaszyński, TEL. 743-5380
LONDON, ONT. - czwartek 19 października 1989, g. 8:00 pm, Sala parafialna M.B.
Częstochowskiej, 419 Hill St. Bilety: \$ 12. Inf.: W. Ciesielka, TEL. 657-7774

"JAK SI BAWIĆ - TO SI BAWIĆ"

Lwów słynie nie tylko ze swego wielkiego patriotyzmu. Przed wojną znany był z niebywalej wesołości, radości i beztroskiego humoru. Nie ma chyba na świecie wiele takich miast, jak miasto Lwów, w którym narodziło się tyle popularnych, zabawnych i powszechnie lubianych piosenek.

Piosenki lwowskie oddawały znakomicie klimat tego oryginalnego, pięknego miasta, w którym mimo częstego niedostatku, panowała zawsze atmosfera serdeczności i prawdziwej szczerości. Śpiewano we Lwowie o wszystkim. O codziennej pracy i o wieczornych czy nocnych zabawach, o miłości i o zbrodni. Śpiewano o doli i niedoli lwowskich batiarów, jak również o wielkich wydarzeniach historycznych tego miasta.

Prawdziwą wymową lwowskiego codziennego życia była WESOŁA LWOWSKA FALA, najweselsza i najpopularniejsza audycja rozrywkowa Polskiego Radia w okresie międzywojennym.

I właśnie w oparciu o te tradycyjne piosenki, humor i postacie Lwowskiej Fali, w rocznicę jej powstania - TEATR MUZYCZNY z GDYNI pod dyktando Jerzego Gruzy, przygotował wspaniałe widowisko lwowskie pt. "JAK SI BAWIĆ - TO SI BAWIĆ", które stało się w Polsce wydarzeniem artystycznym.

Oryginalny ten program opracował profesjonalnie 20-osobowy Zespół utalentowanych aktorów tego Teatru, przy fachowej współpracy znawcy klimatu "tamtych" czasów, wybitnego autora i reżysera Wojciecha Dzieduszyckiego.

Przedstawieniem tym zainteresował się "lwowski" impresario JAN WOJEWÓDKA, który postanowił sprowadzić ten ciekawy program dla naszej Polonii w Kanadzie i Stanach Zjednoczonych. Jesteśmy zatem pewni, że roztańczony, rozśpiewany, wesoły ten program będzie i nam wszystkim się podobał.

ZYCZYMY PRZYJEMNEJ ZABAWY!

ECHO POLECA W TYM TYGODNIU

• Zespół "Ślask" w Toronto! 16 października o godz. 20 w Roy Thomson Hall, 60 Simcoe St., tel. 593-4828. Bilety w cenie: \$24,50, \$21,50 i \$18,50 w kasach teatru lub telefonicznie: 872-HALL.

• High Park Library (228 Roncesvalles) zaprasza na filmy dla emerytów w poniedziałek, 16 października o godz. 10. Program będzie trwał ok. półtorej godziny.

• Wystawa najnowszych osiągnięć w dziedzinie mikrokomputerów i ich oprzyrządowania od 13 do 15 października w Arts Crafts Hobbie Building, Exhibition Place, tel. 925-4533.

• Festival of Authors z udziałem Mordecai Richlera, Alice Adams, Martina Amis, Robertson Davies i innych znanych pisarzy współczesnych od 13. do 19 października w Premiere Dance Theatre, 207 Queens Quay W. Bilety do nabycia w kasach teatru (973-4000) lub TicketMaster (872-1111).

• Spotkanie "na szczycie" twórców najpiękniejszych ogrodów świata, którzy także będą chętni podzielić się swymi sekretami z publicznością. 14 - 15 października w Civic Garden Centre, 777 Lawrence Ave. E. Rejestracja, tel. 445-11552.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• Dożynkowe festiwale z bardzo bogatymi programami z okazji Święta Dziękczynienia w:

- Gibson House: obyczaje z Thanksgiving Day z połowy XIX w. (od 7 do 9 października w godz. 12 - 16.30, 5172 Yonge St., tel. 225-0146).

- York Quay Centre na Harbourfront, 7 października od godz. 12 do 7.

• "Percy Pumpkin Rides Again", teatr kukielkowy z okazji Halloween Thorncliff Library, 48 Thorncliff Park Dr., tel. 396-3868. Wstęp wolny.

• High Park Library (228 Roncesvalles Ave., tel. 393-7671) zaprasza do kina rodzinnego, gdzie w każdy czwartek o godz. 18.30 wyświetlane są filmy dla dzieci i dorosłych. Wstęp jest wolny i dlatego widzowie proszeni są o zajmowanie miejsc z 15-minutowym wyprzedzeniem.

- 5 października: "The Slipper and the Rose" (muzyczna adaptacja bajki o Kopciuszku - 126 minut);

- 12 października: "The Secret of Nimh" (83 minuty).

• Ta sama biblioteka oferuje sobotnie zajęcia dla dziewcząt i chłopców. 14 października o godz. 14 - "Haunted House" stories and crafts.

TEGO JESZCZE
NIE
BYŁO!

REWELACJA 1989
USA, CANADA

KRZYSZTOF ZAKRETA
prezentuje

KABARET OLGI LIPIŃSKIEJ

w programie pt.

WŁAŚNIE LECI KABARECIK

Udział biorą

BARBARA WRZESIŃSKA
KRYSZYNA SIENKIEWICZ
ELŻBIETA ZAJĄC
(Sexmisja, Va Bank)
HANNA MAGNUSKA
PIOTR FRONCZEWSKI
JANUSZ GAJOS
MAREK KONDRAT
WOJCIECH POKORA
CZESŁAW MAJEWSKI
i inni

MONTREAL - 3 października, godz. 20.00,
Westmont High School, 4350 Catharine W.
tel.: (514) 766-1362
OTTAWA - 4 października, godz. 20.00,
Ottawa Technical High School, 440 Albert
tel.: (613) 235-9268
KITCHENER - 5 października, godz. 20.00,
Polski Legion, 601 Wellington N.
tel.: (519) 745-4600.

TORONTO

6 PAŹDZIERNIK 8 P.M.
7 PAŹDZIERNIK 8 P.M.
tel.: (416) 482-9946

Toronto
West Toronto Secondary School
Lansdowne i College
Bilety: Solaris Pharmacy; Tel. 536-5452
ORAZ PRZED KONCERTEM

FILMOWANIE I NAGRYWANIE ZABRONIONE

Jolanta interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto M6S 1P5
tel. 762-9638 762-9880

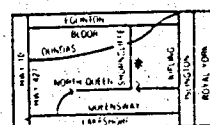
UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.
Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
 - prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
- MIAŁEŚ WYPADEK?**

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

- Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi
- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

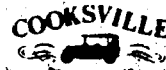
zaufaj nam

BALTIC HOME RENOVATION

- Malowanie • Renowacje kuchni i łazienek
 - Wykładziny
 - Ścianki działowe
 - Krycie dachów
 - Tynki
- 848 - 9505**

DODGE CHRYSLER

Dundas St. E., Mississauga
Finansowanie nowych i używanych samochodów 6.9%

Samochody nowe 7 lat lub 115.00 km gwarancji

około 100 używanych różnych marek.

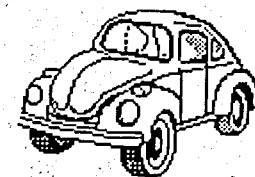
Zakup, dogodne finansowanie, rejestracja i naprawy na miejscu. Mówimy po polsku. U mnie kupisz także prawie nowe samochody firm: Ford, Toyota, Mazda, Nissan, Volkswagen, GM i inne.

KRZYSZTOF (KRIS) SZAFAŃSKI

Zanim przyjdiesz - zadzwoń!

BIURO: 279-3031 DOM: 279-1830

na rok do 10 tys. dolarów

AUTO DRIVING SCHOOL The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

res. **536-5454**

bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

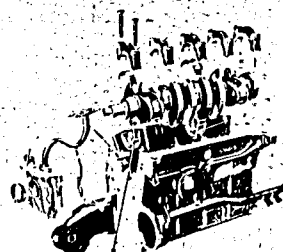
CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529 483 DUPONT STREET (przy Bathurst) 537-5857

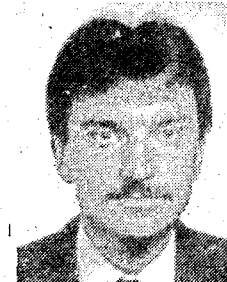
TOYOTA

TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
(tuż obok przystanku metro)

Jack KLIMCZAK

Tel. 481-5216
dom: 762-9421

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

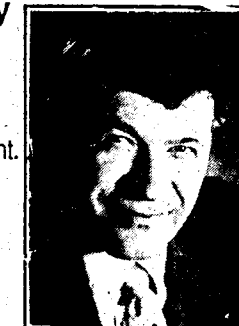
ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

oferuje

Nowe samochody 89 i 90.
Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu 1 Szeroki wybór nowych i używanych samochodów 1 Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję 1 ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanio ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzieleniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszesz gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:

731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW
inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców \$ 49.99
(przód lub tył) + części

Wymiana oleju + filtra \$ 17.99
(do 5 litrów oleju)

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadbasz
o silnik - używając

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji
i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy
kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Wszystkie naprawy samochodowe.

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwnakładowa
- Większość napraw w 30 minut
- Bezpłatna inspekcja

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Warranty)

251-2203, po polsku 274-8229
Throway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W.

UBEZPIECZENIA

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?

We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6525 Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

Mutual of Omaha Insurance Company

- n. \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n. plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n. plany emerytalne RRSP
- n. ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Halina Baranowska MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA - \$ 40.00

WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00

BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

oferują Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie na sumy złożone w Kasie
pon.-środa: 10-15
czwartek i piątek: 10-20

Lech Prusiński NAJSTARSZE POLONIJE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

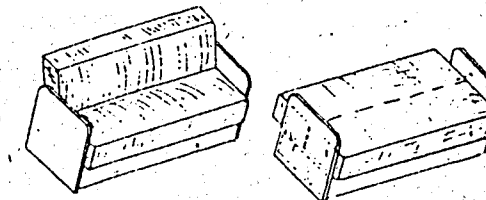
W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

Skorzystaj z być może ostatniej szansy uzyskania pobytu stałego w Kanadzie.

Bardzo przystępne ceny i indywidualny serwis.
Biuro prowadzone przez byłego klerownika polskiego programu w Departamencie Imigracji
LINDA LEVER
Associates Inc.
86 Parliament St.
TORONTO, Ont.
M5A 2Y6

(416) 866 - 7996
po polsku
(416) 532 - 4065

POLSKIE WERSALKI z pojemnikiem na pościel i tradycyjną włosianą tapicerką DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

HOME-DOM
246 - 9223

Amici
SKIN CARE
• Zabiegi regenerujące, oczyszczające • Masaż, makijaż, henna • Usuwanie włosów z twarzy i ciała
• Manicure, pedicure • Porady
DLA PAŃ I PANÓW
w wykonaniu dyplomowanej kosmetyczki
KRYSTYNY
20% zniżki z kuponem
438 - 4141
1583 Ellesmere Rd.
at McCowan, Scarborough

PERFECT FLOORS
Układanie, cyklinowanie, bejcowanie i lakierowanie oraz drobne naprawy wszystkich rodzajów podłóg drewnianych.
Ceny przystępne, wycena za darmo.
TEL. 663 - 4085

**WRÓŻE
Z KART**
822 - 0442
Kasia

ANKA & PETER
2374 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tel. 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA
lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do piątku od 13 do 19:39, w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION
Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

HOROSKOPY - PORADY ASTROLOGICZNE
Charakterystyka osobowości, dobór partnera, prognozowanie przyszłości.
Porady prowadzone przez astrologów z wieloletnią praktyką.
TEL. 925 - 7974

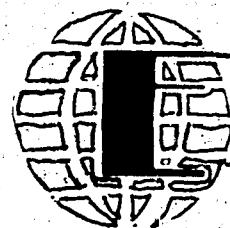
Karl's Bread & Grocery
Właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 591-1522

KLINIKA PROTEZ DENTYSTYCZNYCH
4 Wall Ave. (Toronto)
(Hwy 401 i Weston Rd.)
URSZULA L. BAUMAN, D.T.
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

VIDEO z POLSKI
\$49.99 Video List
☎ (416) 769-7868
66 Oakmount Rd. Ste. 1211
Toronto, Ontario, M6P 2M8

CHCESZ POZNAĆ
swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.
Dzwoń
633 - 4469
prosić Anię

KEY PARALEGAL
Low Cost Divorce/
Tani rozwód bez problemu
Ang. pon.-piątek
polski pon. i środa 6-8 wiecz.
TEL. 626-5245

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONSEVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991
(naprzeciwko Credit Union)

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM

AIR CANADA RENATY OKOŁO-KUŁAK

BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 599.00 (cena w obie strony)
BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski
i wszystkich krajów świata liniami Air Canada, Lufthansa, Finair, KLM, Air France
i innymi

PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA

Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIEZKI po przystępnych cenach (Hawaje,
Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski

UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 121,50 za 3 miesiące
Załatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE

AKTA NOTARIALNE, legalizacje, tłumaczenia

Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody —
szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE
ZAPRASZAMY

Tel. (416) 536-3554/6991

FUR of CANADA

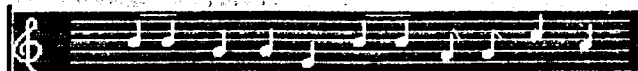
Manufacturers of Fine Furs

Posiada do sprzedaży futra, kurtki.
Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperacje
czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje

BEN GONDEK

345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 349-7871

nowo otwarty sklep

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm
europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY I PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin
i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9812

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN

Przewóz osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu •
serwis pod dom •
komfortowe mikrobuse • konkurencyjne ceny •
bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi
OBSŁUGUJEMY półwysep Niagara, Cambridge,
London.

ZNIŻKA dla rodzin, emerytów i dzieci.

TEL. (416) 245 - 2306;

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia
osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Jedyna firma przewozowa

posiadająca 2 samochody.

Czas zabierania i rozwożenia o połowę krótszy.

Obsługujemy również trasę na zachód od
Toronto, wzdłuż 401 do London.

TEL. 247 - 0817 lub 421 - 3591

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER

WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383

270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666

Pieczywo, wędliny, sery, słodczyce, gazety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

PRZEWÓZ PASAŻERÓW

TORONTO - MONTREAL -
TORONTO

MIRAPOL-URAND

CORPORATION

• Serwis pod dom • Bezpłatny
posiłek • Bezpłatna rezerwacja
biletów LOT • Zniżka za przewóz
dla rodzin i emerytów • Firma
rejestrowana i ubezpieczona
• **NAJNIŻSZE CENY**

TEL. 566 - 1679

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI

Marek S. Malicki

Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:

- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrimonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

Czwartki 6 - 9 pm.

226 Roncesvalles Ave. Toronto

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat

KRZYSZTOF PREOBRAŻŃSKI

dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717

fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL

Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

prowadzony przez Krystynę Piotrowską
dla Polonii i o Polonii.

- ★ Wiadomości z Polski
- ★ Informacje o życiu i działalności
środowiska polonijnego w Toronto,
Kanadzie i na całym świecie
- ★ Wywiady z politykami, ludźmi nauki
i rozrywki
- ★ Muzyka i piosenka
- ★ Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano, w sobotę
magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali
CHIN AM 1540 stereo od godz. 22:00-23:00

RE/MAX

Professionals INC.

NIERUCHOMOŚCI

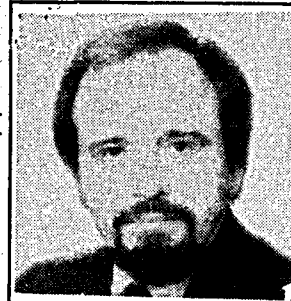
- SPRZEDAŻ
- KUPNO
- FINANSOWANIE
- INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK

ASSOCIATE BROKER

TEL. 232-9000 dom: 626-0532

**UDZIELI FACHOWEJ I RZETELNEJ PORADY
WE WSZELKICH SPRAWACH ZWIĄZANYCH
Z KUPNEM I SPRZEDAŻĄ DOMÓW**

ROYAL LEPAGE**AGATA
LIS**

Najlepszy sprzedawca sierpnia

**KUPNO • SPRZEDAŻ •
WYCENA NIERUCHOMOŚCI
TEL. biuro: 537-3431; dom: 760-8383**

Montreal Trust

247-7884;

dom. 249-2958

**Dzidka
Skrętkowska**

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem
kupnem i sprzedażą nieruchomości

- Dundas-Scarlett - połówka 2-piętrowa, 3-sypialniowa. Piwnica wykończona na przystosowaną do wynajęcia, \$249 tys.
- Brampton. Połówka bungalow na dużej działce, 3-sypialniowa z wykończoną piwnicą, \$204 tys.
- Etobicoke - 3-sypialniowe bungalow, 2 łazienki, z częściowo wykończoną piwnicą, na dużej działce. Cena \$234 tys.
- Etobicoke - condo 3-sypialniowe, 2 łazienki, sala gimnastyczna, sauna, tennis court, 5 minut do metra.

**Homelife
Realty Associates
TEL. 897-9555**

Rzetelna pomoc przy kupnie,
sprzedaży i finansowaniu
nieruchomości

ANNA KRYSIAK**TEL. dom 858-0129**

Mississauga - Meadowvale - elegancki, nowoczesny townhouse położony w małym pięknym kompleksie otoczonym parkiem. 3 sypialnie, 2 łazienki, bardzo duża kuchnia, family room z wyjściem na obszerne patio, 2 balkony, garaż. Cena \$ 181.900
Brampton - nowe luksusowe condominium: 3 sypialnie plus solarium i balkon (1600 sq.ft.), 2 pełne łazienki (marmurowe kafle). 24 godziny security. Cena \$173.900.

**Vision
one
REALTY INC.**SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
zatrważaniu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

- 203 Parklawn Rd. - Okolca Berry Rd. - piękne 4-sypialniowe bungalow, budowane na specjalne zamówienie właściciela. Dodatkowe 3 sypialnie w basemencie. Garaż na dwa samochody. Działka 44 x 140. Cena okazjna TYLKO \$ 379,000.
- Fem Ave. - 3-sypialniowa połówka, z możliwością apartamentu w piwnicy, tylko \$229,000.
- Royal York/Eglinton - 3-sypialniowe bungalow, \$380,000.
- Restauracja/Hamburger - znakomita okazja dla rodziny. TYLKO \$30 tys. wpłaty.
- Lakeshore Blvd./Parklawn Rd. - wolno stojący dom z mieszkaniem dla właściciela, plus możliwość wynajmu. Cena wywoł. \$243,000.
- 1 sypialniowe mieszkanie do wynajęcia w High Park (prywatny dom), \$680 miesięcznie.

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)**CREDIT UNION LTD.****2150 Bloor St. W.**

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

CODZIENNIE od 10 do 2.30 po poł. i od 7.30 do 9 wieczór
WTORKI tylko od 10 do 2.30 po poł.
oraz SOBOTY od 10 do 12.30

Konta depozytowe...	8 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	7 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	8 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	9 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	10 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
1-rocne certyfikaty...	10 1/4% rocznie
1-rocne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3% rocznie
3-letnie certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	11% rocznie
1-rocne Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
R.R.I.F.	11% rocznie
Pożyczki personalne...	16 3/4% rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	12 3/4% rocznie
Line of Credit	17 1/4% rocznie
OHOSP	11% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest
warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

**227 VODDEN STR.
BRAMPTON, L6V 1N2**

ROYAL LEPAGE**DANUTA
MAJEWSKA**

Sales Representative

Kupno - Sprzedaż**Bezpłatna porada i wycena domów****D z w o Ń****biuro: 457-5800 cała doba****dom: 792-0866**

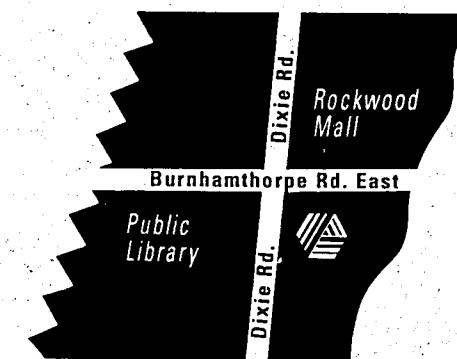
**OKAZJA! 174,900 Brampton - bardzo ładny dom szeregowy
na własnym gruncie bez opłat condominium, 2 min. do
autostrady 410 - do nabycia od zaraz.**

ROYAL LEPAGE REAL ESTATE SERVICES LTD, REALTOR

St. Stanislaus
St. Casimir's
Polish
Parishes

CREDIT
UNION
LIMITED

**ZMIANA
LOKALIZACJI
NASZEGO
BIURA W
MISSISSAUGA**

3621 DIXIE RD.

Godziny urzędowania :

Od Poniedziałku do Piątku

od 9 rano do 8 wieczorem,

Soboty

od 9 rano do 5 po południu.

**POL-ART DISTRIBUTION
CENTRE**

c/o EVERYTHING VIDEO

925 Rathburn Rd. E.

MISSISSAUGA, ONTARIO, L4W 4B7

(416) 848-1020

FAX (416) 848-4296

WYŁĄCZNY PRZEDSTAWICIEL FIRMY CONTAL INT-INC.
W KANADZIE OFERUJE BOGATY WYBÓR KASET VIDEO
Z NAGRANIAMI POLSKICH FILMÓW, KABARETÓW
ORAZ SPEKTAKLI TEATRALNYCH.
PONAD 100 TYTUŁÓW, DOSKONAŁA JAKOŚĆ TECHNICZNA,
ATRAKCYJNE OKŁADKI SĄ NIEZBĘDNYM ARTYKUŁEM
W KAŻDEJ WYPOŻYCZALNI VIDEO
LUB ZNAKOMITYM PREZENTEM NA KAŻDĄ OKAZJĘ
ZAINTERESOWANYM WYSYŁAMY BEZPŁATNY KATALOG

ORGANISTA, z zainteresowaniami technicznymi POTRZEBNY DO PRACY przy konserwacji organów piszczałkowych. TEL. 651-9140

I AM looking for a baby sitter (speaking Russian or English) for weekends. TEL. 633-8543

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Brampton. Alen Bramalea. TEL. 792-9079

MŁODA kobieta oczekująca na pobyt stały, znająca j. francuski, angielski, arabski, rosyjski poszukuje pracy w Toronto lub okolicy. TEL. 1-775-0186 (Bramford)

POSZUKUJĘ opiekunki do 14-miesięcznej dziewczynki. Okolica High Park. TEL. 766-7021 wieczorem

KREŚLARKA przyjmie prace zlecane lub każdą inną pracę chałupniczą. Posiadam SIN. TEL. 636-3412

FREZER z długoletnim doświadczeniem i praktyką amerykańską poszukuje pracy. TEL. 467-1037

POSZUKUJĘ jakiegokolwiek pracy. Prosić Leszka. TEL. 677-7136

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym domu w Brampton. TEL. 455-6422

DWÓCH młodych emigrantów z Polski, oczekujących na pobyt stały podejmie prace porządkowe w weekendy. TEL. 769-9957 po godz. 20.

POTRZEBNA dochodząca opiekunka do dwójki dzieci 2 lata i 1 rok. Centrum Mississauga. TEL. 897-0620

SHORT order cooks, counter service, SIN, basic English apply in person. 2104 Highway 7 West/Keele. The Friendly Table Restaurant's.

NOWO przybyły inżynier budowlany z Polski szuka pracy. TEL. 654-8719

TAKTOWNA, uczciwa zajmie się prowadzeniem domu lub dzieckiem w kulturalnym domu z zamieszkaniami w Brampton, Mississauga, zachodnie Etobicoke. TEL. 458-7555

MĘŻCZYZNA z doświadczeniem kanadyjskim w układaniu glazury (płytek ceramicznych) i malowaniu szuka pracy. TEL. 625-7616

KOBIETA 50-letnia, energiczna, z doświadczeniem zajmie się opieką nad dziećmi lub prowadzeniem domu z zamieszkaniami. TEL. 283-7650 Teresa

STARSA pani zaopiekuje się dzieckiem powyżej 2 lat z zamieszkaniami lub bez. TEL. 226-4037

KUŚNIERZ, z doświadczeniem kanadyjskim poszukuje pracy. TEL. 924-0202

POSZUKIWANA osoba na weekendy do pomocy dla starszej pani. TEL. 787-0783

ZAOPIEKUJĘ się dziećmi u siebie w domu w Mississauga. Okolica Dundas. TEL. 897-9221

POTRZEBNI murarze ze stałym pobytem i pomocnicy. TEL. 244-7935

POTRZEBNY tokarz i frezer z praktyką. TEL. 452-0485

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej roku u siebie w domu. Okolica Ellesmere i Golf Club, Scarborough. TEL. 431-0063

POTRZEBNI kierowcy do dostarczania pizzy na pełny etat i part-time. Zapłać w gotówce po zakończeniu pracy w danym dniu. Praca w Hamilton i w okolicach. TEL. 574-3030 (Hamilton) po 3 pm

STAŁA praca w Newmarket (sprzątanie), \$9,50 na godz., SIN, możliwy part-time dodatkowo. TEL. 775-0186 Wojtek

MĘŻCZYZNA poszukuje jakiegokolwiek pracy w okolicach Dixon-Islington. TEL. 247-5231 w godz. 18-22

POTRZEBNA opiekunka do dwójki dzieci z zamieszkaniami. TEL. 274-7476

MECHANIK maszyn szyciowych i dziewiarskich z wieloletnią praktyką poszukuje pracy. Stanisław, TEL. 279-9071

SKLEP z biżuterią i dodatkami damskimi zatrudni doświadczoną ekspedientkę na cały lub pół etatu. Potrzebne referencje. NATASZA, TEL. 361-1429

OGŁOSZENIA O PRACY

Zamieszczamy 3-krotnie bezpłatnie.
Proszę dzwonić od czwartku do
poniedziałku. TEL. 747-6034
POMÓŻ POLAKOWI ZNALEŹĆ PRACĘ
ZGŁOŚ WOLNE MIEJSCA

POTRZEBNA pani do sprzątania i lekkiej pracy domowej z zamieszkaniami na 5 dni w tygodniu w Markham. Don Mills/Steeles, TEL. 425-0748 proszę dzwonić od 6 wiecz.

KRAWCOWA przyjmie szycie miarowe. TEL. 630-2380

KREŚLARKA projektant posiadający SIN poszukuje pracy. TEL. 924-3994

MŁODY doświadczony kreślarz z praktyką na budowach, oczekujący na pobyt stały podejmie każdą pracę. TEL. 247-8430 Marcin

MĘŻCZYZNA poszukuje pracy. Proszę dzwonić po 19 240-0540

ARNOLD PENK poszukuje sekretarki na pełny etat w firmie samochodowej. Musi znać angielski, SIN, 9 dol. na godzinę na start. Przyjemna atmosfera. TEL. 964-3211 lub 731-0757

POTRZEBNA kobieta do opieki nad dzieckiem i lekkiej pracy domowej z zamieszkaniami. TEL. 739-8834

POTRZEBNI wykwalifikowani malarze. TEL. 540-2020

OCZEKUJĄCY na pobyt stały hydraulik szuka pracy. TEL. 567-5117 wiecz.

MŁODY mężczyzna z podstawową znajomością angielskiego podejmie każdą pracę. TEL. 693-0279

KOBIETA poszukuje pracy chałupniczej. TEL. 599-0661

POLKA, oczekująca na pobyt stały poszukuje pracy. Podstawowa znajomość angielskiego. TEL. 896-3577

NOWOŚĆ ŚWIATOWA. Rewelacyjna kamra 3-D. Doskonała możliwość dochodu na cały etat lub pół. TEL. 234-8192

KLUB SAMOTNYCH SERC
organizuje spotkania dla osób samotnych powyżej 30 roku życia.
Dzwonić w godzinach 11 - 20
Informacji udzieli się po polsku
TEL. 633-4469
ANNA

POTRZEBNI pracownicy na budowę, wymagany SIN. TEL. 544-4928 (Hamilton)

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy. Informacje proszę zostawić na maszynie. TEL. 537-0003

MŁODA kobieta podejmie każdą pracę. TEL. 739-8301

POSZUKUJĘ pracy chałupniczej z wyjątkiem szycia. Brampton, tel. 435-6422

POTRZEBNA osoba do podawania do stołu w domu starców w Scarborough - St. Claire/O'Connor. Godziny pracy od 10:30-6:30, 7 dol. na godzinę. Podstawowy angielski + SIN konieczny. Dzwonić po 17. TEL. 225-7332

MALOWANIE oraz układanie glazury i marmuru z dużym doświadczeniem. TEL. 251-7046

PANI do prowadzenia domu i gotowania dla trzech dorosłych osób potrzebna. TEL. 925-8128 proszę zostawić wiadomość na maszynie

ODPOWIEDZIALNA i sumienna pani poleca swoje usługi w zakresie sprzątaniami apartamentu lub domu. Dzwonić do Krystyny, tel. 247-4917

POTRZEBNA kobieta do prowadzenia domu i opieki nad 4-letnim dzieckiem. TEL. 498-4078

NOWO przybyły podejmie każdą pracę. TEL. 569-2135

POTRZEBNE odpowiedzialne osoby do pomocy w prowadzeniu biznesu. TEL. 752-5161 wiadomość zostawić po polsku, Krystyna

ELEKTRYK z dużym doświadczeniem, posiadający SIN szuka pracy na wieczór lub w weekendy. TEL. 277-5053

PRZYJMĘ chałupnictwo, z wyjątkiem szycia. TEL. 338-1881

POTRZEBNA pomoc do piekarni, od 7 do 3. TEL. 749-5597

HYDRAULIK oczekujący na pobyt stały z 15-letnim doświadczeniem, solidny, uczciwy. Proszę dzwonić po 8 wiecz. TEL. 767-1376

POTRZEBNA pani do opieki nad dzieckiem i lekkiej pracy domowej. Dwa razy w tygodniu - Richmond Hill. Proszę dzwonić po 4 po poł. TEL. 764-3319

KOBIETA podejmie pracę wieczorną oraz w soboty i niedziele w Scarborough. TEL. 439-9806

NOWO przybyły poszukuje pracy. Prosić Adama po godz. 10 wiecz. TEL. 925-7974

POTRZEBNI kafełkarze z doświadczeniem kanadyjskim. Możliwość pracy w akordzie. TEL. 889-8147

POTRZEBNA opiekunka do 2-letniej dziewczynki. Okolice Steeles/Yonge. TEL. 889-8147

SOLIDA POOLS INC. is looking for experienced pool construction workers. Call 564-5711

POTRZEBNA niania z zamieszkaniami na miejscu przez 5 dni do 2-letniego chłopca w Mississauga. W. Churchill i Burnhampthorpe. Prosić Danusia, tel. 828-4672

MŁODA kobieta oczekująca na pobyt stały poszukuje pracy z możliwością zamieszkania. TEL. (519) 741-9032

POTRZEBNA odpowiedzialna niepaląca kobieta do prowadzenia domu chętnie z zamieszkaniami. TEL. 847-7599

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem, okolice Hurontario-Dundas. TEL. 279-7378 przed południem.

99-101

FREZER z ogólną znajomością warsztatu mechanicznego oraz ślusarz narzędziowy potrzebny od zaraz. Brampton, TEL. 792-0969 lub 452-1716 po 7 wiecz.

POTRZEBNA osoba z obyciem warsztatu potrafiąca obsługiwać frezarkę i tokarkę. Tylko z zezwoleniem na pracę (SIN). Wysokość wynagrodzenia w zależności od umiejętności. Podstawowy rosyjski i angielski. TEL. 850-3159 prosić Michael.

MŁODY mężczyzna podejmie każdą pracę po południu. Najchętniej North York. Mam zezwolenie na pracę. TEL. 235-0738 7pm - 8 pm

STOLARZ z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. TEL. 261-8916 po 19

SPRZĄTAM szybko, solidnie biura, domy, apartamenty. TEL. 763-3844 wiecz.

POTRZEBNA pani do opieki nad dwójkiem dzieci z zamieszkaniami. TEL. 438-1630 wieczorem.

MŁODA dziewczyna ze znajomością angielskiego poszukuje pracy. TEL. 963-8310

MŁODY mężczyzna, oczekujący na pobyt stały, posiadający doświadczenie prac na budowie podejmie każdą pracę. TEL. 276-6942, po 10 wiecz.

POTRZEBNY KOBIETY do pracy w magazynie do rozpakowywania i rozwieszania odzieży. Rexdale-Hwy 27 - Bellfield. Part time i full time. Potrzebny SIN i podstawowa znajomość angielskiego. TEL. 674-0203 prosić Ninę

MIESZKANIA

NOWO przybyła 3-osobowa rodzina z Polski szuka samodzielnego mieszkania we wschodniej części miasta. Może być w domku. TEL. 265-4460

POKÓJ do wynajęcia TEL. 535-6799

MIESZKANIE do wynajęcia dla jednej lub dwóch osób niepalących. Zachodnia część Mississauga (okolice Winston Churchill Blvd. Hwy 403). TEL. 569-0683

NIEPALĄCEMU panu wynajmę pokój w domku jednorodzinnym. Używalność kuchni i łazienki. Okolica High Park, TEL. 769-7048

ARCHITEKT

Jadwiga

Kalinowska-Kowalik
wykonuje projekty:
• nowych obiektów
• rozbudowy i remontów
z uzyskaniem zezwolenia na budowę
TEL.: 665-9710

POKOJ do wynajęcia dla niepalącego mężczyzny. Południowe Etobicoke. TEL. 259-0838

4-SYPIALNIOWY townhouse do wynajęcia (bez basamentu), Mississauga/Dundas - Hurontario. \$1000 + elektryczność, woda, prąd i ogrzewanie. TEL. 896-8205

MŁODE, kulturalne małżeństwo pomoże starszej osobie w gospodarstwie domowym w zamian za pokój z używalnością kuchni i łazienki. Krzysztof, TEL. 767-4568

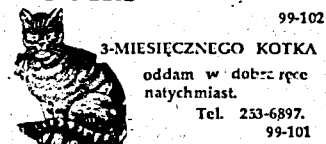
SPRZEDAM suknię ślubną z welonem, modną i elegancką, najwyższej jakości, szytą na zamówienie, stan idealnie nowy. Rozmiar 8-10 (160 cm wzrostu). Kosztowała 1200 dol. - sprzedam za 590 dol. TEL. 891-2104

MATRYMONIALNE

PRZYSTOJNY kawaler, 35, stała praca, zamieszkały w prowincji Ontario, pragnie poznać

Wznowienie spotkań z bioenergoterapeutą WŁADYSŁAWEM KREOWSKIM
Toronto, 15.10.89
2282 Lakeshore Blvd. W.
Kitchener, 21.10.89
155 Ahrens West
Montreal, 28.10.89
2550 Gascon
Windsor, 5.11.89
1275 Langlais
Początek spotkań g. 10 rano.
SKORZYSTAJ Z DARU, POPARTEGO 10-LETNIM DOŚWIADCZENIEM, PRZYNOSZĄCEGO ULGĘ W CIERPIENIACH FIZYCZNYCH I EMOCJONALNYCH

miłą, ładną Polkę w celu założenia szczęśliwej rodziny. Moje zainteresowania: sport, muzyka, podróże. Chcesz skończyć z samotnością, wyślij list z adresem i numerem telefonu na adres redakcji. BOX TRS

3-MIESIĘCZNEGO KOTKA oddam w dobre ręce natychmiast. Tel. 233-6897.

FARMUSOWA

ZESPÓŁ REDAKCYJNO-ADMINISTRACYJNO-SPEDYCYJNY DLA UCZCZENIA SETNEGO NUMERU ECHA

WIELOLETNIEJ MEKI EDYTORSKIEJ WYDAJA JEDYNY W SWOIM RODZAJU W ZAMIARZE SWYM POWIARZALNY DOROCZNIE

BALIK NOSTALGICZNY

W programie:

- Numery, które nas brały, muzyka lat 50, 60 i 70, retro krajowe i zgnilego Zachodu
- Migawki filmowe - stary kraj - obiekty pierwszych westchnień - video z leżką
- Upojne wina naszej młodości - jabłoci, Egri Bicavery, Rizlingi oraz tabletki z krzyżykiem - dla zwolenników nowoczesności bar obficie zaopatrzony
- Nostalgia mlecznego baru - kolejka do okienka - ruskie raz! ogórkowa lub tej samej klasy specjalność zakładu
- Klasycy Marksizmu klasykami czarnego humoru - wybrane perełki z dzieł Stalina, Lenina i epigonów - w wykonaniu nikomu nieznanych artystów scen emigracyjnych
- Loteria ECHA z bezcennymi nagrodami.

Postacie tworzące klimat epoki: smutni panowie - typy w ortalionach, panie w kremplinach i bistorach, marionetkowe rządy, podżegacze wojenni, wody na młyn, wicherzyciele, relegowani, babcia kłozetowa, kanary, pasożyty społeczne, chałturnicy i mieszany chór głodnych autorów oraz wiele innych postaci w zależności od inwencji uczestników nostalgicznego baliku.

Balik wydajemy w okolicach ostatniego weekendu października. O dalszych zamiarach poinformujemy niebawem.

Wstęp \$20 od osoby. Pokrywa koszty utrzymania głodnych autorów oraz wymienione wyżej atrakcje. Konkurs z nagrodami na najlepszy strój epoki. Wzywamy do gromadzenia akcesoriów oraz zgłaszania pomysłów, taśm i płyt retro. Informacje, rezerwacje i chody ECHO, Farmusowa TEL. 747-6034

Jako poseł reprezentuję
wszystkich mieszkańców
rejonu Etobicoke - Lakeshore.

Proszę zwracać się do mnie we wszystkich
sprawach dotyczących federalnego rządu,
a włąć: imigracji, podatków, pracy, kursów
szkoleniowych i in.

PRACUJĘ DLA WAS !
DZWOŃCIE, PISZCIE, PRZYJDŹCIE !

HOUSE OF COMMONS
CANADA

Constituency Office

255-0151

434 Royal York Road
(przy Evans Ave.)

**PATRICK
BOYER**

DRZWI DO MNIE SĄ ZAWSZE OTWARTE

UWAGA! Specjalny dzień przyjęć dla Polaków zamieszkujących w dzielnicy
Etobicoke - Lakeshore. Patrick Boyer i jego asystenci przyjmują osoby mówiące
tylko językiem polskim w każdy pierwszy piątek miesiąca

Toronto
Tel.: 532-3794

SAVE-O-WAY

PARCEL SERVICE

MISSISSAUGA 720 BURNHAMPTON RD WEST

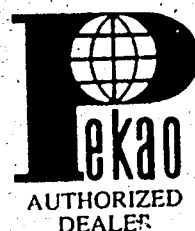
TEL : 896-2832 FAX : 278 -5993

GODZINY OTWARCIA

PON. - PIĄTEK : 11 - 19 • • SOBOTA : 10 - 16

- jesteśmy autoryzowanym delerem PEKAO
- wysyłamy pieniądze na konta • owoce cytrusowe • lekarstwa,
- paczki żywnościowe • samochody • maszyny rolnicze •
- sprzedajemy bilety lotnicze • chartery do Polski •

PACZKI MORSKIE (jako jedyni
w Kanadzie wysyłamy raz
w tygodniu kontener do Polski)
PACZKI LOTNICZE
(2 razy w tygodniu)

- załatwiamy zaproszenia
i ubezpieczenia dla
odwiedzających Kanadę
- kupony Orbisu •
- słoneczne wakacje
w ciepłych krajach
331 Roncesvalles Ave.

**DLA WYGODY
KLIENTÓW
OTWIERA**

NOWE BIURO

RD WEST

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZECZ
POLIMEX

Tel. 537 - 7914

FAX (416) 537-6993

TLX 06-23984 POLIMEX TOR

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

UWAGA OSHAWA I OKOLICE
NOWO OTWARTE PRZEDSTAWICIELSTWO
POLIMEX

POL-CAN SERVICES,

5 CELINA STR., OSHAWA, ONTARIO L1H 4M9

TEL. 434 - 8391

ŚWIĘTA JUŻ BLISKO!